

༡༡། རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་གད་ཚེན་མོ།

ཚུམ་པ་ལོ། མེར་བྱེས་དངོས་དགལ།

༡༡། །དང་པོར་ཐོས་པས་འདྲེན་ཞིང། །བར་དུ་བསམ་པས་སྐྱོང་ལ། །ཐ་མར་སྐྱོམ་པའི་
སྤོང་རྟོགས། །གང་ལ་མངའ་ན་དེར་གྲུས། །གཞུང་དོན་གཞུང་གིས་བཤད་དགོས། །གཞུང་
བཤད་ལེགས་པར་ཐོན་ཚེ། །གཞུང་དོན་ཤེས་བྱའི་ས་ལ། །གཞུང་གི་ཉི་མ་ལོས་ཤེས། །

དེ་ཡང་། སྤྱིར་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་དག་ལས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་
གསུངས་ཤིང་། རྒྱད་པར་དུ་པར་བྱིན་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་མདོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས་དང་
མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་བསྟུ་བ་དང་ས་ཡི་དངོས་གཞི་དག་ལས་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་གནད་ཚང་བ་
རེ་སྣང་ནའང་རང་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་དོགས་གནད་ཡོད་ཚད་ཚོད་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་
ནས་བཤད་པ་ཞིག་དེ་སྤོན་མ་བྱུང་བས་ན་སྐོབ་གཉེར་བ་གསར་བ་ཚོ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱོར་
ལ་ཞིབ་འཇུག་རེ་བྱེད་འདོད་ན་དེ་ཅུམ་སྟབས་མི་བདེ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལ་གོམས་པ་
འཕེལ་བ་དང་མི་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདིར་རང་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་དོགས་གནད་
རྣམས་སྤོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱངས་ནས་གོ་བདེ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཡང་ས་ཡི་དངོས་གཞིར་རིགས་དང་། ལམ་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་།
གནས་པ་དང་། རྒྱ་བའོ། །ཞེས་ས་བཅད་ལྟ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་ཀྱང་།
རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ། རི་ལྟ་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་དག་

མི། །རྣམ་པ་ལྟ་སྟེ་རིགས་དང་ལམ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། །གནས་དང་དེ་
བཞིན་སྟོན་པའོ། །ཞེས་རིགས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། །ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་།
ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་པར་དང་། །གནས་པའི་བྱང་པར་
དང་། །སྟོན་པ་སྟེ་རྒྱ་བའི་བྱང་པར་དང་དོན་ཚན་ལྡན་པ་བཤད་ཅིང་། །ཉི་ཟེར་དང་གསེར་སྟེང་
དུ་དེའི་སྟེང་ཚོགས་བསམགས་པ་དང་སྐྱ་བཤད་བསྐྱེད་ནས་བདུན་དུ་བྱས། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་
མོར་སྟེ་སྟོན་གྱི་བྱང་པར་དང་། །དབང་པོའི་བྱང་པར་དང་། །ཞུགས་གནས་གྱི་བྱང་པར་
གསུམ་བསྐྱེད་ནས་ས་བཅད་བཅུར་བྱས་སོ། །

འདིར་རྒྱང་སྟོན་པ་བཏང་ནས་དོན་ཚན་ཉི་ལྷུར་བཅད་དེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། །ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་སྦྱིར་བཤད་པ་དང་། །བྱེ་བྲག་ཏུ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་དུས་
དང་། །རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་གྱི་བྱང་པར་དང་། །ལམ་བསྟོན་པའི་བྱང་པར་དང་། །འབྲས་བུ་
མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་པར་དང་། །ཚོགས་བསམགས་པའི་བྱང་པར་དང་། །གནས་པའི་བྱང་
པར་དང་། །རྒྱ་བའི་བྱང་པར་དང་། །སྟེ་སྟོན་གྱི་བྱང་པར་དང་། །བསྐྱུང་བའི་སྟོན་པའི་བྱང་
པར་དང་། །དབང་པོའི་བྱང་པར་དང་། །ཁམས་གསུམ་གང་གི་རྟེན་དུ་སྦྱེ་མིན་དང་། །རང་རྒྱལ་
ལ་རིགས་དེས་ཀྱིས་བྱུང་མིན་དབྱེད་པ་དང་། །ཉན་རང་དག་བཙོམ་སྤངས་རྟོགས་ལ་ཉམས་
བ་ཡོད་མེད་དང་། །ཞུགས་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་མིན་དང་། །སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་
བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གང་ཡིན་དང་། །རང་རྒྱལ་སྟོབ་པ་ཡོད་མེད་དང་། །རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་
ལས་དམན་ཞིང་ཉན་ཐོས་ལས་བྱང་པར་འཕགས་ཚུལ་དང་། །རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་
གངས་དང་། །རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་རང་བཞིན་སྦྱིར་བཤད་པ་ནི། །སྟོན་པ་ཐ་མའི་ཆེ་

སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་སློབ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་དེ། ཉན་ཐོས་གྱི་མཚན་
 ཉིད། རིགས་གནས་སློབ་པས་རང་ལམ་མཐར་མ་བྱིན་པར་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་དུ་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ནུས་སྤྱད་དོ། །འདིས་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་དང་ལམ་
 བསྐོད་ཚུལ་དང་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ནི་འདིར་བཤད་བྱ་མིན་པས་གཞན་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མ་སློབ་
 པར་རང་བྱུང་གིས་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་
 ཟག་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་གནས་སློབ་པས་རང་ལམ་མཐར་མ་བྱིན་པར་
 ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་རང་རྒྱལ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་སར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་
 རང་རྒྱལ་ནུས་སྤྱད་དོ། །གཞུགས་ཁམས་སུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡོད་མེད་ནི་འོག་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསེ་བྱ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་།
 སློབ་བ་སློབ་དུ་སོང་ལ་འབྲས་བུ་སློབ་དུ་མ་སོང་བ་དང་། སློབ་བ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་
 སློབ་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་མཁས་
 པ་ལྔ་མ་ནུས་ཀྱིས་བྱི་མ་གཉིས་ལ་ཚོགས་སྡོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཞེས་བརྟུན་བ་ཡིན་
 ཞེས་སློབ་གསལ་བསྐོད་པའི་ཐེམ་སྐས་དང་གསེར་ཐེང་དུ་གསུངས་སོ། །

སློབ་བ་སློབ་དུ་སོང་ཞེས་པའི་སློབ་བ་ནི་འབྲས་བུ་སློབ་དུ་སོང་མ་སོང་ཞེས་པའི་
 འབྲས་བུའི་སློབ་བ་སྡེ་དགེ་སློབ་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུའི་སློབ་བ་ཡིན་པས་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
 བོ། །འབྲས་བུ་ནི་འབྲས་བུ་བཞིའོ། །སློབ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སློབ་དུ་སོང་བའི་ཚོགས་སྡོད་

ཅུང་དུའི་རང་རྒྱལ་ལའང་གསེར་མེད་ལྟར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅམ་སྡོན་དུ་སོང་བ་
དང་། སྤྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཅམ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་དང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ལུབ་
མཐའ་ཆེན་མོ་ལྟར་ན་དེའི་ཁར་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་དང་
གསུམ་ཡོད་དོ། །

ཚོགས་སྡོད་རང་རྒྱལ་ནི། མཚོན་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཚོགས་གིང་སྡོད་པ་རྣམས་
ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་
དགའ་བ་རེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་དག་གྲང་ཡོད་དེ། ཞེས་དང་། ཚོས་མངོན་པའི་རྒྱན་
ལས། དེ་ལ་ཚོགས་ན་སྡོད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །

མཚོན་ལས་གསུངས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་ཞེས་བ་འདི་ནི། གང་
སྟེལ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་དག་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
གཞན་གྱི་ཆེ་བདེན་པ་མཚོན་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མཚོན་བ་སྡོན་དུ་
འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་ལ་བྱེད་དོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་ཞེས་བ་ནི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་བདེན་པ་མཚོན་བ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོག་རྒྱར་གསུངས་པས་སོ་སྐྱེའི་རྟོགས་པ་ཅམ་
སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བ་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལའང་ཚོགས་སྡོད་རང་རྒྱལ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །

མདོར་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་ན། ཚོགས་སྡོད་རང་རྒྱལ་ལ་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སྡོད་ཅམ་སྡོན་དུ་སོང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བ་
དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཅུང་དུའི་རྟོགས་པ་ཅམ་སྡོན་དུ་སོང་བ་དང་། དང་པོ་ཉིད་

ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་སྡོད་རང་རྒྱལ་སྟེ་བཞི་ཡོད་དོ་སྟེ་མོ། །

བྱང་ས་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
སྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་ལུས་ཐ་མ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་སློབ་དཔོན་མེད་པར་སློབ་གོམས་པའི་
དབང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་པོ་རྣམས་བསྐྱོམས་ནས། ཉོན་
མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དགྲ་བཙུག་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་
མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་མཐུ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་ཆུབ་
མངོན་དུ་བྱེད་ན་རང་རྒྱལ་དང་། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་
ངག་ལ་ལྟོས་ནས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ན་ཉན་ཐོས་ཡིན་ཞེས་ཉན་རང་གི་ཁྲད་པར་དང་
བཅས་པ་གསུངས་སོ། །

མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་དོན་དུ་
གཉེར་བའི་གང་ཟག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའོ། །འདིས་ཚོགས་བསགས་ཚུལ་དང་ལམ་བཟོད་
ཚུལ་སོགས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་སོགས་ཀྱི་ཆེད་གཞུང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
ངེས་པའམ། མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དང་། བདག་
རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱ་བའི་སྲིར་སློབ་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ཡིད་བྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་
ནས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་ཅིང་། གང་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་མཐར་སྐྱབ་པ་ཐོབ་

པའོ། །

ཞེས་ཉེགས་ཀྱི་བྱང་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་ཞི་བ་
 པའོད་པ་གཅིག་བྱ་བ་ལྟ་བུ་རེ་ཞེག་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་རིགས་ངེས་པ་དང་།
 རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འང་འགྱུར་དུང་བར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་
 རིགས་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ༣དབང་པོའི་བྱང་པར་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་
 གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་དང་།
 ༤སློན་པའི་བྱང་པར་རང་ཉིད་འབའ་ཞེག་འཁོར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ལྟོས་པའི་ཆེད་དུ་
 བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྤྱོད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སློན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ༥བསམ་པའི་
 བྱང་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་།
 ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་།
 ༥དམིགས་པའི་བྱང་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྲེ་སྤོད་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་
 ཐོས་བསམ་བྱས་པས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ༦སྐྱབ་པའི་བྱང་པར་
 ལྷུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པ་དང་། ༧འབྲས་བུའི་བྱང་པར་དེ་
 ཕྱིན་ཆད་འཁོར་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལས་ལྟོས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་བྱང་
 པར་བདུན་ལྟར་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་ཉིད་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་གང་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
 ངེས་པའམ། མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་འབྲིང་དང་། བདག་རྣམ་
 པར་ཐར་བར་བྱ་བའི་བྱིར་སློན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ཡིད་བྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། བདག་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་

པར་བྱང་རྒྱལ་པར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟོན་
 མ་བསྐྱེད་པའམ། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟོན་བསྐྱེད་པ། སྟོན་འབྲས་བུ་མ་
 ཐོབ་པའམ། སྟོན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ། གང་ཡང་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་
 བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། བསེ་བྱ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། གཅིག་སུ་གནས་པའམ།
 རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ། ཆོགས་དང་སྟོད་པ་གང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ། །

ཞེས་ཉེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསེ་བྱ་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེས་བ་སྟེ་
 དིགས་དེས་བ་དང་། ཆོགས་སྟོད་པ་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་དེས་བ་སྟེ་
 དིགས་མ་དེས་བ་ལ་གནས་པ་དང་། ནདབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལ་
 ལྟོས་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་བུར་འབྲིང་པོར་གྱུར་བ་དང་། འཕྲོན་པའི་ཁྱད་པར་
 རང་ཉིད་གཅིག་སུ་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ལས་ལྟོས་པའི་ཆེད་དུ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 ལྟམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། ལས་ལམ་པའི་ཁྱད་པར་ཉན་ཐོས་དང་
 ཐུན་མོང་བར་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་།
 ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བ་དང་། དེ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་བར་བྱ་བའི་བསམ་པ་ཅན་དང་།

༥ དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་
 སྡོད་གསུམ་ལ་དམིགས་པའམ་དེ་ལོགས་སུ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 གསུངས་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་ཐོས་བསམ་བྱས་པས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་
 རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ལྟམ་པའི་ཁྱད་པར་ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་

ཚོས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་སྦྱབ་བ་དང་།

འཕགས་བྱའི་བྱུང་བར་སྦྱོར་བ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ཅམ་ཡང་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་
བསེ་རུ་ལྷ་བྱའམ། ཡང་ན་སྦྱོར་བ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་སྔོན་དུ་བསྐྱེད་ཀྱང་དགེ་སྦྱོར་གི་
འཕགས་བྱ་བཞི་པོ་གང་ཡང་སྔོན་དུ་མ་སོབ་པའི་ཚོགས་སྦྱོར་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོར་བ་ཅམ་མ་
བད་དགེ་སྦྱོར་གི་འཕགས་བྱའང་སྔོན་དུ་སོབ་པའི་ཚོགས་སྦྱོར་རྒྱུ་དུ་དང་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་
ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་དུར་ཁྲོད་སོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་ཡིད་སྦྱོར་བ་
བརྟེན་སྟེ་བདག་ཉིད་གྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་ནི་བསེ་རུ་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཏེ་གཅིག་
བྱུར་གནས་ནས་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ཞིང་། ཚོགས་དང་སྦྱོར་བ་
གཉིས་པོའང་བསེ་རུ་ལྷར་གཅིག་བྱུར་མི་གནས་པར་སྦྱལ་བསྡུལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་བ་སོབ་བ་
སྟེ། བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་གཅིག་བྱུར་གནས་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་ལམ་སྒྲོམ་པའི་མཐུ་ལས་བྱང་རྒྱལ་
སོབ་བ་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་གྱིས་གཅིག་བྱུར་མི་གནས་པར་རང་ཉིད་གྱིས་ལམ་སྒྲོམ་
པའི་མཐུ་ལས་སྦྱལ་བསྡུལ་མཐར་ཕྱིན་བ་སོབ་བ་སྟེ། རང་རྒྱལ་ཡང་བྱུང་བར་བདུན་ལྷན་དུ་
གསུངས་སོ། །

བུ་ཉ་གཉིས་གྱི་ལྷོ་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྦྱོར་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱའི་བར་
དུ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཤིང་དུང་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་པ་ན། སྦྱར་གྱི་ལམ་སྦྱངས་ནས་འཆི་
འཕོ་ཀར་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྦྱེ་བ་ཤོག་ཅེས་བ་དང་། དེར་ཡང་
གཞན་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གིས་སོབ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ལམ་བསྐོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བ་
དང་། བྱང་རྒྱལ་སོབ་བ་ན་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་ངག་གིས་མིན་པར་ལུས་གྱིས་སྦྱིང་བརྟེན་བར་
བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་གསུམ་འདེབས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གསེང་སྟེ་དང་

ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་སོགས་པོད་ཀྱི་ལྷོ་ཀ་པལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཉིད་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཚོས་ཉིད་དེས་
བཏམ། མ་དེས་བ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱ་བའི་སྲིར་སློན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། མི་གནས་པའི་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་ནས་ཚོས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྦྱབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་བྱེད།
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ལ། ལྷང་བསྟན་པ་ཡང་ཐོབ་ཅིང་། གང་གྲ་ན་མེད་
བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །

ཞེས་ཉེགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལས་སྤྱིར་མི་
སྡོག་པ་ཐོབ་ཅིང་སངས་རྒྱལ་སྤེལ་བ་དང་། དེའི་སྤོ་ལ་ཏུ་རེ་ཞེག་ཉན་རང་དུ་སྤྱིར་སྡོག་
བ་སྲིད་བསམ་མ་དེས་བ་ལ་གནས་པ་དང་། ནདབང་པོའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལ་སྣོས་
ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣོན་པོར་གྱུར་པ་དང་། རྣོན་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྟལ་ལས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ་སྣོས་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་
སློན་ལམ་བཏབ་པ་དང་། རབསམ་པའི་ཁྱད་པར་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་སྲིད་པ་དང་ཞེ་
བའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྤྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྣོས་པའི་བསམ་པ་
ཅན་དང་།

༥ དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་
དམིགས་ནས་ཐོས་བསམ་རྣམས་བཞེན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུབ་པའི་ཁྱད་པར་མི་གནས་པའི་
སྤྱང་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་ཐོས་བསམ་སློབ་གསུམ་གྱིས་སྦྱབ་ཅིང་། དེར་མ་

ཟད་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་རྒྱུད་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་རྒྱུད་ལྷུ་གུ་བྱེད་དེ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བཙུན་བ་སྐྱོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བདེ་བ་ཅན་དང་འཇམ་གླིང་ལྟ་བུ་དག་ལ་
དག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་། རང་ཉིད་སྐྱེ་བའི་བྱུང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ལྷུང་
བསྟན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་གཤམས་སྐྱེད་པར་དོན་གཉིས་མཐའ་བྱིན་པའི་བྱུང་
རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བའང་ཁྱད་པར་བདུན་ལྟན་ལྟ་བུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་རྒྱུ་ནི། འདུལ་བ་ལྷུང་གཞི་སོགས་ལས། དགེ་སྐྱོང་དག་
སྐྱོན་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་འཛིག་རྟེན་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་དམན་པ་
དང་རན་པ་ལ་སྐྱོང་བཙུན་བ་ཅན། བས་མཐའི་གནས་མལ་ལ་དགའ་བ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་
གནས་གཅིག་ལྟ་བུ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། རི་ཅམ་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཞིག་
སྐྱོངས་རྒྱ་ཞིང་། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ལྟ་བུ་ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་མདོ་ལྟར་མ་ལས། སངས་རྒྱས་
བཙུན་ལྟར་འདས་རྣམས་འཛིག་རྟེན་ལྟར་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཆེ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་འཛིག་
རྟེན་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་ལྟར་མ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་རང་རྒྱལ་
རྣམས་བྱོན་པར་གསལ་ཞིང་། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་གི་ཟ་མ་ཉོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་
ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྐྱོད་པར་མི་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཉན་བཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་
པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་
བར་མི་འགྱུར་གྱི། ལྷ་རིའི་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མི་འཆད་

ཅིང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ལྷན་གདགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།
དབུ་མ་འདྲུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱལ་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། །ཞེས་དང་།
མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱལ་བྱོན་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུའང་བྱོན་པར་གསལ་ལོ། །

མངོན་ལས། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གཉིས་ཀ་ལ། །ཞེས་དང་། མངོན་རང་འགྲེལ་
ལས། ཡང་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དུས་གང་དུ་འབྲུང་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གཉི་
ག་ལ། ཡར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་འབྲུང་། མར་འགྲིབ་པ་ན་ཡང་འབྲུང་རོ། །རང་སངས་རྒྱལ་
རྣམས་ལྷོ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་ཤིང་སྦྱོད་པ་རྣམས་དང་། བསེ་རུ་ལྷ་བུ་རྣམས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོས་མངོན་པའི་རྒྱན་སོགས་མངོན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཞན་
རྣམས་སུའང་བསྐྱེད་པ་ཡང་འཕེལ་བ་དང་མར་འགྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་སངས་རྒྱལ་
རྣམས་འབྲུང་བ་འདི་ཉིད་འཐད་སྟོགས་སུ་བརྒྱུང་རོ། །

མཁས་དབང་ཁང་དགའ་ཚུལ་ཁྱིམ་པ་བསྐྱེད་པ་བཟང་གི་གསུང་འབྲུམ་ལས། རང་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐ་སྙད་འདི་རིག་བྱེད་གྱི་གཞུང་དུ་མི་གསལ་བ་སློབ་མེད་ཐོག་སྤྱི་ལོ་མངོ་
རྒྱུ་ལོས་མངོ་སྤེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོས་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དང་། གནས་བརྟན་ཚོགས་
བཅད་སོགས་སུའང་ཅ་བ་ནས་མི་གསལ། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་མི་
རྟོག་པའི་ཚོམས་ལས། གང་ཡང་སངས་རྒྱལ་རང་སངས་རྒྱལ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱི་
ཉན་ཐོས་ཀྱང་། །སྤྱོད་པའི་ལོ་སྤོང་མངོན་ན། །སྤྱོད་པའི་ལོ་སྤོང་མངོན་ཅི་དགོས། །ཞེས་
གསལ་མོད་དེ་ནི་ཚོས་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་བརྟན་པའི་རྗེས་རོལ་དུ་བརྟན་
པར་མཚོན་ཞེས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་འདི་ནང་པའི་བྱེད་ཚོས་མིན་པར་གཅེར་

བྱ་བའི་གཞུང་དུ་འདེད་གསལ། དེར་ཡང་ནང་བ་ལྟར་གཅེར་བྱ་བའི་མདོ་རྣམས་འདེད་མི་གསལ། འདེད་བ་དང་གཅེར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་འདེད་མཚམས་ཐལ་ཆུ་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཐེབས་པར་བཞེད་མི་རུས་པས་ན། དེ་གཉིས་ཀས་དུས་གང་མཚམས་ཐལ་རྗེས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ནས་སྡོད་ཐོན་གྱི་ཚོས་སྐད་དེ་རང་ལུགས་ལྟ་གྲུབ་ལུན་སུམ་རྗེ་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་དམིགས་ཏེ་བསྐྱེ་ལེན་གྲས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་དབྱེད་བར་བྱའོ།

གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རང་རྒྱལ་ནམས་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་རྒྱུང་བ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཤས་རྒྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་ཅིང་རྒྱལ་གྱི་སྡོད་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་རྒྱུང་བས་འདྲུ་འཇི་ལ་མི་དགའ་ཞིང་གཅིག་བྱ་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཤས་རྒྱུང་བས་ཚོས་སྡོན་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་གི་སེམས་ལས་རྒྱུང་དུར་གནས་བ་དང་། དབང་པོ་འབྲིང་དང་རྒྱལ་གྱི་སྡོད་བ་ཅན་པས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚོ་ཚོས་སྡོན་བའི་སྡོད་དཔོན་དང་དེ་སྐྱབ་བ་ལ་འགྲན་པའི་རྒྱུང་མེད་བར་བྱང་རྒྱལ་བར་འདོད་པའོ།

རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཤས་རྒྱུང་བ་དང་ལྷིང་རྗེ་ཤས་རྒྱུང་བ་ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སྡོས་ཏེ་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྡོས་ཏེ་ལྷིང་རྗེ་ཤས་རྒྱུང་བའི་དོན་དུ་སེ་ར་རྗེ་བཙུན་བ་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྲིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་ཞེས་པའང་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལ་སྡོས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྲིད་དེ་ལ་དབང་རྗེན་དང་དབང་བཙུལ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་གཞུང་དུ་མ་ལས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ས་ཡི་དངོས་གཞི་རང་ས་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷིང་རྗེ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དག་གི་སེམས་ཚོས་སྡོན་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སེམས་མི་འཇུག་

གི། །སེམས་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་བཞུགས་པ་ལ་སེམས་འཇུག་གོ། །ཞེས་སྒྲིབ་རྗེ་ཤས་རྒྱུ་བས་དེའི་
སེམས་ཚོས་སྒྲོན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲིབ་རྗེ་ཤས་རྒྱུ་
བས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་མི་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཀུན་མཁུན་འཇུག་པའདྲ་པའི་པར་བྱེད་མཐའ་
དཔྱོད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་བདག་ཉིད་འདུལ་བར་
བྱེད་ཀྱི་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ལྟར་རོ། །

སྒྲིབ་རྗེ་ཤས་སྒྲོན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་
འབར་བ་ལས། དམན་པ་རྗེས་སུ་གསུང་བའི་བྱིར། །དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་རབ་ཞི་ལྡན། །ཞེས་
དང་། འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ལས། དག་སྒྲོང་དག་སྒྲོན་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་
མེད་པ་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་དམན་པ་དང་ངན་པ་ལ་སྒྲིབ་བཅེ་བ་ཅན། བས་
མཐའི་གནས་མལ་ལ་དགའ་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡོན་གནས་གཅིག་སུ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་
བ་ཡིན་པས། ཞེས་སེམས་ཅན་དམན་པ་དང་ངན་པ་ལ་སྒྲིབ་བཅེ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང་།
འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས།
འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་འཇུག་
ཅིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་པན་པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་ཀྱི། རང་གི་སྒྲིབ་རྗེས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །འིན་
ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱིར་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པན་པ་དང་བདེ་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
རང་གི་སྒྲིབ་རྗེ་དང་འིན་ཏུ་བྱེད་པས་ཡིན་ཏེ། བྱ་དགའ་བ་ཚད་མེད་པ་ལ་ཇི་མི་སྟམ་པས་
འཇུག་གོ། །ཞེས་ཉན་རང་གཉིས་ཀས་སེམས་ཅན་གྱི་པན་པ་སྐྱབ་ཅེས་པ་དང་།

ཚོས་མདོན་པའི་རྒྱན་ལས། སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྒྲོན་པ་དང་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་

ནམས་ཀྱི་ཞིང་མཛད་པའི་སྣོན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་མཛེད་
ལས། དམན་པ་རྣམས་ལ་བཅེ་བར་བྱེད་པ་ན་ཡང་ལུས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་
ཉེ། དེ་དག་ཀྱང་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྣོན་གྱི་དག་གིས་མི་སྣོན་པའི་བྱིར་དང་། ཞེ་འགས་པ་
རྣམས་བརྗོད་པའི་བྱིར་རྩུ་འཕྲུལ་དུ་མ་སྣོན་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་སྦྱབ་པ་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །

རང་རྒྱལ་རྣམས་འཆི་འཕོ་ཀར་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་།
དེར་ཡང་གཞན་ལ་མ་སྣོན་པར་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་པ་དང་།
བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་དག་གིས་མིན་པར་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྣོན་པར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་སྣོན་ལམ་གསུམ་འདེབས་པའི་བྱིར། རང་རྒྱལ་གྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཚོས་སྣོན་པ་
དང་འཕྲོ་བའི་དོན་མི་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། །

རྗེ་བཙུན་པའི་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་
སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མའི་གཞུང་ལས་ཁྱད་པར་འདི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལུ་ལ་སྦྱར་
ཡང་། ས་ཡི་དངོས་གཞི་རང་ས་དང་ཉོག་གོ་འབར་བར་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལུ་ལ་སྦྱར་
དགོས་པ་གསལ་ཁ་མེད་ཅིང་། ལམ་བཟོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཁྱད་པར་ལའང་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོགས་སྦྱོད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་
གསུངས་ཤིང་། གནས་པ་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་སོ་སོར་
གསུངས་པས་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་སོ་འདི་རང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་
གཞག་ཏུ་གསལ་ལོ། །

འོན་ཀྱང་གཅིག་ལུར་གནས་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་ཚོགས་སྦྱོད་གཉིས་ལ་འདོར་དགོས་ཉེ།

གནས་པའི་ཐད་གྱི་རང་ས་ལས། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པས་
ཅི། གཅིག་སུ་དེས་པར་གཅིག་སུ་འདུག་པ་ལ་དགའ་ཞིང་། གཅིག་སུ་གནས་པའི་རང་རྒྱལ་
བར་འགྲུར་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཚོགས་དང་གནས་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་
སོ། །

རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཉིད་དེ། །རང་བཞིན་གྱིས་
ཅི་འབྱུང་བ་ཉིད། །དང་པོ་ཉིད་ནས་འདོད་ཆགས་རྒྱུང་། །སྣང་རྗེ་རྒྱུང་བའི་རིགས་ཅན་
ལ། །འབྱུང་འཕགས་རང་རྒྱལ་ལ་སློང་བ། །དེས་ན་དེ་ནི་འདུ་འཇི་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་
བྱ་བ་ལ། །ཡིད་མི་འཇུག་སྟེ་དེ་ཕྱིར་འདི། །སློབ་དཔོན་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་རང་
རྒྱལ་རྣམས་ནི། རིགས་གྱི་འབྱུང་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། །འདོད་ཆགས་ཤས་རྒྱུང་བས་
འདུ་འཇི་ལ་མེ་དགའ་བ་དང་། །སྣང་རྗེ་ཤས་རྒྱུང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་ཚོས་སྟོན་པའི་
བྱ་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། །རང་རྒྱལ་གཞན་ལས་ཆེ་བས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་
མེད་པར་བྱང་རྒྱུབ་པར་འདོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་ལས་བསྐྱོད་པའི་འབྱུང་པར་ལ་གསུམ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྐྱོད་
པའི་འབྱུང་པར་དང་། ཚོགས་སློང་ཆེ་བའི་ལམ་བསྐྱོད་པའི་འབྱུང་པར་དང་། ཚོགས་སློང་རྒྱུང་
བའི་ལམ་བསྐྱོད་པའི་འབྱུང་པར་རོ། །དང་པོ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྐྱོད་པའི་
འབྱུང་པར་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་
མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། རང་བྱང་རྒྱུབ་ཏུ་རྒྱུད་སླིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བུ་
ལྷགས་ལ། ཕྱིས་རང་གི་བྱང་རྒྱུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཞུགས་པར་བྱའི་དངོས་པོ་ལུང་སོ་
དང་སྟེ་མཆེད་དང་ཁམས་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་གནས་དང་གནས་མིན་དང་བདེན་པ་དང་

དུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱའི་ཚོགས་
རྣམས་བསལགས་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །

གཉེས་པ་ཚོགས་སྲོད་ཆེ་བའི་ལམ་བཟོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། སངས་རྒྱས་འབྲུང་བ་
མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པ་དང་། ཚུམ་
བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲོད་ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད་དུ་ཚོགས་ཅི་ཙམ་བསལག་
དགོས་པ་རྣམས་བསལགས་ལ། ཆེ་དེ་ལ་ཚོས་མངོན་ཉོགས་མཐོང་ལམ་ལམ་དགེ་སྲོད་གི་
འབྲས་བུ་ནི་ཐོབ་མི་རུས་ཤིང་། བྱིས་དེ་གཉེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དངོས་པོ་དུག་ལ་
མཁས་པར་བྱེད་དོ། །

རང་ས་ལས། རྫོ་བར་གྱུར་པ་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ཅིང་ཞེས་སྲོར་
ལམ་བཟོད་པ་མན་ཆད་བསྐྱེད་པ་ལས་བཟོད་པ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་གསུམ་གང་ཐོབ་མིན་གསལ་
ཁ་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་མཁས་པ་སྡུ་མ་རྣམས་ན་རེ། འདིས་བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་བསྐྱེད་
དེ། བཟོད་ཆེན་ནས་ཚོས་མཚོག་དང་མཐོང་ལམ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་ལ། ལམ་འདིས་ཆེ་དེ་
ལ་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་མི་རུས་པར་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེད།
བཟོད་ཆེན་དང་ཚོས་མཚོག་དང་མཐོང་ལམ་གསུམ་ཆེ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། མངོད་
ལས། དེ་ནི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དེ་བཞིན། །ཚོས་མཚོག་ །ཅེས་ཉན་རང་གི་བཟོད་ཆེན་སྐྱད་
ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཚོས་མཚོག་གྱང་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་པ་
དང་། མངོན་པ་ཀུན་བརྒྱས་ལས་ཚོས་མཚོག་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
ལས་གྱང་ཚོས་མཚོག་དེ་མ་ཐག་པའམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད་པས་སྐྱད་
ཅིག་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དོ་ཟེད།

མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། གཞན་དག་ནི། །སངས་རྒྱལ་མཉེས་
 བྱས་པའི་འབྲེད་གྱི། །ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་ཀྱི་དོ། །ཞེས་ཆོགས་སྦྱོར་ཆེ་བས་པའི་
 འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་མ་ཟད་ཆོས་
 མཆོག་གྲང་ཚོ་བ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་
 ཆོས་མཆོག་ལའང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་པའང་ཉི་ལྔ་དང་རྒྱན་སྣང་སོགས་གྱི་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དབྱེད་དགོས་པར་སྣང་ཉེ། ཚམས་བཤད་སྦྱིང་པོ་རྒྱན་
 དང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་དང་གདན་སའི་ཡིག་ཆ་བཞི་ཀས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་
 མཆོག་ལ་རྒྱད་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་དབྲེ་བ་ཡོད་ཅིང་།
 ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་དབྲེ་བ་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་
 ལམ་ལས་ཁྲད་པར་འཕགས་ཞེས་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་གསེར་སྤོང་ལྟར་ན་དབྲེ་བ་
 འཕགས་ཆོས་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ཉི་ལྔ་དང་རྒྱན་སྣང་སོགས་གྱི་
 དགོངས་པའང་མིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟོག་གོ་འབར་བའི་དགོངས་པ་རང་ཐད་དུ་སྤང་
 བའང་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་
 དོ། །རྒྱལ་བ་གསེར་སྤོང་གླུ་བས་དང་པོའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་གླུ་བས་སུ་དབྲེ་བ་འཕགས་ཆོས་
 ཡིན་མིན་དབྱེད་པའི་ཐད་དུ་གཞིགས་ཤིག །

གསུམ་པ་ཆོགས་སྦྱོར་རྒྱུད་པའི་ལམ་བཟོད་པའི་ཁྲད་པར་ནི། སངས་རྒྱལ་འབྲུང་བ་
 མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། སྤྱི་སྲུ་བྱ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་བ་དང་། རྒྱལ་
 བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་ཞུགས་སམ་སྦྱིར་འོང་མན་ཆད་དུ་

ཚོགས་རི་ཅམ་བསག་དགོས་པ་རྣམས་བསགས་ལ། ཚེ་དེ་ལ་ཚོས་མངོན་རྟོགས་མཚོང་
 ལམ་དང་དགོ་སྟོང་གི་འབྲས་བུ་འཛོལ་ཤར་དག་བཅོམ་ནི་འཛོལ་བར་མི་རྣམས་བས་སྲིས་
 འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིར་དངོས་པོ་རྟུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་དོ། །
 ས་ཡི་དངོས་གཞི་རང་ས་ལས། ཚོས་མངོན་བར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དགོ་སྟོང་གི་
 འབྲས་བུ་འཛོལ་བར་འགྲུང་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་།
 ཤིན་ཏུ་བྱི་མ་མེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་ཚངས་པར་སྟོན་པའི་མཐར་གྲུང་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་
 ཐོབ་པར་ནི་མི་རྣམས་ཉེ། ཞེས་དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཤར་། གཞན་ནི་སངས་རྒྱས་
 འབྱུང་ལ་འབྲས། །འཛོལ་བྱེད་དག་བཅོམ་མངོན་མི་བྱེད། །ཅེས་དགོ་སྟོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 ཅེས་པ་ལས་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཐོབ་མིན་གསལ་ཁར་མ་གསུངས་པོད། འོན་ཀྱང་གྲུབ་
 མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། འདིས་སྲིར་མི་འོང་ཡང་ཐོབ་པ་གཅིག་བསྟན་པར་འདོད། ཅེས་པ་དང་།
 ཚོས་རྗེ་དག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཚན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མཐུད་
 རྒོལ་ལས། འདི་དང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ལས་ཚོས་ཐོས་པའི་ཆེ་
 དེ་ལ་སྲིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། རྒྱ་མཚན་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་དག་བཅོམ་མ་
 ཐོབ་ཅེས་དག་བཅོམ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་སྲིར། ཞེས་ཚོགས་སྟོན་རྒྱུད་དུའི་ལམ་
 བཟོད་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཤར་དག་བཅོམ་མི་ཐོབ་ཅེས་དག་བཅོམ་
 དམིགས་ཀྱིས་དཀའ་བའི་ཆེ་གི་རྣམས་པས་ཚོགས་སྟོན་རྒྱུད་དུས་སངས་རྒྱས་ལས་ཚོས་
 ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱན་ཞུགས་དང་སྲིར་འོང་མ་ཟད་སྲིར་མི་འོང་ཡང་ཐོབ་པར་གསུངས་
 སོ། །

གསེར་སྲིང་ལས་ནི། འབྲས་བུ་བཞི་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་གྱི་སྲིར་མི་འོང་གི་འབྲས་

བྱ་མིན་ཏེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་
ཆོས་མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ཡིན་ཞིང་། འདིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་སྲོན་དུ་སྦྱང་བྱ་ལྷག་
མའི་དབང་གིས་ད་དུང་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཐེངས་གཅིག་སྦྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
གསུངས་སོ། །

རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། གཉིས་པ་གཞན་མེད་ཁོ་ན་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་
ལམ་དག་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ། །འགའ་ཞིག་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་སངས་
རྒྱས། །འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་མཚོད་ཅིང་། །རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བརྟམས་
ནས། །སློན་པར་བྱེད་དོ་གཞན་དག་ནི། །སངས་རྒྱས་མཉེས་བྱས་ངེས་འབྱེད་ཀྱི། །ཆ་
མཐུན་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་བྱེད་དོ། །གཞན་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་ལ་འབྲས། །འཕྲོད་བྱེད་དག་
བཅོམ་མངོན་མི་བྱེད། །ཅེས་རང་རྒྱལ་གསུམ་ཀས་སྟོགས་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་བྱང་
ཆུབ་པ་ཡིན་ཡང་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཆུལ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་
རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མཚོད་ཅིང་། རང་
གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དུག་སོགས་ལ་མཁམས་པར་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་རྒྱུད་སློན་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ལས་གཞན་ཚོགས་སྦྱོང་ཆེ་བས་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་།
རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དུག་སོགས་ལ་མཁམས་པར་བྱས་ཏེ་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མི་ཐོབ་པོ། །དེ་ལས་
གཞན་ཚོགས་སྦྱོང་ཆུང་བས་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་། དགོ་སྦྱོང་གི་
འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་པོ་ཅི་རིགས་ཤིག་འཕྲོད་པར་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ནས་དག་བཅོམ་

བར་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལྷ་པ་འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི། བསེ་རུ་ལྷ་རུས་ནི་ཚོགས་ལམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་འདས་པའི་འོག་སྲིད་པ་
ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
བསྐྱོམས་ཏེ། སྦྱར་ལམ་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དགའ་བཙུག་བར་མཛོན་དུ་
བྱེད་དོ། །འདིས་སྦྱོར་ལམ་རྒྱུ་འདས་དགའ་བཙུག་ཆེ་གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད། ཚོགས་
སྦྱོད་ཆེ་བས་ནི་སྤར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་ཡི་
དངོས་གཞི་ལྟར་ན་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་
མཚོག་མན་ཆད་དུ་ཚོགས་རི་ཅམ་གསལ་དགོས་པ་རྣམས་བསགས་ཤིང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་
ཆེ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
བསྐྱོམས་ཏེ་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལྟར་ན་བཟོད་ཆེན་ནས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལྟར་ན་ཚོས་
མཚོག་ཆེན་པོ་མན་ཆད་ནས་དགའ་བཙུག་ཆེ་གཅིག་ལ་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཚོགས་སྦྱོད་
རྒྱུང་བས་ནི་སྤར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱན་ཞུགས་
དང་ཕྱིར་འོང་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མན་ཆད་དུ་ཚོགས་རི་ཅམ་གསལ་དགོས་པ་རྣམས་
བསགས་ཤིང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་
པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྐྱོམས་ཏེ་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་གསུམ་མམ་གཉིས་ཆེ་གཅིག་ལ་
མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །

རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ལྷན་ནས་འབྱུང་བ་རྒྱ་དག་ནི། །གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་དག་
གིས། །སངས་རྒྱས་མེད་པར་དགའ་བཙུག་ཉིད། །སློབ་དཔོན་མེད་པར་ཐོབ་དང་ལྡན། །དང་

མོ་ཀུན་འབྱུང་རང་སངས་རྒྱལ། །བསེ་རུ་ལྷ་བྱུང་འདོད་པ་ཡིན། །ལྷག་མ་དག་ནི་ཀུན་
 འབྱུང་བ། །རྒྱེན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་
 སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་
 ཆོས་ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་
 རང་གི་ཐོབ་བྱའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་དེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་དང་གྲོགས་ཉན་ཐོས་
 མོགས་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་ཐོབ་པ་དང་ལྡན་ནོ། །

རང་རྒྱལ་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་དང་མོ་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་རང་རྒྱལ་ནི་བསེ་རུ་ལྷ་བྱུ་
 གཅིག་ལྟ་བུ་གནས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། དེ་ལས་གཞན་རང་རྒྱལ་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཀུན་འབྱུང་
 བ་རྒྱེན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཞུང་གཞན་དུ་རྒྱེན་གྱི་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱལ་སྤྱི་ཙམ་
 དང་འདྲར་རྒྱེན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་སྟོད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཁྱད་
 པར་དོ། །

དུག་པ་ཆོགས་བསགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ས་ཡི་དངོས་གཞི་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 སར་ལམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་བསེ་རུ་ལྷ་བྱུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱར་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 སྐབས་སུ་འབྲས་བུ་བརྒྱུ་བར་བརྒྱ་ཆོང་བར་ཆོགས་བསགས་ནས་ཞེས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཆོགས་
 གཤོག་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོགས་སྟོད་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་
 མཉེས་པར་བྱེད་པ་ལས་བསྐྱལ་བ་དང་དུས་ཀྱི་ཆོད་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་ཆོགས་
 སྟོད་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀྱིས་དུས་ངེས་མེད་དུ་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པར་
 གསལ་བས། ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལྟར་ན་བསེ་རུ་ལྷ་བྱུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་

ཚོགས་གསལ་བ་དང་། ཚོགས་སྲོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་དུས་མེད་དུ་ཚོགས་གསལ་གསལ་
བར་དཔོན་ལུས་ལ།

བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཚོགས་བསལ་གསལ་ཞེས་པའི་བསྐྱེད་པ་
དེ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རིན་ལན་བསལ་བའི་མདོ་དང་ས་ཡི་དངོས་གཞི་དང་རྟོག་
གོ་འབར་བ་སོགས་མདོ་དང་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་མ་དང་། རྣམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་དང་སྟོང་རྒྱན་
ཆེན་མོ་སོགས་མོད་འགྲེལ་དུ་མ་ལས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་ཚོགས་བསལ་གསལ་དཔོན་ཞེས་པ་ལས་
བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུད་ཚོགས་བསལ་དཔོན་ཞེས་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། མདོད་རང་
འགྲེལ་ལས། བསྐྱེད་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་དག་ལ་སྲོད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་
བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་གསལ་གྲང་གི་མདོད་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐྱེས་མ་
ལས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་ལྟར་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུད་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་
གསེར་སྲོད་སོགས་མོད་འགྲེལ་དུ་མ་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་ཆེན་ལ་བྱེད་དོ། །

ཚོས་མདོན་པའི་བཤད་སྟོན་ལྟར་ན། མིའི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བ་ནས་བཟུང་ལོ་བརྒྱ་རེར་ལོ་
རེ་འཕེལ་ཉེ་མིའི་ཆེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བར་ཡང་འཕེལ་བའི་དུས་ཡུན་ལ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་
བ་གཅིག་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་རེར་ལོ་རེ་འགྲིབ་སྟེ་མིའི་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་བའི་བར་མར་འགྲིབ་
པའི་དུས་ཡུན་ལ་ཡང་བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་བ་གཅིག་ཟེར་སྟེ། བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་བ་རེ་ལ་མི་ལོ་
༡༣༤༥༠༠༠ཁྲི་བརྒྱད་བརྒྱ་སོ་དགུ་དང་དགུ་སྟོང་ཐམ་པ་ཡོད་ཅིང་། བསྐྱེད་པ་རྒྱུད་བ་
བརྒྱད་ཅུ་ཐམ་པ་རེ་ལ་བསྐྱེད་ཆེན་གཅིག་ཟེར་སྟེ། དེ་ལ་མི་ལོ་༦༡༡༤༣༠༠༠༠དུང་སྟུར་
དུག་དང་བྱེ་བ་བདུན་ས་ཡ་གཅིག་འབྲུམ་དགུ་ཁྲི་གཉིས་ཡོད་དོ། །

རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུད་སངས་རྒྱལ། །འབྲུང་བ་

རྣམས་ལ་ལེགས་མཚོན་ཅིང་། །རང་རྒྱལ་གྲུབ་ཚུབ་ཕྱིར་བཅམས་ནས། །སློབ་པར་བྱེད་དོ་
གཞན་དག་ནི། །སངས་རྒྱལ་མཉེས་བྱས་ངེས་འབྱེད་གྱི། །ཆ་མཐུན་བསྐྱེད་པ་རྫོགས་བྱེད་
དོ། །གཞན་ནི་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་ལ་འབྲས། །འཕྲོད་བྱེད་དག་བཙུག་མའོན་མི་བྱེད། །ཞེས་
བསེ་རུ་ལ་ཚོགས་བསགས་པའི་དུས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་གསུངས་ནས་གཞན་གཉེས་ལ་ས་སྡེ་
རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ལྷར་དུས་ངེས་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ། མཚོན་ལས། བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་བ་ལྷར་མཚོན་རང་
འབྲེལ་དང་། །སློབ་དཔོན་འདུས་བཟངས་གྱི་མཚོན་འབྲེལ་དང་། །སློབ་སྦྱོང་གི་མཚོན་
འབྲེལ་དག་ལས་ཀྱང་བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་དང་ཚོགས་སློབ་གཉེས་ལ་དུས་མེད་དུ་
གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅ་བཤེས་རབ་སོགས་དང་མའོན་པ་ཀུན་བཏུས་སོགས་ལས་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྫོགས་པ་སློབ་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
རང་རྒྱལ་ངེས་ཚེ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་ཚུབ་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པས། དེས་སྦྱར་
ན་ཚེ་གཉེས་གསུམ་ཅམ་ལའང་རང་རྒྱལ་དག་བཙུག་ཐོབ་པར་དཔོག་ཀུན་པས་ཚོགས་
སློབ་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་དང་དུས་གྱི་ཚད་ངེས་མེད་དུ་ཚོགས་བསགས་པའོ། །དེའི་
ཕྱིར་འཕགས་པ་སོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན། །འདུས་བཟངས་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་སྦྱོར་
ལས་སློབ་ཉེ་སྤྱོད་པ་ལོ་ལོ་བར་བྱ་བ་ལོ་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་རྣམ་བཤད་སྣོད་པོ་རྒྱན་ལས། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་
ཚོགས་བསགས་པ་དང་། ཚོགས་སློབ་གཉེས་གྱིས་དུས་ངེས་པ་མེད་པར་ཚོགས་གསོག་
ཅེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་ཕྱགས་ཁོ་ན་མིན་གྱི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ནས་ཐལ་འགྲུང་བའི་

བར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། རང་སངས་རྒྱལ་སྲུ་རིགས་ངེས་པ་
བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འབྲིང་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་གྱིས་
ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སྲུ་གླངས་པས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་དུས་གྱིས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱང་
ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། །ཞེས་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཚོགས་བསག་
དགོས་པ་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའང་དོན་དེ་ལྟར་རོ། །

ད་དུང་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྟན་བཙུག་དུ་མ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
རང་རྒྱལ་དུ་ལྟུང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་འབྲའི་རང་རྒྱལ་དེ་ལྟུང་དུ་ལྷུས་པའི་སྲུང་གྱི་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བརྟོམས་པའི་ལྷགས་གྱིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་
ལས་ཚོགས་པ་ཆེས་ལྷུར་བས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་འགོར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་
མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བར་རང་སྤེ་བྱུ་མཐའ་སྐྱ་བ་
བཞི་ཀའི་ལྷགས་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྐྱལ་
བ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། ཚོགས་སྦྱོང་ཆེ་བའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་
མན་ཆད་དུ་ཚོགས་ཇི་ཅམ་བསག་དགོས་པ་རྣམས་བསགས་པ་དང་། ཚོགས་སྦྱོང་རྒྱང་
དུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱན་ལྷགས་དང་ཕྱིར་འོང་མན་ཆད་དུ་ཚོགས་ཇི་ཅམ་བསག་དགོས་པ་
རྣམས་བསགས་སོ། །དེ་གཉིས་གྱིས་ཚོགས་བསོག་པའི་དུས་ཀྱི་ཆད་ངེས་པ་མེད་དེ།
འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱར་ན་ཆེ་གཉིས་གསུམ་ཅམ་ལའང་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་མདོན་དུ་བྱེད་
ཅིང་། དལ་ན་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ཀྱང་འགོར་གྲིད་དོ་སྟུམ་སོ། །

སྦྱིར་མཛོད་ལས། ལྷུར་བ་སྤེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཐར། །ཞེས་ཉན་ཐོས་དབང་པོ་ཚོན་པོ་
བཙོན་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོགས་རྫོགས་པར་སྐྱར་བས་དེ་ཆེ་གསུམ་

གྲིས་སྲིད་པ་ལས་ཐར་ཉེ། དཔེར་ན། ཕྱི་རོལ་ན་དང་སོར་ས་སོན་འདེབས་པ་དང་། བར་དུ་
 ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐར་འབྲས་བུ་འཆགས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་དང་པོ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་
 དང་། གཉིས་པ་ལ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་། གསུམ་པ་ལ་དགོ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
 རྣམས་བསྐྱེད་དེ་དག་བཙོམ་ཐོབ་ཅེས་བ་དང་། འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐས་མ་ལས་དེ་བས་
 གྲང་གིན་ཏུ་ལྷ་རྒྱུར་ན་སྐྱེ་བ་དང་པོ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་གྱི་ཚོགས་བསམགས་ནས་དེའི་ཕྱི་མ་
 ལ་ཆེ་གཅིག་ལ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་འབགས་པའི་ལམ་རྣམས་བསྐྱེད་དེ་དག་བཙོམ་
 ཐོབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལྷང་ལས་གྲང་འདི་ཉིད་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དངོས་གཞིས་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་
 ཞེས་བ་དང་ཡང་མཐུན་པས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་བཤད་པ་འདི་ཉིད་རིགས་སོ་ཞེས་མཁས་པ་
 དག་གིས་གསུང་ངོ། །འོན་ཀྱང་སྔོན་གྱི་ཉན་རང་གི་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་སྐྱེལ་ནས་
 བཤད་ན། ཆེ་གཅིག་ཙམ་ལའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་མ་ཟད་རང་རྒྱལ་དག་བཙོམ་པའི་
 བྱང་ཚུབ་ཀྱང་མངོན་དུ་བྱེད་རབས་མང་བས་གིན་ཏུ་དབྱེད་དཀའོ། །འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་
 བྲངས་པའི་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་དེས་པར་འབྱུང་
 བའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཉན་རང་
 གཉིས་དཔ་ན་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་འང་ཚོགས་བསམག་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

བསེ་རུ་ལྷ་བྱའི་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་དེས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དང་སོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་
 རིགས་དེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་དེས་པར་ཚོགས་བསམགས་
 པས་ཁྱབ་པས་དབུ་ལ་གཙུག་ཉིག་སོགས་མཚན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་འབྱུང་ལ།

ཚོགས་སྤྱོད་ལ་རིགས་དེས་མ་དེས་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མ་ཟད་བསྐྱལ་ཆེན་

བརྒྱུ་རྩེ་ཆོག་མཁུ་བས་གསུང་བ་དང་མ་བས་གསུང་བའང་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་པས་རང་རྒྱལ་དགྲ་
བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན། གཞུག་ཏོག་སོགས་མཚན་དཔེ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཐོབ་པས་
ངེས་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་
སློམ་པར་རང་བྱུང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱི་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྲུའ་ཀྱི་སློབ་ལ་ཚོས་
སློབ་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ནི་ཁྲུབ་སོ། །

མདོར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སྡེར་ཅམ་གྱི་རྩོགས་པ་སློབ་དུ་སོང་བ་དང་། དང་པོ་ཉིད་
ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཚོགས་སྡེར་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་དང་བསེ་རུ་རང་
རྒྱལ་དང་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུ་རྩེ་ཆོག་མཁུ་བས་གསུང་བ་དང་། བྱང་
སེམས་ཀྱི་རྩོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་རྩོགས་པ་སློབ་སོང་གི་རང་
རྒྱལ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་འགོར་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ་སྟུམ་སོ། །

དུ་སློབ་སོགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱི་མེད་རྣམས་ལ་བརྒྱ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་
དང་། ཚོགས་སྡེར་ཆེ་བས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ཡི་སྤུམ་གཉིས་དང་ཚོགས་སྡེར་ཆུང་བས་བསྐྱེད་
པ་བརྒྱ་ཡི་སྤུམ་ཆ་གཅིག་ལ་ཚོགས་པས་གསུང་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཚོགས་སྡེར་ཆེ་
བས་བསྐྱེད་པ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཚོགས་སྡེར་ཆུང་བས་བསྐྱེད་པ་སྤུམ་བརྒྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྤྱི་
མས་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་མ་གྱི་མ་རྣམས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ལས་སྤིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་བསྐྱེད་བྱའི་ལམ་
གངས་ཉུང་བ་ལ་བསམས་པར་སྤྱང་ལ། སྤྱི་མས་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དབང་པོ་
མཚོག་དང་། ཚོགས་སྡེར་ཆེ་བ་དབང་པོ་འབྲིང་དང་། ཚོགས་སྡེར་ཆུང་བ་དབང་པོ་དམན་
པ་ཡིན་པས་སྤུམ་དུ་བསམས་ཏེ་སྤྱི་བྱེད་མེད་པས་དོར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསེར་མཛེད་
བཞིན་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་འདྲེས་གསུངས་སོ། །

ཉེ་ལྷོ་ལོང་གི་ལྷན་པོ་ལ་ལས། དེ་གསུམ་ཅང་ཡང་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་བསགས་
 དགོས་ཏེ། མདོ་ཟིན་ལན་བསབ་བར། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་
 ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཏེ་ཞེས་པ་དང་། གསེར་ཐེང་ལས། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ས་
 ལས་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཕྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་ལ། ཚོགས་གསོག་པའི་དུས་བསེ་དུ་ལྟ་
 བྱུ་ལ་བའདད་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བ་མ་བའདད་པ་དང་། ཟིན་ལན་བསབ་བ་ལས།
 རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱལ་ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲིབ་
 གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་མཚུངས་གསུང་བ་ལྟར་འཐད་དོ། །ཞེས་ཟིན་ལན་
 བསབ་པའི་མདོ་ལྷང་འདི་ཞེས་བྱེད་དུ་བྲངས་ནས་རང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་
 བསགས་པས་བྲལ་ཅེས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཟིན་ལན་བསབ་པའི་མདོའི་ལེ་བྱ་དགུ་བ་མ་
 འགགས་པའི་ལེ་བྱ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྣམ་འབྱོར་སྒྲིབ་པའི་རང་སངས་
 རྒྱལ་ནི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་གོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་པ་རྒྱུད་དུ་འབྲས་བུ་གསུམ་
 ལས་རང་སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་བུར་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱིར་ལྟོག་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་བསྐྱལ་བ་
 བརྒྱུ་ཚོགས་བསགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་ལྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་གྱི་
 འབྲས་བུ་གནས་གསུམ་གྱི་ཉོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཕྱིར་ལྟོག་པ་
 ཡོད་ཅེས་རང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་བསགས་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

མ་ཟད་མདོ་འདི་རྒྱ་ཡིག་ལས་བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ཡིག་དུ་ཚིག་
 དེ་འདྲ་གཏན་ནས་རྟེན་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་འདིས་རང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་
 བསགས་དགོས་པ་སྐྱབ་མི་རུས་སོ། །ཉ་དཔོན་གྱིས་ལྷང་འདི་གཞིགས་ཅོར་ཐེབས་ནས་རྗེས་

ཚོགས་དེ་གསེར་མེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལོ་སྟེ། ལུང་ཚོགས་དེ་མེད་པའི་སྲིད་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བཏུ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་མར་སྲིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཚོགས་སྲོད་ལ་དེས་
བ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་མི་དགོས་པ་མི་སྲིད་ཅེས་ཚོགས་སྲོད་ཀྱིས་
ཚོགས་བསགས་པའི་དུས་ལུན་ལ་དེས་བ་མེད་ཀྱང་ཉུང་མཐའ་ཡང་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་དེས་
བར་དུ་ཚོགས་བསགས་དགོས་གསུངས་པའང་མི་འཐད་པ་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་ཏོ། །

དབལ་ཁང་ལོ་རྒྱ་བ་ཀམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛོད་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ཆེན་བསོད་པའི་
ཤིང་རྟ་ལས་ཀྱང་། ཚོགས་སྲོད་ཆེ་ཚུང་གཉིས་ཀས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུར་སངས་རྒྱལ་འབྱུང་
བ་མཉེས་པར་བགྲིས་པས་ཚོགས་བསགས་ཞེས་གསུངས་པའང་ཉ་རྗེ་ཀ་དང་གསེར་མེད་
སོགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཤིང་ཆེ་མོད་འོན་ཀྱང་ཁྱེད་མེད་པའི་སྲིད་སྲུལ་ལོ། །

ལུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས། རང་ས་ནས་བཤད་པའི་སྲི་མ་གཉིས་ཤོ་དེས་ཀྱང་བསྐྱལ་
བ་བརྒྱུར་ཚོགས་བསགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་སྲི་མ་གཉིས་ཤོ་དེས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་
ཚོགས་བསགས་པས་མ་ཁྲབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
ཅན་མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་ས་ཡི་དངོས་གཞི་རང་རྒྱལ་
གྱི་ས་ནས་གསུངས་པའི་ཚོགས་སྲོད་གཉིས་དང་པོ་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་
དང་། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་ཚོགས་སྲོད་གཉིས་དང་པོ་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
ཅན་མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་གསུངས། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་
ཚོགས་སྲོད་གཉིས་དང་པོ་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་བ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་རང་ས་ནས་གསུངས་པའི་ཚོགས་སྲོད་

གཉིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པར་སྐྱབ་དཀའ་ལ།

དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ན་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་བསགས་
བས་ཁྲུབ་ཅེས་ཞིབ་ཆ་འབྲེད་པ་ལེགས་མོད། འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡོན་དུ་འགོ་བའི་རང་རྒྱལ་
གྱིས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་ཚོགས་བསགས་མི་དགོས་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
དེ་གཉིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་ལྡན་པས། །ཟླ་ངན་འདས་ལ་
མདོན་དགའི་སྲིད། །རྟོགས་པ་བྱུལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །ཞེས་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་
སོང་བའི་བྱང་སེམས་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་
ལས་རྟོགས་པ་བྱུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱར་ཅམ་གྱི་རྟོགས་པ་
སྡོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱ་ལས་
སྟག་ཚོགས་བསག་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །

བདུན་པ་གནས་པའི་བྱང་བར་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དང་པོ་གཅིག་སྤར་གནས་
བ་སྟེ། །ཟབ་མོ་ལ་ནི་རྟོག་པ་ཡི། །མོས་པ་དང་ལྡན་ལྟག་མ་གཉིས། །ཚོགས་དང་ལྡན་ཅིག་
གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། །ས་ཡི་དངོས་གཞི་རང་ས་ལས། དེ་ལ་ཡང་གནས་པ་ནི་བསེ་
རུ་ལྟར་སྦྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཅིག་སྤར་འདུག་པ་དགའ་ཞིང་གཅིག་
སྤར་གནས་ལ་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྡོན་པ་མེད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
ཅིང་གནས་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་པའི་བྱང་བ་ལ་གཉིས། ལྷགས་
ཀྱི་གནས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་
འབྲེལ་ཟབ་མོ་རྟོག་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་ནི་

རང་རྒྱལ་གསུམ་ཀ་ལ་མཚུངས་ཞེས་མཁམས་པ་ཀུན་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་གོ།

འདིར་བཤད་པའི་ཚོས་ཟབ་མོ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
རྒྱལ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དང་། ཐལ་འགྲུར་པའི་ལུགས་ལ་ནི་དེ་ཙམ་མ་ཟད་དེའི་
སྟེང་དུ་ཚོས་དང་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་སྤོ་མོ་དང་
གཉིས་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ལས། མདོ་སྙུད་པ་
ལས། མཁམས་ལ་རྒྱུད་བརྟེན་དེ་ལ་རྒྱ་ཡི་ཕྱང་པོ་བརྟེན། །དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་
བ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྒྱའི་རྟེན་འབྲེལ་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་
དང་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁམས་དང་དུས་སོ། །འབྲས་བུ་རྟེན་འབྲེལ་ཅ་བ་དང་སྟོང་པོ་དང་ཡལ་ག་
དང་མོ་མ་དང་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུའོ། །

དེ་ཡང་རྒྱ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ལུགས་འབྱུང་དང་། རྒྱ་ཕྱོག་ན་འབྲས་
བུ་རྣམས་ཕྱོག་པའི་ལུགས་ཕྱོག་གི་དཔེར་བྲས་ནས། བུ་གི་རྟེན་འབྲེལ་ནི་དུར་ཁོད་
སོགས་སུ་སོང་ནས་ཀེར་རུས་ལ་བརྟགས་ཏེ་ཀེར་རུས་འདི་ནི་ཀ་ཤི་ལས་བྱུང་། ཀ་ཤི་སྐྱེ་
བ་ལས་བྱུང་། སྐྱེ་བ་སྲིད་བ་ལས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རིམ་བཞིན་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དེད་པས་
འཁོར་བའི་ཅ་བ་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་བརྟགས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུགས་
ཕྱོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། མ་རིག་པ་ལས་འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ལས་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་
བ་སོགས་མཐའི་འབྲས་བུ་ལ་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུགས་འབྱུང་གི་
རྟེན་འབྲེལ་དང་། མ་རིག་པ་ཕྱོག་པས་འདུ་བྱེད་ཕྱོག་པ་དང་། དེ་ཕྱོག་པས་དེ་ནས་ཀ་ཤིའི་
བར་དུ་ཕྱོག་པ་སྐྱེ། རྣམ་བུར་གི་ལུགས་འབྱུང་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཀ་ཤི་
འགགས། སྲིད་བ་འགགས་པས་སྐྱེ་བ་འགགས་ཞེས་སོགས་རྣམ་བུར་གི་ལུགས་ཕྱོག་གི་

ཉེན་འབྲེལ་རྣམས་ལ་བརྟགས་སོ། །

མ་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུ་བྱེད་འབྲུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཤེས་འབྲུང་བ་
སོགས་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུགས་འབྲུང་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་། སྐྱེ་
བ་སྲིད་བ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ལུགས་ལྡོག་ཡིན་པ་ནི་ཡས་རིམ་
དང་མས་རིམ་ནས་ཅིས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་ལུགས་འབྲུང་ལྡོག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་
ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་འཁོར་བར་འབྱུག་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་གོ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །

མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས། དེ་འགགས་པས་རྣམ་ཤེས་འགགས་པ་
སོགས་རྣམ་བུང་ཕྱོགས་གྱི་ལུགས་འབྲུང་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་སྐྱེ་བ་
འགགས། སྲིད་པ་འགགས་པས་སྐྱེ་བ་འགགས་པ་སོགས་རྣམ་བུང་ལུགས་ལྡོག་ཡིན་
པའང་འཁོར་བ་ལྡོག་པའི་རྒྱ་འབྲས་གྱི་གོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །

ལུགས་འབྲུང་ལྡོག་གི་ཉེན་འབྲེལ་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སྐྱོར་ནས་དོགས་པ་གཙོད་དགོས་པ་
མང་དུ་སྤང་ཡང་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་སློམ་སོ། །རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ལ་འཛོག་ཚུལ་མི་འབྲ་
བ་བཅུ་ལྷག་ལྷག་ཡོད་པས་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུས་གྱི་གནས་པ་ནི། བསེ་རུ་ལྟར་སྲོད་པ་ནི་གཅིག་སྲུ་ལ་དགའ་ཞིང་
གཅིག་སྲུར་གནས་ལ། ལྷག་མ་གཉིས་ནི་དེ་ལས་བརྗོད་ནས་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་
ཞེས་ཉོན་གྱི་འབར་བ་དང་ས་ཡི་དངོས་གཞི་ལྟར་མཁས་པ་ཀུན་ཞལ་མཐུན་འོ། །

བརྒྱད་པ་རྒྱ་བའི་བྱུང་པར་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མྱོང་དང་མྱོང་དམ་གང་
ཞིག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཀྱང་། བག་མེད་གྱི་དབང་དུ་མ་གཉོང་བར་ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུངས་
བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུངས་པ་དང་། དབང་པོ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་མྱོང་ལ་

སོགས་པར་བསོད་སྟོམས་ལ་འཇུག་ཅིང། དེའི་ཆེ་དམན་པ་རྣམས་ལ་བཅེ་བར་བྱེད་པ་ན་
ཡང་ལུས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་གྱི།
དག་གིས་ཚོས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང། སྟོན་གྱི་ཞེ་འགྲས་པ་རྣམས་དང་འཕྲད་པའི་ཆེ་ཞེ་
འགྲས་ཀྱི་བསམ་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་རྩུ་འཕྲུལ་དུ་མ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་ས་ཡི་དངོས་
གཞི་ལྟར་གསེར་མེད་སོགས་སྤྱའང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་སོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་
ཀྱང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་ལེགས་བསྐྱམས་ནས། །དེ་ནི་བསོད་སྟོམས་དག་ལ་
འཇུག། །དམན་པ་རྗེས་སུ་གསུང་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་གཅིག་དུ་རབ་ཞེ་ལྟོ། །ཞེས་ས་ཡི་
དངོས་གཞི་ལྟར་གསུངས་སོ། །

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་ནི། མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ལས། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །རི་ལྷ་རི་ལྷར་ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་
དེ། །སྤྱེམ་དུང་དེ་དེ་ལྟར་སྤང་། །ཞེས་དང། །ཉི་ཞི་སྤང་བ་ལས། ཚིག་དུ་སྤྱོ་བ་མེད་པར་
དོན་སྟོན་པའང་དུང་བ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་དང། །རྡོ་རྗེ་བཞད་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་
རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
དམ་ཚིག་ཅེས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལུས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ནི་གསུང་ལ་མི་བརྟེན་པ་སྟེ། རང་གི་ལུས་
ཀྱི་རྩུ་འཕྲུལ་དང། སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་དང་སྤྱིའི་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་
བྱའོ། །ཞེས་དང།

རྒྱན་སྤང་ལས། མངོ་སྟེ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་
སྟོན་པ་དང། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ལན་བཏབ་པ་
ཞེས་དང། དེ་བཞིན་དུ་མངོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་དང་ལུས་ཀྱི་སྐོན་ནས་ཚོས་སྟོན་གྱི་དག་གི་སྐོན་ནས་ཚོས་མི་སྟོན་ཞེས་
གསུངས་པའི་ཚེག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་དག་གི་སྐོན་ནས་གཏུན་ནས་ཚོས་མི་སྟོན་ཞེས་ཟེང།

འདི་ནི་འཛིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་དཔོན་རྒྱ་བས་མཛད་པའི་སྟོན་གསལ་ལས། སྟོན་པ་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ནི་ལུས་དང་དག་གིས་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ལ་ནི་གཞན་གྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པས། དེ་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་བྱ་ཆོ་འབྲུལ་ལ་མ་
བྱུང་ལ་སོགས་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་པས། དེས་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པས་
དེ་དག་ནི་ལུས་ཀྱིས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྗེས་མཛད་པའི་གསང་བ་འདུས་
པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྟོན་མ་གསལ་བའི་ཚེག་དོན་ངེ་བཞིན་འབྲེད་པའི་མཆན་གྱི་ཡང་
འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་གྱི་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏོ། །དེ་ཡང་
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
གང་གི་བྱི་ཆོ་འབྲུལ་ཞེས་པ་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་གཙོ་བོར་ཞེས་པས་དག་གིས་སྟོན་པ་ཡང་
ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཏུལ་བྱ་རྣམས་འདུལ་བར་
བྱེད་པའི་ཆེ་གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་དག་གིས་ཚོས་མི་སྟོན་པ་མིན་
ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་གི་སྟོན་གྱི་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ལོ་བཅུ་
གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆར་མ་བབ་པས། ལུ་གེ་ཉམས་ང་བ་བྱུང་བའི་ཆེ། རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་
གིས་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལོ་བཅུ་གཅིག་གི་བར་བསྐྱུངས་ཤིང་། ལོ་ཐ་མ་ལ་
འབྲས་བུ་གང་ལས་མ་ལུས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་སྟོམས་ལ་ལུལ་ཏེ། དགོས་འདོད་

གྱི་ཚར་བའ་ནས་འཛམ་བུ་སྒྲིང་བའི་དབྱུང་བ་ལས་བསལ་བ་བཞིན་དུ། །འིན་ཏུ་དབྱུང་བ་
 བ་ཡང་སེར་སྒྲིང་སེམས་གྱི་རྩི་མ་སྒྲིམ་བས་ཀུན་ནས་དགྲིས་ཏེ་འདུག་པར་མི་བྱ་བར་སྦྱིན་
 བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བསྟན་པའི་སྐྱབས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་དེས། རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་ལ་
 ཚེགས་སུ་བཅད་དེ་སྦྱོར་བ། ཅེ་ཞིག་སྦྱུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཞེ་ན་ཞི་དབྱུང་བ་འོ། །འིན་ཏུ་སྦྱུག་
 བསྐྱེད་གང་ཡིན་དབྱུང་བ་དེ་ཉིད་དེ། །དབྱུང་བ་དག་ནི་ནང་ན་འི་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་བ་
 ལྟེ། །བདག་ནི་འི་ཡང་སྒྲིང་དབྱུང་བ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ཚེས་ཚེགས་བཅད་པ་འདི་
 གསུངས་པས་རང་རྒྱལ་གྱིས་དག་གི་སློབ་པ་ཚེས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མི་སྟོན་ཟེར་བ་ནི་
 གཞིགས་རྒྱ་ཅུང་བའོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་སྐྱ་བཅས་གྱི་སློབ་པ་ཚེས་སྟོན་པའི་
 རང་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །

མཁས་བྱུང་རྗེས་མཛད་པའི་པར་སྦྱིན་ཉོགས་དགའི་སྒྲིང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་སྐྱ་
 མེད་ཏུ་ལུས་གྱིས་ཚེས་སྟོན་ཅེས་འཆད་པ་དག་ནི་བབ་ཚེལ་སྟེ། ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་
 རིག་བྱེད་ལ་ཀུན་སློང་དགོས་མི་དགོས་ཁྱད་པར་མེད་པས་དག་གིས་ཚེས་བསྟན་པས་
 འེས་པའི་ཅམ་ཉོགས་ན་ལུས་གྱིས་བསྟན་པས་ཀྱང་ཉོགས་པའི་སྦྱིང་དོ། །དེས་ན་རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཚེགས་སུ་བཅད་པ་བསམས་པས་སྒྲིང་དབྱུང་པོའི་མེ་ཚོམ་བསལ་
 བར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །ཡིད་གྱིས་ཚེས་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་
 ལ་དག་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་ཚེས་ཅན། སྐྱ་མེད་ཏུ་ཚེས་སྟོན་ལུས་ཏེ། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་
 པའི་མཐུས་རང་གི་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་དེ་གོ་བར་བྱེད་ལུས་པའི་
 སྦྱིང་། ཞེས་རང་སངས་རྒྱས་གྱིས་དག་གིས་ཚེས་མི་སྟོན་པར་མ་ཟད་ལུས་གྱིས་ཀྱང་ཚེས་
 མི་སྟོན་པར་ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་སློབ་པ་ཚེས་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །

རྣམ་པ་འདད་སྦྱོང་པོ་རྒྱན་ལས། རྩུ་འབྲུལ་བསྟན་དགོས་སྣམ་པའི་ཀུན་སྐོང་ལ་དེས་པར་
 ལྟོས་ན། དག་གིས་ཚོས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལྟར་སྣང་དུ་འགྱུར་བས། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་
 སྐོང་ལ་མི་སྟོས་པར་རྩུ་འབྲུལ་སྟོན་ལུས་ལ། དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཏུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་
 མངོན་མཐོང་དེས་ལེགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ལུས་པ་སྟོན་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་
 མོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་སྣམ་པའི་ཀུན་སྐོང་མེད་པར་སྟོན་ལས་གྱི་མཐུས་
 རྩུ་འབྲུལ་བསྟན་པ་ན། ཡིད་ལ་གང་དགོངས་པ་ལྟར་གཏུལ་བུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་ནས་
 ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་རྩུ་འབྲུལ་བསྟན་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 པས་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་ཐ་སྟོན་སྦྱར་བའོ། །རྣམ་པ་འདད་སྦྱོང་པོ་རྒྱན་དང་པཌ་ཆེན་བསོད་
 བྲགས་པའི་པར་ཕྱིན་སྦྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་ཀའང་དག་གི་སྐོ་ནས་ཚོས་སྟོན་པའི་རང་རྒྱལ་
 ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལེ་ལེགས་པར་བཤད་པའོ། །

རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གཏུལ་བུ་འདུལ་བའི་དུས་སུ་བབ་པ་ན་གཙོ་བོར་ལུས་
 ཀྱིས་རྩུ་འབྲུལ་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ལོ། དཔེར་ན། འདུལ་བ་ལུང་གཞི་
 ལས། དག་སྐོང་དག་སྟོན་བྱུང་བ་དེ་བྲགས་ལེག་ན་རྒྱལ་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་དེགས་
 མཉམ་པ་ལས་རྒྱུང་མ་རྒྱུངས་ནས། དེ་དེ་དང་སྟོན་ཅིག་ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད།
 དགའ་མགུར་སྐྱོད་པར་བྱེད་དོ། །ཅེ་བར་བྱེད། དགའ་བར་བྱེད། དགའ་མགུར་སྐྱོད་པར་
 བྱེད་པ་དེའི་བྱ་བུར་ནས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏོ། །དེས་པ་ཚོས་དང་ཚོས་
 མ་ཡིན་པས་རྒྱལ་སྐྱིད་བྱེད་དུ་འདུག་པ་མཐོང་ནས་དེས་བསམས་པ། བདག་ཀྱང་ཡབ་
 འདས་ནས་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་ལ། བདག་གིས་ཀྱང་ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པས་རྒྱལ་སྐྱིད་
 བྱེད་དུ་བརྟུག་ན་སེམས་ཅན་དཔྱུལ་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ་སྣམ་ནས། དེ་རྒྱལ་པོའི་གན་དུ་

སོང་སྤྲེལ་སྤྲིན་ནས་སྦྲུས་པ། ཡལ་གནང་བར་མཛོད་ཅིག་དང་བདག་ལེགས་པར་གསྲུངས་
པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ་། །

རྒྱལ་པོས་སྦྲུས་པ། བྱ་གང་གི་དོན་ཏུ་མཚོན་སྤྲིན་སྤྲིན་པར་བྱེད། སྤྲིན་བསྐྱེད་སྐྱེག་
པར་བྱེད། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གཏུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྤྲིན་དེ་ཚོར་གྱི་ལག་མཐེལ་ཏུ་འོངས་
ཤིང་སྤྲང་པོ་ཆེས་འགོ་བའི་རིགས་སྤྲེལ་ན་ཅིའི་སྤྲིན་རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་སྦྲུས་ཏེ་དེ་སས་
རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་མ་སྤྲེད་ཏོ། །དེ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་སྤྲང་པོ་ཆེའི་གཤུལ་ཏུ་ཞོན་ཏེ་སྤྲིན་
ལྷུང་བ་དང་། དེས་མི་དཔུལ་པོ་ཞིག་ཁར་བ་དང་སྤོང་པོར་ཆག་པ་ཐོགས་ཏེ་སྤོང་པོ་ལ་རྒྱ་
བ་མཚོང་ངོ་། །མཚོང་ནས་ཡུང་རྒྱལ་བུ་དེ་དེའི་གན་ཏུ་སོང་སྤྲེལ་སྦྲུས་པ། ཀུའི་ནང་རྗེ་ཁོ་བོ་ཞི་
འདི་ལྟ་བུའི་ཁྲིམ་ཏུ་སྤྲེལ་བ་དེས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མ་ཐོབ་ན་ཚོར་ཅིའི་སྤྲིན་རབ་ཏུ་མི་འབྱུང་།
དེས་སྦྲུས་པ། རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་བདག་ལ་སྤྱུང་བཟེད་མ་མཆིས་ཤིང་ཚོས་གོས་མ་མཆིས་ན་
རི་ལྷོང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་བཤི། རྒྱལ་བུས་སྦྲུས་པ། བཞིན་བཟངས་རྩུང་ཤོག་ངས་ཚོར་ལ་
སྤྱུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་སྤྲིན་པར་བྱའོ་ཞེས་རྒྱལ་བུ་དེས་དེ་ཚོར་དེ་སོང་ནས་བསྐྱེད་གནས་
ཤིག་ན་བྱང་སྤོང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་འདུག་པ་དེའི་གན་ཏུ་སོང་སྤྲེལ་སྤྲིན་
ནས་སྤྲང་པོ་ཆེའི་གཤུལ་ནས་བབས་ཏེ་དུལ་བ་དང་བཅས་པས་སྦྲུས་པ། ལེགས་ལྷན་
རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ཚོར་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་ཀྱིས། འདི་རབ་ཏུ་སྤྱུང་ཤིག་དང་
བདག་གིས་འདི་ལ་སྤྱུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་སྤྲིན་པར་བྱའོ། །བྱང་སྤོང་དེས་དེ་རབ་ཏུ་སྤྱུང་
ངོ་། །རྒྱལ་བུ་དེས་དེའི་སྤྱུང་བཟེད་དང་ཚོས་གོས་དག་བཟུས་ཤིང་བྱུབས་ཏེ་ཁ་བསྐྱུར་ནས་
སྤྲིན་ཏེ་སྦྲུས་པ། འཕགས་པ་གལ་ཏེ་ཚོར་གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྩུང་ཟད་ཐོབ་ན་བདག་
ལ་ཚོད་ཅིག །དེས་རྒྱལ་བུ་དེ་ལ་དེ་སྤྱུང་བྱའོ་ཞེས་ཁས་སྤྲངས་སོ། །དེ་སྤྲོགས་གཅིག་ཏུ་

སོང་སྟེ་མཁན་སོ་མེད་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སྟོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་
སྲུང་བཅུ་ཅ་བདུན་བསྐྱེད་ནས་རང་བྱང་རྒྱལ་མངོན་སྲུང་དུ་བྱས་སོ། །

དེས་བསམས་པ། བདག་གིས་ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཚོགས་གང་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་སོའི་བྱ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོབ་པ་ཡིན་ལ། བདག་གིས་དེ་ལ་ཁས་སྐྱེས་
བས་སོང་ལ་དེ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་བྱའོ་སྲུང་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་ནི་ལྷན་
གྱིས་ཚོས་སྟོན་གྱི། ཚོག་གིས་མི་སྟོན་པས་དེ་ལ་སྟོང་བཅེ་བའི་སྲིར་དེས་རང་པའི་རྒྱལ་སོ་
འདབ་མ་བརྒྱུད་བ་ལྟར་སྟོང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་མངོན་པར་འཕགས་ནས་འབར་བ་དང་།
གསལ་བ་དང་། ཆར་འབབས་བ་དང་། སྟོག་འབྱེན་པའི་ཚོ་འབྲུལ་དག་བྱ་བར་བརྟེན་ས་
སོ། །

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་རྩུ་འབྲུལ་ལ་སྐྱུར་དུ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བུ་དེ་
ཤིང་སྟོན་པ་ཅ་བ་ནས་བཅད་པ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་དེའི་རྐང་བ་གཉིས་ལ་གཏུགས་
ནས་སྐྱས་པ། འཕགས་པ་ཁྲིད་གྱིས་ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཚོགས་འདི་ལྟ་བུ་བརྟེན་སམ། ཐོབ་
སོ། །དེས་བསམས་པ། འཕགས་པ་འདིས་ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཚོགས་གང་ཅུང་ཟད་ཐོབ་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་སོབ་པ་ཡིན་ན། འཕགས་པ་འདིས་སྟོན་རབ་ཏུ་
འབྱུང་བ་མ་སོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྲིམ་དེ་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། བདག་གིས་རབ་ཏུ་
འབྱུང་བ་མ་སོབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྲིམ་འདི་ལྟ་བུར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་སྲུང་ནས། དེས་རང་
སངས་རྒྱས་དེའི་རྐང་བ་གཉིས་ལ་སྐྱུག་འཚལ་ཉེ་སྟོན་ལམ་འདི་སྐྱེད་ཅེས། དག་པའི་ཅ་བ་
འདི་ཡིས་བདག་ཉིད་ཅང་སྐྱུག་པའི་ཁྲིམ་དང་ནི། །དབྱུལ་སོའི་ཁྲིམ་དུ་མི་སྐྱེ་བར། །བར་མའི་
ཁྲིམ་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །རྟག་པར་རབ་འབྱུང་མང་བར་ཤོག །ཅེས་བཏབ་སོ། །

དགོ་སློང་དག་དེ་ལ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱལ་བུ་དེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོ་སློང་ལྷ་རིའི་
བུ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མཚོན་པ་བྱས་ནས་སློན་ལམ་བཟབ་པ་གང་
ཡིན་པའི་ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པས་ད་ལྟར་གྲིམ་ཏ་ཅང་བྱུག་པར་ཡང་མ་སྐྱེས། གྲིམ་ཏ་
ཅང་དཔུལ་བར་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་གྲིམ་འབྲིང་པོར་སྐྱེས་ཤིང་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་མང་བར་བྱུར་
ཏོ། །ཞེས་སོགས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱིས་རྩེ་འཕྲུལ་
བསྟན་ནས་དད་པའི་དགོ་ཅེ་འཕེལ་བ་དང་། ཐར་པའི་ས་བོན་འཛོག་རབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་
ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །

དགུ་བ་སྡེ་སློང་གི་བྱུང་བར་ནི། འདིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡེ་རྗེ་པད་དཀར་གྱི་
མདོ་ལས། གུན་དགའ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སློང་གང་དུ་གསུངས།
རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སློང་གང་དུ་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་
སློང་གང་དུ་གསུངས་ཞེས། གུན་དགའ་པོ་དེ་ན་དགོ་སློང་དེ་དག་གིས་ཁྲིད་ལ་དེ་སྐད་ཀྱིས་
བ་དང་འདི་སྐད་ལུང་སྟོན་ཅིག །ཅེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་དགའའི་འཛོལ་བ་སེམས་པའི་མདོ་ལས།
ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་དག །འདི་གསུམ་ནི་སྡེ་སློང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སློང་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སློང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་
སློང་དོ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་གསུམ་ལ་སྡེ་སློང་གྲང་སོ་
སོ་ནས་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་གཞན་ལས་གྲང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྡེ་སློང་གསུམ་སོ་
སོར་གསུངས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་བཤད་ནི་མེད་འོད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དུས་བཅུ་
གཉིས་དང་མཐོ་རིས་དང་མི་ཡུལ་དང་ས་འོག་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་སྐད་

གྱིས་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་དག་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཉེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་
 རྒྱལ་ས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དེ། སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་གདུམ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་
 ལོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཅིག་བསྟུ་རྒྱུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་རང་སངས་
 རྒྱས་རྣམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་ཐོས་བསམ་བྱ་སའི་གཞི་རང་རྒྱལ་གྱི་
 སྡེ་སྡོད་ཅིག་ཡོད་ཅེས་ཟེར།

རྒྱུད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་
 ཅེས་སོ་སོར་བགྲངས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་མང་དུ་སྤྱད་ནས་དོན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཡོད་ཅེས་བ་ནི་མི་འཐད་དམ་སྟུམ་ཏེ།
 མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སྡོད་དག་ནི་གསུམ་མཐ་གཉིས་ཀྱང་ཅུང་། ཞེས་དང་། དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཐེག་པ་དམན་
 པ་དང་། ཐེག་པ་མཚོག་གི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་
 དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་དོ། །ཞེས་དང་།

སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པས་མཛད་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་འདྲ་ལས།
 སྡེ་སྡོད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གཞག་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་
 སྡོད་དོ། །དེ་ལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལ་འཁོར་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུས་པ་རབས་
 གྱི་སྡེ་སྡོད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཅེས་བྱའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ལས་པལ་ཆེར་ནི་

ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དེ། སལ་ཆེར་སློས་པ་ནི་ལྷག་མ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པའི་ཚོས་ཅན་སྐྱབ་མོང་དུ་གྲུང་པའང་ཡོད་པར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་བརྗོད་བྱའི་སློན་ནས་
 འདུལ་བ་དང་མངོ་སྡེ་དང་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ། གདུལ་བྱའི་སློན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་
 སྡོད་དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མངོན་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཅིག་
 ལོགས་སུ་རྣམ་གཞག་མ་མངོན་ཅིང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 སྡེ་སྡོད་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
 སྡེ་སྡོད་གཅིག་ཀྱང་བརྩུག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ས་དང་གཞི་བསྐྱུ་བ་དང་མངོན་པ་
 གུན་བརྩུས་ལས་ཀྱང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་
 དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཞེས་བ་དང་། མངོན་པ་གུན་བརྩུས་ལས། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་ནས་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་བ་དང་། ཞེས་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་ནས་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཚུལ་
 གསུངས་པ་དང་།

རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། རི་ལྷར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤའ་
 ལ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུའོ། །ཞེས་པ་ལས་གལ་
 ཉེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཅིག་ཡོད་ན། རི་ལྷར་
 ཉན་རང་ཐེག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་ས་ནི་བརྒྱད་བཤའ་ལ། །དེ་བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཚོག་ཚོག་ཡོད་པ་ལ་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེའི་སྤྱིར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་དོན་དུ་
 དབྱུང་ནའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཅིག་མེད་པར་

གསལ་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཚ་བ་དུ་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །

གོང་དུ་བྲངས་པའི་མ་སྐྱེས་དབྱའི་འགྲོད་པ་སེལ་བའི་མདོ་ཚིག་དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ།
རིགས་ཀྱི་བྱ་དག། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ནི་པ་རོལ་གྱི་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་བས་ཐོབ་
བའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་སྲིར་རྒྱ་ཟད་
བར་རྟོགས་བའོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའི་སྡེ་སྡོད་ནི་ཚོས་ཚད་མེད་པ་རྟོགས་ཤིང་རང་
བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་བའོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་
རྣམ་གྲོལ་སྐྱ་སྲིར་འགོ། །རང་རྒྱལ་རྣམས་ནི་རྒྱེན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ནི་བྱེད་ལས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་པ་རོལ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་ནས་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ནི་
བྱེད་ལས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་མེད་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་གི་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྐྱོམས་པས་རྒྱ་མ་རིག་པ་སོགས་ཟད་བར་རྟོགས་པ་སྡེ་ཐོབ་
བར་བྱེད་ཅེས་སྡེ་སྡོད་གཅིག་ཡིན་ནའང་གདུལ་བྱ་སོ་སོ་ལ་བསྟེན་ནས་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་
བའོ། །

བརྗོད་བྱ་གཅིག་དང་སྡེ་སྡོད་གཅིག་ཡིན་ཡང་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ལ་སྟེན་ཏེ་སྲིད་པ་ཐ་
མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་བར་བྱེད་པས་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དང་། གདུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་ལ་སྟེན་ཏེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་མེད་བར་
རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུགས་འབྱུང་ལྟོག་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྐྱོམས་ཏེ་རྒྱ་མ་རིག་
པ་སོགས་ཟད་པ་ཐོབ་བར་བྱེད་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེའི་སྲིར་སྤྱིར་རྗེ་
བད་དཀར་གྱི་མདོ་དང་མ་སྐྱེས་དབྱའི་འགྲོད་པ་སེལ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཉན་ཐོས་

ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བུའི་ཆ་ནས་
སྡོག་པ་སོ་སོར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མེད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་བོད་དུ་བྲངས་པའི་
ལུང་དེས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་སྐྱབ་
སོ། །

ཉན་ཐོས་ནི་རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྐྱབ་བཅས་སུ་མཉན་དགོས་ཤིང་གདུལ་བུ་གཞན་ལ་
ཡང་སྐྱབ་བཅས་སུ་ཐོས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་
ཅམ་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་འཕྲོད་པར་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཤད་པ་དང་མཉན་པ་སྐྱབ་ལ་མི་སྡོམ་ཞེས་
ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །

ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཡོད་པ་དུས་འཁོར་
འབྲེལ་བཤད་གྱི་དགོངས་པ་འདྲ་མིན་ཉེ། བཤད་བྱུང་ཚོས་རྗེས་རྗེ་ལ་གསན་དུས་མཛད་
པའི་བྱི་མ་མེད་པའི་འོད་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་བརྗེད་བྱང་ལས། དེ་ལ་རང་
སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པ་བསྐྱས་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་
ལས་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་ལོགས་པ་ཡིན་
པས། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལས་ལོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་
བསྐྱུ་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དུས་འཁོར་འབྲེལ་བཤད་བྱི་མེད་
འོད་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་བསྐྱས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་གྱིས་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཐེག་པ་བསྐྱས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བརྗེད་བྱ་དོན་གྱི་ཐེག་པ་
རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱལ་ལ་བསྐྱུ་རྒྱ་ཡོད་
ཅིང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །

གལ་ཉེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཅེས་སོ་སོར་གསུངས་
 བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཅིག་ཡོད་དགོས་ན།
 དེ་ལྟར་ན། སློབ་དཔོན་ཤུག་ཀ་ར་མཚན་མཛད་པའི་རྣམ་འབྱོར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་
 ལ་འཇུག་པ་བསྟུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། དེ་ལ་དབང་པོ་དམན་པའི་དོན་དུ་ནི་མངོན་པར་
 མཐོ་བའི་ཐེག་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། དབང་པོ་འབྲིང་གི་དོན་དུ་པ་ལོ་ལ་ཉུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུངས་པ་དང་། དེ་
 ལ་དབང་པོ་རྣོན་པའི་མོས་པ་དང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་ནི་གསང་སྟགས་ཀྱི་
 ཐེག་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 སྡེ་སྡོད་དང་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྡོད་ཅེས་སོ་སོར་བཟངས་པས་དེ་གཉིས་
 ལས་ལོགས་སུ་མངོན་མཐོའི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྡོད་ཅིག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མངོན་མཐོའི་ཐེག་
 པའི་སྡེ་སྡོད་ཅེས་པའང་སྤྱི་མར་མངོན་མཐོ་ཅམ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་
 དུ་གཙོ་བོར་མངོན་མཐོའི་ཚོས་ལས་བརྩམས་ཉེ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །འདི་ཡང་གདུལ་
 བྱ་ལ་ལྟོས་ཉེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དེ་ཉིད་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྡོད་དུ་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ཀྱི་དེ་ལས་ངོ་བོ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ནི་མིན་ནོ། །

ཚོས་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་དང་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
 བ། མི་འགྱུར་ཉེ། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་
 པ་གད་སྡོད་པོ་རྒྱན་ལས། རང་སངས་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་།
 དབང་པོའི་བྱུང་བར་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། ཚོགས་དཀའ་སྤང་

བ་ལས། རང་རྒྱལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་བ་མེད་
ཅིང་། ཞེས་སྲས་མཚོག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་
སྡེ་སྡོད་ཡོད་པར་མི་བཞེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གདན་སའི་ཡིག་ཆའི་མཁན་སོ་གཞན་གྱིས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་དོ། །

གོ་རམས་སའི་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་དང་། ཀམ་པ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེའི་ཡོངས་འདུ་ས་
བརྟེན་གྱི་སྡོན་བ་རྒྱས་བ་དང་། མི་བམ་བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་བ་ཐེག་མཚོག་བདུད་
ཅིའི་དགའ་སྡོན་སོགས་ཚོས་བརྒྱད་གཞན་གྱི་མཁས་བ་ཤིན་དུ་མང་སོས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་མེད་ཅེས་བ་དེ་འཐད་སྟོགས་སུ་བརྒྱུད་དོ། །

དབལ་ཁང་ལོ་རྒྱ་བ་ཀམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ཚེན་བཀོད་པའི་
ཤིང་ཉ་ལས། སྤྱིར་ན་ས་སྡེ་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དབང་སོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མཚོག་དམན་
ཡོད་ཀྱང་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་པལ་ཆེར་མཚུངས་པས་སྡེ་སྡོད་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་མ་
བཤད་བ་བཞིན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་བར་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་དུ་བསྐྱེ་
བ་མང་ལ། མ་སྐྱེས་དགའི་འགྲོད་བ་བསལ་བའི་མདོ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་བ་བཞིན་གཞུང་འགའ་ཞིག་ལས་ནི་དེ་
གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་དབྱེ་བར་མཛད་མོད། འདིར་ནི་ཉན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
པལ་ཆེ་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་གཅིག་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཤིན་དུ་མང་བ་དང་། གསུང་རབ་སྤྱིའི་
རྟེན་དུའང་ཐེག་བ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པས་ན་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་སོ་
སོར་བྱས་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཐེག་བ་སོ་སོར་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའ་དང་སྡེ་སྡོད་ཀྱང་སོ་སོར་ཡོད་ཅེས་བ་ནི་མི་འཐད་དོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཉན་རང་གཉིས་

ལ་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་ཡོད་ཅེས་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་དབྱ་མ་རང་
རྒྱུད་པའི་ལུགས་མ་གཏོགས་རང་སྡེ་བྱེ་སྲུ་ནས་ཐལ་འབྱུར་པའི་བར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱོམ་
བྱའི་ལྷ་བ་དང་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིར།

རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤང་བྱའི་
གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ཙམ་མིན་པར་དེའི་ཁར་གཉིས་སྟོང་
རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་
བས་དེའི་ལུགས་ལ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་ལ་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་ཅེས་
ཟེར་ན་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་ཉན་
རང་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་མིན་ནོ། །

དེར་མ་ཟད་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་དབྱ་མའི་ལུགས་ལ་འདྲ་ཉན་ཐོས་ལ་ལའི་རྒྱུད་ལ་
གཉིས་སྟོང་གི་ལྷ་བ་སྡེ་བའང་སྲིད་པས་ཉན་ཐོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་རྒྱལ་དང་གྲུབ་མཐའ་
མི་མཐུན་ཞེས་པའང་མི་འཐད་དོ། །ད་དུང་གཞུང་འདིར་རིགས་པའི་འགྲོས་མ་ཆགས་པའི་
གཏམ་མང་དུ་སྤང་ནའང་ཆོག་ཆོགས་ཆེ་བས་དེ་ཞིག་བཞག་གོ། །

རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟེན་འགྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གྲོག་དང་བདག་མེད་པའི་
ལྷ་བ་རྟེན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཡོད་པ་བདེན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་སྲུ་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་དེ། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་
མཐའ་མི་སྲུ་ཡང་དེ་གྲུབ་མཐའ་སྲུ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྲུ་པའི་གང་ཟག་གི་སྲུ་
འཇུག་ན་དེའི་སྲུ་བལྟ་དུ་ཡོད་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན། མཆོཾ་སྟེས་དང་ཉན་ཐོས་བཞེན་

མོ། །དེས་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ལྷགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
པས་ཁྱབ་ཅེས་ཟེད། ལ་ལས་སྐབས་རེར་ཆེད་དུ་ལྟུང་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚོས་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་གསུངས་པ་ཡོད་པར་འདུལ་བ་མདོ་སོགས་ལས་གསུངས་པས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་
གང་ཟག་གྲང་ཡིན་ཞེས་ཟེད།

འགའ་ཞིག་གིས་རང་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་སྤྱིར་དག་སྐྱ་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གདུལ་བའི་
དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་ནས་སྐབས་རེར་ཚོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རེ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་
དེ་ཅུམ་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་གི་དོན་མི་ཚང་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་
ཅེས་པ་ནི་རང་གི་སློང་འོང་ཐག་བཅད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་
སྐྱ་བ་ལ་ལྟུང་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་དགོས་པས། རང་རྒྱལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་
ཟག་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་གདུལ་བུ་ལ་སྤྱིར་བཏུ་བར་བྱེད་པ་ན་དག་སྐྱ་བ་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་
བལྟས་ནས་གཙོ་བོར་སྐྱ་མེད་ལུས་གྱིས་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་
བཙུན་པའི་བྱང་རེས་སྤྱི་དོན་ལས་གྲང་། རང་རྒྱལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་
ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་རྒྱལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་འོ། །ཞེས་ཟེད་པ་སོགས་བཤད་སློལ་མང་ངོ་། །འདི་
ཀུན་ལ་རྒྱ་མཚན་ངེས་པ་ཅན་རེ་རྣམས་རང་གི་སློང་འོང་གང་བདེ་བའོ། །

བཅུ་པ་བསྐྱང་བའི་སྣོམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཉན་སློས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱིས་གང་
བསྐྱང་བར་བུ་བའི་སྣོམ་པ་ནི་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྣོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སོ་སོ་ཐར་པ་
རིགས་བདུན་ནམ་བུ་ཡོད་པ་ནི་འདུལ་བའི་གཞུང་ལས་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལས་ཤེས་
པར་བའོ། །

འདུལ་བ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། འདྲེན་པ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་གི་ལོ། །ཞེས་དང་།
 མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རང་བྱུང་གིས་ནི་སངས་རྒྱལ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་སོགས་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་དུ་མ་ལས་སངས་རྒྱལ་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་རང་བྱུང་
 གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཁོ་ན་ལ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཆོས་མངོན་པའི་རྒྱན་ལས། རྒྱད་པར་དུ་ཡང་རྩེར་ཤོག་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ན་ལ་གནང་སྟེ།
 ལུང་མ་མོ་ལས། དགེ་སློང་རྩེར་ཤོག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་སྟེ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །རང་བྱུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྩེད་དང་རྟོན་པར་ཁས་སྐྱེས་དང་ལྷི་བའི་ཆོས་
 བརྒྱད་སློང་བར་ཁས་སྐྱེས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའང་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ན་ལ་མཛད་
 ཏོ། །

ཞེས་བསྟེན་པར་རྫོགས་རྩེད་པ་ལུང་ཡོད་པ་ལས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་ཁས་སྐྱེས་པ་
 དང་། དེ་བས་མཉེས་པ་དང་། འཕྲིན་གྱི་སློ་ནས་དང་། ལྷ་ཚོགས་བཅུ་ཚོགས་ཀྱི་སློ་ནས་
 དང་། གསོལ་བ་ཞེའི་ལས་ཀྱི་སློན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མ་
 ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་རང་བྱུང་དང་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྩེད་དང་རྟོན་པར་ཁས་སྐྱེས་དང་
 རྩེར་ཤོག་དང་ལྷི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སློང་བར་ཁས་སྐྱེས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ནི་སྲིད་
 པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ན་ལ་གནང་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་། མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་གང་སྟེལ་ལས། རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པ་ནི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ལོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་མཁའ་སློབ་སོགས་ལ་
 མ་སྟོས་པར་རང་བྱུང་གིས་བྱང་རྩལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་

བར་དེའི་རྒྱུད་ལ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཉ་རྗེ་ག་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་ལས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི། བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་སངས་
རྒྱས་མཚོད་ཅིང་ཚོགས་བསགས་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལ་དམིགས་ནས་ཚོས་བསྐྱུབ་ཅིང་
ཚོགས་ལམ་བསྐྱེད་ནས་ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལེན་བར་ཤེས་ཏེ་སྡེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་དོན་ལུང་སྐྱེ་
ཁམས་གསུམ། རྟེན་འབྲེལ་གནས་གནས་མིན་བདེན་པ་སྟེ་མཁས་བྱའི་གནས་དུག་ལ་
མཁས་བར་སྐྱུངས་ཤིང་། འཆི་འཕོ་ཁར་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེར་
གཞན་ལ་མ་སྟོན་པར་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་བཟོད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
ཐོབ་པ་ན་གདུལ་བུ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཚོས་སྟོན་གྱི་རག་གིས་མིན་བར་སྟོན་ལམ་འདེབས་སོ། །དེ་
ནས་ཕྱི་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཞིང་སྟོང་བར་གྲིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་
དམངས་རིགས་མིན་པ་གཅིག་དུ་སྐྱེས་ཏེ་རང་བྱུང་གིས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་
ནས་དུར་ཁོད་དུ་བྱིན་ཏེ་རུས་པ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་བསམས་པས་མ་རིག་པ་ནས་རྒྱ་ཤིའི་
བར་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བརྒྱུག་དུ་རྫོགས་པའི་དོན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཚོགས་ལམ་གྱི་དབྱུགས་འབྱུང་རུབ་ནས་གཟུང་
སྟེ་ལམ་ལྷ་སྟན་ཅིག་ལ་མདོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་འོག་
དུ་ལུགས་འབྱུང་བརྒྱུག་གི་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱོམས་པས་དབྱུགས་འབྱུང་རུབ་ནས་གཟུང་སྟེ་
ལམ་ལྷ་སྟན་ཅིག་ལ་མདོན་དུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་དང་
དུས་མཉམས་དུ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྔ་རོལ་དུ་རང་བྱུང་གིས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །བྱ་ཉ་གཉིས་
ཀྱི་བཤད་པ་འདི་གསེར་སྤེང་དུ་བཞོད་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བཤད་པ་མེད་དོ། །

རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཞེས་པའང་དག་བཙུགས་ལོན་གྱི་དེའི་
 ལྷ་རོལ་ནས་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་བྱུང་གི་སློབ་ནས་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རང་རྒྱལ་
 ཚོགས་སྐྱོར་མཐོང་སློབ་པ་ནི་མཐའ་ཡས་སོ། །རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ན་
 རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཤི་འཕོས་ཏེ་དག་ཞིང་དུ་སྐྱེས་པ་ན་དགོ་སྤོང་
 མིན་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་ལས། ཁ་ཅིག །རང་
 རྒྱལ་ཡིན་ན་དགོ་སྤོང་རྣམ་དག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷག་མེད་སྲུང་འདས་ལ་
 གནས་པའི་རང་རྒྱལ་དག་བཙུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བར་དོའི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཡང་དགོ་སྤོང་མིན་པར་གསུངས་སོ། །

ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱུང་བའི་སློབ་པ་ནི་སློབ་ཀྱི་ནས་མཚུངས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་དགོ་
 སྤོང་པ་མ་གཉིས་དང་། དགོ་སྤོང་མ་དང་། དགོ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་དང་། དགོ་བསྐྱེན་པ་མ་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་རང་རྒྱལ་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱལ་ལ་དགོ་སྤོང་
 ཡིན་པས་ཁྲུབ་མ་ཁྲུབ་སློང་གི་ཚོད་པ་ནི་རང་རྒྱལ་ལ་དག་བཙུགས་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་མ་ཁྲུབ་
 ཅེས་པའི་གནད་དེ་རང་ལ་ཐུག་ཅིང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་རང་རྒྱལ་ལ་ལྷ་
 ཚོགས་དང་བཅུ་ཚོགས་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྲོལ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེན་པར་
 རྫོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའང་ཉན་ཐོས་དང་འབྲེལ། །

ཀྱུན་མཁྱེན་གོ་རམས་པའི་ལུས་དོན་རབ་གསལ་ལས་རང་རྒྱལ་ལ་རང་རྒྱལ་དག་
 བཙུགས་དང་རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པས་ཁྲུབ་ཅེས་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་
 ལལ་སྲས་གསུམ་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་མི་བཞེད་དོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་དབང་པོའི་ཁྲུང་པར་ནི། བང་ཚོན་ལ་དབང་པོ་རྣམས་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་

ཡོད་ཀྱང་བྱང་བྱང་སེམས་ལས་དབང་པོ་དམན་ཅིང་ཉན་ཐོས་ལས་རྣམས་དབང་པོར་འབྲིང་
པོའོ་ཞེས་ཀུན་བརྟུས་སོགས་སྤྱ་གསུངས་སོ། ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ །བསེ་རྩ་རང་
རྒྱལ་གྱིས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཆེ་གཅིག་ལ་སྦྱར་ལམ་བོད་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་བཞི་
ཚང་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོགས་སྦྱོང་ཆེ་བས་དེའི་ཆེ་ཆེ་གཅིག་ལ་བཟོད་འབྲིང་ནས་དགྲ་
བཅོམ་པའི་བར་ལམ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚོགས་སྦྱོང་རྒྱང་བས་དེའི་ཆེ་ཆེ་གཅིག་ལ་
སྦྱར་འོང་རམ་གྱིར་མི་འོང་ནས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་ཙམ་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ལ་བསམས་ནས་
བསེ་རྩ་རང་རྒྱལ་དབང་པོ་རྣམས་པོ་དང་། ཚོགས་སྦྱོང་ཆེ་བ་དབང་པོ་འབྲིང་དང་། ཚོགས་
སྦྱོང་རྒྱང་བ་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསེར་མཛེད་དུའང་འདི་ཉིད་འཐད་
སྤོགས་སྤྱ་གཞུང་ངོ་། །

བརྩ་གཉིས་པ་ཁམས་གསུམ་གང་གི་རྟེན་དུ་སྦྱེ་མིན་ནི། ཀུན་བརྟུས་ལས། ཉན་ཐོས་
ཁམས་གསུམ་ག་དང་། བྱང་སེམས་འདོད་གཞུགས་གཉིས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་སངས་
རྒྱས་གཉིས་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། ། རང་རྒྱལ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་གསུངས་
པ་ནི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འགྲས་བུ་ཐོག་མར་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་སློབ་པ་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་དུ་སྦྱེ་བ་ཡོད་ན་རང་རྒྱལ་སློབ་
པའང་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ། ། ཀུན་བརྟུས་ལས་
བྱང་སེམས་འདོད་གཞུགས་གཉིས་ལས་གཞུགས་མེད་དུ་སྦྱེ་བ་མ་གསུངས་པ་ནི་གཞུགས་
མེད་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་གནས་མིན་པས་གཞན་དོན་དུ་དེར་སྦྱེ་བ་མེད་པར་དགོངས་ལ།
གསེར་མཛེད་ལས་གཞུགས་མེད་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་དེར་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་དོན་ཏོ། །

མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་དང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་སློ་
 མོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་དང་གོ་རམས་
 པའི་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ། རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་
 གཤམ་པའི་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་གཞུང་ཆེན་དུ་མ་ལས་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་
 འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་པ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ཡོད་པར་མ་གསུངས་ཀྱང་། རིན་ལན་བསལ་པའི་མདོ་ལས་ཉན་ཐོས་སྤྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་
 མཁྱེན་འངམ་བཞད་པའི་དབུ་མ་མཐའ་དཔྱོད་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་འོང་
 ཐོབ་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་
 པའི་གོ་འཕང་དེ་ངེས་པར་དུ་འདོད་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་
 ལ་འང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན་འཐད་མིན་བརྟག་པར་འཚལ།

བཙུ་གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ཁྲབ་མིན་དབྱུད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱལ་
 ལ་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་དབུ་མ་གཞི་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་དོན་དུ་བཞེད་པའི་
 མཁས་པའི་གསུང་སློབ་འགོད་དེ་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་ངེས་
 ཀྱིས་ཁྲབ་མིན་ཟུར་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ཞེབ་ཏུ་དབྱུད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་
 པའི་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སོ་སོའི་སྤྱི་ལོ་རྣམས་དང་གསུང་སྤྱིས་
 དང་། །རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། །ཞེས་རང་རྒྱལ་ལ་རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་
 བདག་ཉིད་ངེས་ཞེས་ངེས་པ་སློབ་པས་རང་རྒྱལ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་
 ངེས་པས་ཁྲབ་ཅེས་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་

རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་
 ངེས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བཞི་བརྒྱུ་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཉེ་འདིར། །ཟུང་ན་འདས་
 པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། །ངེས་པར་འཐོབ་འགྲུང་ལས་བཞིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ནས་འོག་ཏུ། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས།
 དུས་དེར་ཉེ་བར་གྲུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྲུང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྐྱུར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བསྐྱགས་པ་
 མངོན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པའི་སྲུང་འདིས་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན། གནས་སྐབས་
 རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པས་མ་ཁྲུབ་པར་བསྟན་པར་འགྲུང་རོ་སྟམ་ན་དཔྱད་དོ། །ཞེས་
 སྲུང་འདིས་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པར་བསྟན་མིན་དཔྱད་དགོས་པར་གསུངས་
 སོ། །

རྗེ་བཙུན་པའི་དངོས་སློབ་དབུ་མ་རང་ལ་མཁས་པ་རྗེ་བྱང་ཤེས་རབ་དབང་པོས་མངོན་
 པའི་དབུ་མ་དགོངས་པ་ཡང་གསལ་དུ། འོ་ན་འདིར་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཡིན་ན་རང་
 རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པས་མ་ཁྲུབ་པར་བསྟན་པར་འགྲུང་རོ། །སྟམ་ན་མིན་ཉེ། མཐར་ཐུག་
 ཐེག་ཆེན་དུ་ཁ་བྱང་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་ལྟར་སྲུང་འདིས་རང་
 རྒྱལ་ལ་རང་ལམ་མཐར་མ་ཕྱིན་པའི་གོང་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་བསྟན་
 མིན་ཅེས་ལས་རྗེ་བཙུན་ལམ་སྲས་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པར་ནན་
 ཀྱིས་བསྐྱབས་སོ། །

ནག་ཚོ་ལོ་རྒྱ་བ་རྒྱལ་གྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྐྱུར་བའི་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། སོ་སའི་སྐྱེ་

བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་སངས་རྒྱལ་ལ་དེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་། །རྒྱལ་
 སྲས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། །དེས་ལེགས་རྒྱ་ལི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་
 མེད། །ཅེས་དང་། བ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་དབྱ་མ་འཇུག་པ་ལས། སོ་སའི་སྐྱེ་
 བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་བྱང་རྒྱལ་ལ་བདག་ཉིད་དེས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་
 སྲས་རྣམས་ཀྱི་དེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མངོན་མཐོའི་རྒྱ་ལི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་
 མེད། །ཅེས་ཚིག་གི་ཟེན་ཚོད་ལྟར་ན། རང་རྒྱལ་ལ་རང་སངས་རྒྱལ་སྲུ་དེས་པའམ་རང་གི་
 བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་དེས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འདྲིའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་
 ལོང་དུ་དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་དག་ཉི་ཚེ་བའི་སེམས་དང་། །ཁམས་གསུམ་པས་
 སྐྱག་པའི་ཡིད་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚེན་པོ་མེད་པ་དང་། །གཞན་ལས་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་སྟེ་
 སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམ་ན། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ལོང་དུ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པ་དང་། རང་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་མེད་པ་དང་།
 རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཟབ་མོ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ན། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་
 འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་རང་རྒྱལ་སྐྱི་ཅམ་ལས་རིགས་དེས་མ་དེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་
 མེད་ཅིང་།

འདྲིའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འདྲ་ཚེན་མོ་ལས། རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་
 བདག་ཉིད་དེས་པ་རྣམས་དང་། །ཞེས་ཅ་བའི་ཚིག་གི་ཟེན་ཚོད་ལྟར་དེས་པའི་ཚིག་སྦྱར་
 བས་གསུངས་ཀྱང་འོག་ཏུ་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་དེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མི་བཞེད་པར་གསལ་
 ཞིང་། །རྗེའི་གཞུང་གཞན་དུ་འང་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་དེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པར་གསལ་བར་

གསུངས་སོ། །

བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་བས་གལ་ཉེ་འདིར། །སྤྱང་བ་འདས་བ་མ་ཐོབ་
ཀྱང། །སྐྱེ་བ་སྐྱི་མར་འབད་མེད་པར། །དེས་བར་ཐོབ་འགྲུང་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་བ་དང་མི་འགལ་ཉེ། ལུང་འདིས་ནི་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྣོང་བ་ཉིད་ལ་
ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་བ་ན་པལ་ཆེ་བས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ལྷུང་འདས་མངོན་དུ་
བྱེད་ཅིང། །གལ་ཉེ་རྟེན་དེར་ལྷུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་སྐྱེ་བ་སྐྱི་མར་སངས་
རྒྱས་དང་དེའི་བསྟན་བ་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནའང་སྣོན་གྱི་ལམ་གོམས་པའི་
རྒྱུན་གྱིས་ལྷུང་འདས་དེས་བར་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་གནས་སྣོང་འགྲུང་གྱི་ལས་
སམ་སྣོང་དེས་གྱི་ལས་བཞིན་ནོ། །

ལུང་འདིས་སྤང་བ་ཅིག་བར་བའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྣོང་བ་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ན་
དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཐོས་སྤྱི་འགྲུང་བར་འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱུབ་ཅིག་དེས་བར་ཐོབ་བས་ཁྲུབ་བར་
བསྟན་བ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་བས་
ཁྲུབ་བར་བསྟན་བ་ནི་མིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཙོམ་ནམས་སྤྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་
ཆོས་གསུངས་པའི་ཆེ་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་ལ་སྤྱར་ནས་གསུངས་བ་ཡོད་པ་ལྟར། ཅུ་བར།
རང་བྱང་རྒྱུབ་ལ་བདག་ཉིད་དེས་ཞེས་བའང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱལ་ལ་བྱེད་བའམ་ཡང་ན་
རང་རྒྱལ་སྲིད་བ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མི་ལྟོས་བར་རང་བྱང་
གིས་བྱང་རྒྱུབ་མངོན་དུ་བྱ་དེས་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཞེས་ཆ་བྱས་ན་ཅུང་ལེགས་སམ་སྟམ་
སོ། །

གཉེས་པ་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་ལེས་གྱིས་བྲབ་མིན་ཟུར་དུ་བྱང་རིགས་གྱིས་ཞིབ་དུ་
 དབྱེད་པ་ལ་བཞི། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་རང་
 རྒྱལ་དུ་སྦྱང་བ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་རང་ལམ་མཐར་མ་བྱིན་པའི་གོང་དུ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་དུ་སྦྱང་
 བ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ། ཉན་
 ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་རང་རྒྱལ་
 འགྱུར་བྱང་གི་ཉན་ཐོས་དེ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་
 ཚུལ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་རྒྱུ་ལན་བསམ་པའི་
 མདོ་ལས། གསོལ་བ། ཐེག་པ་གཉེས་ཀྱི་ཉན་རང་གཉེས་ཀྱི་ཤར་གདུག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཡིག་
 ཏུ་དུག་གསུམ་ཞེས་གསལ། །བཙུན་ལ་ཅེའི་སྤྲད་དུ་བཙུན་ལྡན་འདས་ཞེས་མི་གདགས།
 བཀའ་སླུལ་བ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གཉེས་ནི་སྤྱིར་སྤྲོག་པ་ཡོད་ཀྱི། སངས་རྒྱལ་ལ་
 བེ་སྤྱིར་སྤྲོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །སྤྱིར་སྤྲོག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྤྱིར་
 སྤྲོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྲོག་པ་དང་། སྤྱོད་པའི་ལས་སྤྱིར་སྤྲོག་
 པ་ལོ། །འབྲས་བུ་སྤྱིར་སྤྲོག་ཅེས་བུ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱིར་འོང་དང་སྤྱིར་
 མི་འོང་དང་དག་བཙུན་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱིར་སྤྲོག་པར་ཟད་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཐ་མ་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་འོག་མ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཀྱི་སྤྱིར་མི་སྤྲོག་པ་དང་། ཐེག་པ་བར་མ་ལ་རྣམ་
 པ་གཉེས་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྣམ་འཕྲོར་སྤྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱལ་ནི་
 འབྲས་བུ་སྤྱིར་མི་སྤྲོག་གོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་པ་རྒྱང་དུ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཀྱི་འབྲས་བུ་

གསུམ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་སྤྱི་ལུ་འདྲེ་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱིར་མི་ལྡོག་གོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱིར་འོང་དང་སྤྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་བུ་གནས་གསུམ་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་།

དེའི་འོག་ཏུ། གསོལ་བ། ཉན་ཐོས་ལ་ཅིའི་སྦྲད་དུ་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་སྤྱིར་ལྡོག་ལ། འབྲས་བུ་ཐ་མ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལགས། བཀའ་སྣུལ་པ། འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་སྤྱིར་ལྡོག་ལྡང་ཐོབ་པས་ན་སྤྱིར་ལྡོག་གོ། །འབྲས་བུ་ཐ་མ་ནི་ད་དུང་མ་ཐོབ་པས་ན་སྤྱིར་མི་ལྡོག་གོ། །དཔེར་ན་གང་ཟག་བཤེན་པ་ཞིག་ཁ་ཟས་ཞིམ་པོ་དང་སྤང་ན་ཡུན་རིང་པོར་མི་བརྗེད་པ་སྣང་དོན་འདི་ཡང་དེ་དང་འདྲ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འབྲས་བུ་ཐ་མ་ལས་འབྲས་བུ་འོག་མ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་ཅེས་པ་ནི་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། སྤྱིར་འོང་དང་སྤྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་སྦྲད་ཡང་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ད་དུང་སྟེ་སྦྲད་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཟས་ཞིམ་པོ་ཟ་མ་སྦྱོང་བའི་གང་ཟག་བཤེན་པ་ཞིག་གིས་ཟས་ཞིམ་པོ་ཞིག་དང་འབྲད་ནས་ཐོས་པ་ན་ཡུན་རིང་པོར་མི་བརྗེད་པ་སྣང་དོ། །འོད་ཡིག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཐ་མ་ཞེས་བསྒྲུབ་ཀྱང་རྒྱུ་ཡིག་ཏུ་འབྲས་བུ་འོག་མ་ཞེས་བསྒྲུབ་འདུག་པས་དེ་ཉིད་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མིན་ལོ། །

དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་། གཞན་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་སྤྱིར་མི་ལྡོག་གི། ཞེས་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་གསུངས་པས་གོང་དུ་གསུངས་པའི་འབྲས་བུ་ཐ་མ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་མི་བྱེད་པར་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་མདོ་རང་དུ་ཞིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

ཅ་བཤེས་རབ་ལས། རྗོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་མིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་

ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་།
 དེའི་ཐད་གྱི་དབུ་མ་ཚེག་གསལ་ལ་ལས། །ཉན་ཐོས་གྱི་ཚོས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདུད་ཅི་འདི་ལ་
 ལྷགས་པ། ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྐྱོམ་པའི་རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ལྷགས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི།
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་སྤང་བོ་གསུམ་གྱི་བདུད་ཅི་ཉི་བར་སྤྱད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་པ་ཁོ་ནར་རྒྱུ་ཤི་ཟད་པའི་དོ་བོ་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་དོ། །ཅི་
 ལྟེ་ཡང་རི་ཞིག་ལྟར་འདིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་མ་སྐྱེན་པ་ཉིད་གྱིས་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་བདུད་ཅི་
 འདི་ཐོས་སུ་ཟེན་ཡང་ཐར་པ་མ་ཐོབ་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའང་དེ་དག་སྐྱེ་བ་གཞན་དུའང་སྟོན་གྱི་
 རྒྱུའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་དེས་པར་གདོན་མི་ཟ་བར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་དོ། །རི་རྐང་དུ་
 བརྒྱུ་བ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཉེ་འདིར། །ལྷ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ཕྱི་
 མར་འབད་མེད་པར། །དེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞེན་ལོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

ཅི་ལྟེ་ཡང་རི་ཞིག་ལྟར། རྫོགས་སངས་རྒྱལ་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་
 ཡང་ཟད་པ་ན་སྟེ། ཡུར་པའི་ཆེ་འཕགས་པའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱེན་མ་ཚང་བས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་བདུད་ཅི་མ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ། དེ་ལྟ་བུའང་སྟོན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཐོས་པའི་རྒྱུའི་སྟོབས་ཁོ་ན་ལས་འདིག་རྟེན་འདིའི་ཉི་བར་བསྟན་པ་ལ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་
 ཡང་རྒྱེན་རྣམས་པར་དབེན་པ་རྟེན་པ་ཅམ་ཐོབ་པ། རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ནི། །རྟེན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །རྟེན་པ་མེད་པ་ནི་ལུས་དང་སེམས་དག་
 དབེན་པའམ། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་མི་ཚོལ་བ་སྟེ། རྟེན་མེད་པའི་རྒྱ་དེ་ལས་
 མོ། །གང་གི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་མི་འབྱུང་བའི་དུས་སུ་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་སྐྱེན་པའི་རྒྱལ་

མོས་གསུངས་པ་དམ་པའི་ཚོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུན་ཅི་རི་སྐད་དུ་བཤད་པ་དེ་འབྲས་བུ་
ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་སྲིད་འདི་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད། ཤེས་རབ་
ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་དག་གུང་བཏང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཉམ་ཏུ་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ངེ་ལྟར་བཅའ་བ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་ཀྱིས་ཞུགས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཉམས་ལེན་བྱས་པས་རིམ་བཞིན་སྲུང་འདས་ཐོབ་
པར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདུན་ཅི་དེ་ཐོས་གྲང་དགོ་ཅ་མ་སློབ་པས་ཚེ་
འདིར་ཐར་པ་མ་ཐོབ་ན། རྗེ་བ་གཞན་དུ་སྡོམ་གྱི་དགོ་ཅའི་སྟོབས་ཀྱིས་གདོན་མི་ཟ་བར་
བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་གལ་ཏེ་འདིར། །སྲུང་ན་
འདས་པ་མ་ཐོབ་གྲང། །སྦྱི་བ་སྲི་མར་འབད་མེད་པར། །དེས་པར་ཐོབ་འགྱུར་ལས་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གལ་ཏེ་སྦྱི་བ་གཞན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་རྒྱུན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
འདིག་ཉེན་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། ལྷོགས་ཉན་ཐོས་རྣམས་གྲང་བཅད་པར་གྱུར་ན་ཅི་འགྱུར་ཞེ་ན།
དེའི་ཚེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདུ་འཇི་དང་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་
འཚོལ་བའི་སྟེན་པ་མེད་པ་ལས་ཐོབ་པོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྫོགས་པ་སྡོམ་དུ་
སོང་བའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་འདི་དགོངས་པའོ། །

དེ་བཞིན་དུ། བུ་རྩ་སྤྲི་ཏ་ལས། འདི་ལྟར་དེར་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་འབྲས་ཁོ་ན་ལ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་ཚོགས་མ་བྱས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་ལ་མ་གྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཚེ་རབས་གཞན་དག་ལ་དེས་པར་འགྲུབ་པར་

རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་གད་ཚེན་མོ།

འགྲུང་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་འདི་ལ་ནི། །འདོད་ཆགས་
 བྲལ་བ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། །ཆེ་རབས་གཞན་ལ་འབད་མེད་པར། །དེས་པར་ཐོབ་དེ་ལས་བཞིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་མོ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཟད་
 གྲུང་གྱང་། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བསྟེན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །ཅི་སྟེ་ཡང་
 འདི་ལ་ཅུང་ཟད་གོམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ལ་བརྒྱལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་
 བྱུང་ངམ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཟད་པར་གྲུང་ཏེ། །རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པར་གྲུང་དུ་ཟེན་ན་ཡང་། དེ་
 དག་གི་སློན་གོམས་པའི་རྒྱལ་ས་བྱུང་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཞན་ལས་ཤེས་པ་
 མ་ཡིན་པ་བསྟེན་པ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རྒྱུན་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་དང་།

ཤེས་རབ་སློན་མ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་།
 བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱས་པས། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་བདུན་
 ཅི་ཉིད་ཡིན་ལོ། །གང་གི་ཆེ་འགའ་ཞིག་བརྒྱལ་ཆེ་འདི་ལ་ཆོགས་མ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཐར་པ་ཐོབ་པར་མ་གྲུང་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆེ་རབས་གཞན་དག་ལ་དེ་ལ་དེས་པར་འགྲུབ་སྟེ།
 རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་ཤེས་པས་འདི་ལ་ནི། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་མ་ཐོབ་པ། །ཆེ་རབས་
 གཞན་ལ་འབད་མེད་པར། །དེས་པར་འཐོབ་སྟེ་ལས་བཞིན་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྷ་སུའོ། །

ཅི་སྟེ་ཡང་བརྒྱལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཟད་
 གྲུང་གྱང་། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་དུ་ཟེན་གྱང་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། ཆེ་རབས་
 གཞན་ལ་རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཤེས་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་བག་ཆགས་བསགས་པས་སློ་
 བོས་སྤྱངས་པ་རྣམས་ལ་གཞན་གྱི་རྒྱུན་མེད་པར། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །བསྟེན་

བ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ། །བསྐྱེན་བ་མེད་བ་ཞི་ལུས་དང་སེམས་རབ་ཏུ་དཔེན་བ་སྐྱེ། དེའི་
ཕྱིར་བསྐྱེན་བ་མེད་པའི་རྒྱ་དེ་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་སྐྱེ། འདྲ་འདྲི་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲུང་ངོ་ཞེས་
བྲུ་བའི་ཐ་ཚེག་གོ། །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་འདིའི་ཐད་གྱི་ག་ལས་འདྲིགས་མེད་དང་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་
སོགས་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཏེ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་གྱི་གོ་འཕང་
ཐོབ་བ་ཡོད་བ་མགྲིན་གཅིག་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
དུ་ཞུགས་བ་མེད་ཅེས་བ་ཞི་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡལ་སྲས་གྱི་ལུགས་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་བའོ། །

མངོན་བ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ཅེས་གང་གསུངས་བ་
ལ། རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། དེམ་གྱིས་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དེས་བར་འབྲིན་
པའོ། །དེམ་གྱིས་བ་ནི་རི་རྒྱན་བསྟན་བ་ཡིན་ཞོ། །ཅིག་ཅར་དེས་བར་འབྲིན་བ་ནི་གང་
བདེན་བ་རྣམས་མངོན་བར་རྟོགས་བར་བྱས་ནས། མི་སྣོགས་བ་མེད་བ་ལ་བརྟེན་ཏེ།
འདྲིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས། །ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་བ་རྣམས་
རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤོང་སྐྱེ། འདི་ནི་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་། དག་བཅོམ་པའི་
འབྲས་བུ་དང་། འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །བལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཚོས་སམ་འཆི་
བའི་དུས་གྱི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་བ་ཐོབ་བར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་དེ་སྒོན་ལམ་གྱི་
སྒོ་བས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྒོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྐྱེ། སངས་རྒྱལ་
འབྲུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་།

འདིའི་ཐད་གྱི་རྒྱལ་སྲས་གྱིས་མངོན་བའི་ཀུན་བཏུས་གྱི་བཤད་བ་ལས། ཅིག་ཅར་
དེས་བར་འབྲིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་མདོ་ལས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པའི་

འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་པ་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་པལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་
 ཆོས་སམ་འཆི་བ་ན་ཀུན་གཤམ་པ་རྟོགས་སོ། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་མ་ཡིན་པས། དེ་གལ་ཏེ་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཀུན་ཏུ་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་ན། གལ་ཏེ་མི་
 རྟོགས་ན་ཡང་དེ་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་
 ཏུ་སྐྱེ་སྐྱེ་སྐྱུང་དུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོ། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན་
 རྒྱུན་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་རྒྱན་ཞུགས་རྣམས་དབང་པོ་རྗེ་ཞིང་རྒྱལ་པོས་
 ཆེ་བ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་པལ་ཆེ་བས་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ལྷག་མ་སྤོང་མ་རུས་ན་འདོད་ཉོན་མ་སྤངས་
 པས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་། རང་བྱུང་གི་བྱུང་རྒྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཆེ་གྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་
 མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ནས་རང་བྱུང་རྒྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པས་ཉན་ཐོས་རང་
 རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པ་མངོན་པ་ཀུན་བརྟུས་ཅ་འགྲེལ་དག་གི་འདུག་པོངས་
 པའོ། །

རྫོགས་ལ་བཞུགས་པའི་ཐེམ་སྐྱས་ལས། གང་ཟག་དེས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་རྗེ་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། འདིས་ཆེ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་མཐོང་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་སྟོན་
 རོལ་ཡན་ཆད་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ཆེ་འཕྲུལ་འཆི་སྲིད་ཀྱི་ཆེ་དག་བཅོམ་པ་པལ་ཆེར་འཐོབ་
 ལ། གལ་ཏེ་ཆེ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤང་མ་རུས་ན་གི་ནས་ཡང་འདོད་ཁམས་སུ་
 སྐྱེས་ནས་དག་བཅོམ་འཐོབ་ཅིང་། དེ་ཡང་དེའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པ་དང་དེ་

དག་གི་བསྟན་པ་ལྷན་པ་དང་འདོམས་ན་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་འདོད་པར་གཞན་ལ་མ་སྟོན་
པར་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་དམན་ཡིན་པའི་སྲིད་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་
ན་ཅིག་ཅར་སྲོང་བའི་ཆེ་རང་རྒྱལ་མིན་ཡང་སྤངས་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཡོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་དེ་སངས་རྒྱས་
འབྱུང་བ་དང་འཕྲད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབྱ་བཅོམ་དུ་འགྱུར་ཡང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་
འཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་བའི་བྱིས་པའི་གཏམ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་
ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་སྤང་བ་བཟང་བར་ཐལ་བའི་སྲོན་ཡོད་པའི་སྲིད་
རོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མི་འཐད་དམ་སྟུམ་ཏེ། དེ་འདྲི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་སོང་
བའི་རང་རྒྱལ་དེས་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་སྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་དམན་
མཆོག་གི་ཁྱད་པར་འཐད་པས་དེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
མ་སྤང་བ་བཟང་བའི་སྲིད་ཏེ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྟུ་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་འབྱུང་བ་མེད་
ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པར་འགྱུར་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལ་མི་སྟོན་པར་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་རང་རྒྱལ་ཉན་
ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་གསུངས་པའི་སྲིད། ཁྱད་པར་དེ་ཅམ་ལས་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་
ལས་ཆོགས་གསོག་ཚུལ་དང་སྤང་བྱ་སྲོང་ཚུལ་དང་ལྟ་བ་སྟོམ་ཚུལ་སོགས་ཁྱད་པར་མེད་
པས་ཉན་ཐོས་ལས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་

མོ། །འདིས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་རྟེན་ལ་སློབ་དཔོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་བྱུང་གི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སམ་རང་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱལ་
གཞན་དང་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་སོ། །

མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། རྫོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་ཅ་བའི་སྟོབས། །ཐོས་སྟོབས་དགེ་
བ་གོམས་པ་ལས། །མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། །ཞེས་ཀྱུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་
ལ་རྫོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱའི་སྟོབས་རིགས་གྱི་མཐུ་
ལས་བྱུང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཅ་བའི་སྟོབས་རིགས་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། མང་དུ་ཐོས་
པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆེ་འདིར་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་འཛིན་འཆང་བ་ལ་སོགས་པའི་
དགེ་བར་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་དང་ལྷ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་རྫོགས་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་མི་བརྟན་པ་དང་། །སྟོབས་གཞན་
ལས་བྱུང་བ་རྣམས་བརྟན་པར་གསུངས་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་རྫོགས་ཉན་ཐོས་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལས་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་
འབགས་རྒྱལ་འབྲུང་དོ། །

རྗེས་མཛད་པའི་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སློན་མ་གསལ་བའི་
ཆོག་དོན་རི་བཞིན་འབྲེད་པའི་མཚན་གྱི་ཡང་འབྲེལ་ལས། །འདོད་རྟེན་ལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་
དུས་སུ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་དག་གིས་ཚོས་བསྟན་པ་ལ་སྟོས་མི་སྟོས་དང་། །དེས་འབྲས་
བུ་བྱུབ་པའི་ཆེ་གཞན་ལ་ལུས་གྱིས་ཚོས་སྟོན་མི་སྟོན་མ་གཏོགས་པར་རང་རྒྱལ་ཡང་ཉན་
ཐོས་དང་ལམ་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

རྗེ་བརྟན་པའི་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། །གསེར་འབྲེང་གི་བཞེད་པ་། །རང་རྒྱལ་

གསུམ་ཀས་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་ཚོགས་གསོག་པ་མཚུངས་ཞེས་གསུངས་པ་ །ལ་ཡང་། རེ་
ཤིག་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱིས་ཆེ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དགའ་བཙུགས་པའི་
འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་དགའ་བཙུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཚོལ་བར་
བྱེད་པ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་ཚོགས་གསོག་དགོས་པའི་བྱིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་
ལོ། །ཞེས་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱིས་ཆེ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དགའ་བཙུགས་
པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཀུན་བརྟུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་པའི་པར་བྱིན་སྤྱི་དོན་ལས། ཁ་ཅིག་ །ཆེ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་
རྒྱལ་དགའ་བཙུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ངེས་པའི་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་
ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་ཚོགས་སྡོད་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་མེད་པའི་བྱིད།
དེར་ཐལ། བསེ་རུ་ལྷ་ལུའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པས་རང་རྒྱལ་དགའ་བཙུགས་ཀྱི་གོ་འཕང་
ཚོལ་བ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་ཚོགས་བསགས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཚོགས་སྡོད་ལ་
ངེས་པ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་མི་དགོས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིད། ཞེས་
དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ལུང་འདིས་ཆེ་བྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་རང་རྒྱལ་དགའ་
བཙུགས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཡོད་པར་བརྟན་
པར་འདོད་པ་ནི། དེ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་ལྷགས་པ་དང་རང་རྒྱལ་དགའ་བཙུགས་ཀྱི་གོ་འཕང་
མངོན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཆེ་གཅིག་དུ་འབྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཀུན་
བརྟུས་དར་རླེང་ལས། ཆེ་འདིར་སྤང་འདས་མ་ཚོལ་ཀྱང་སྤྱི་བ་དུ་རྒྱུད་དགོས་པ་མིན་པར་
ཐལ། སྡོན་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་ཁམས་སུ་སྤྱེས་ནས་སྤྱི་བ་གཉིས་པ་ལ་ངེས་པར་དགའ་

བཙུག་པོ་ལོ་ལྔ་ལྔ་། ཞེས་རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར། ཆེ་ཕྱི་
མ་དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

རྣམ་པ་འདྲ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ལ་ལྟོས་པ་
དང་། མི་ལྟོས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དག་བཙུན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ལ་མི་ལྟོས་
པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ངེས་པར་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་
སློབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ན་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་བས་ལྷན་
པའང་གསུངས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སངས་རྒྱས་དང་བསྟན་པ་གནས་པ་དང་གོགས་ཉན་ཐོས་
དང་འཕྲད་ན། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཆོག་པས་ཉན་
ཐོས་དག་བཙུན་དུ་འགྱུར་ཡང་། གལ་ཏེ་སྡོན་གྱི་སློབ་ལམ་གྱི་མཐུས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སངས་
རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་མ་འཕྲད་ན་སློབ་དཔོན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་
པས་རང་རྒྱལ་དག་བཙུན་པར་འགྱུར་བའོ། །

ཡང་སྡོན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་ཕྲད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་འགྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ཞི་མི་འཕད་
དེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་ཕྲད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔར་མི་འགྱུར་ལ། སྐྱེས་ན་མ་འཕྲད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་
ལྷགས་འབྲས་གནས་དེ་རང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་
ཐོས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བར་སློབ་ལམ་འདེབས་པར་འདྲ་ཡང་། དེར་སྐྱེས་

ནས་རང་བྱུང་རྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཟེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
སྤྲེལ་ནི་མཛོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་བཤད་པའི་རང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། བྱི་མ་ནི་མདོ་སྤེ་
རྒྱན་ལས་འབྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་ཟེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མདོ་སྤེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བར་
བྲངས་པའི་དཔལ་ལྷན་གྱི་མདོ་ལས། མའི་དཔེས་ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་
འགྱུར་རོ། །བྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། དོན་
བྱས་མ་ཡིན་དེ་སངས་རྒྱས། མའི་དཔེ་སྤེས་ནས་སྤྱུལ་དོན་གཉེད། །བསམ་གཏན་དོན་
བཙུན་དེར་བརྟེན་ནས། །བྱང་རྒྱུ་དམ་པ་འཕྲོ་བ་འགྱུར། །ཞེས་བདེན་པ་མཐོང་བར་
འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་དག་བཙུན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཉན་
ཐོས་སློབ་པ་འབགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་མའི་ཞིང་དུ་སྤེས་ནས་སྤྱུལ་བ་
དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་གྱི་དོན་ལ་བཙུན་པར་བྱས་པས་སྤེ་ཐོབ་ཀྱི་ལྷན་དེ་བོར་
ནས་སྤྱུལ་པའི་ལྷན་ཅམ་འཛིན་པ་ན་རང་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱུལ་པའི་ལྷན་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཁམས་གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
ཚོགས་པར་བྱས་ཏེ་མཐར་བྱང་རྒྱུ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་
ཟག་ཁ་ཅིག་དང་བོར་ཉན་ཐོས་དང་དེ་ནས་རང་རྒྱལ་དང་མཐར་སངས་རྒྱས་པའི་རིམ་པར་
གསུངས་པ་དང་།

དེ་ཡང་དཔལ་ལྷན་གྱི་མདོ་ལས་ལྷི་བའི་མེ་ལས་རྩའི་མེར་འགྱུར་ལ། རྩའི་མེ་ལས་
ཤིང་གི་མེར་འགྱུར་བ་ལྟར། ཉན་ཐོས་སུ་གྱུར་ནས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །བྱིས་ནི་
སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་དཔལ་ལྷན་གྱི་མདོ་དང་མདོ་སྤེ་རྒྱན་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་

འབྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པ་མང་དུ་
གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པ་ནི་མདོ་དང་ཤིང་རྩ་
ཆེན་པོ་གཉིས་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གསུང་རབ་དག་ལས་ལན་གཅིག་མིན་པར་
གསུངས་པས་དེ་དག་ལས་སྤྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ལུགས་ཁས་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱང་རང་རྒྱལ་འགྲུར་རུང་གི་ཉན་ཐོས་དེ་དོས་བཟུང་བ་ནི། འོ་ན་ཉན་
ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་ན། རང་རྒྱལ་འགྲུར་རུང་གི་ཉན་ཐོས་དེ་གང་ཡིན་
ཞེ་ན། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་འི་ལན་བསམ་པའི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཐོག་
མ་ནས་ཐེག་པ་རྒྱུད་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་གསུམ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ན་
དེའི་འབྲས་བུ་ནི་སྤྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་ཉན་ཐོས་སྤྱིར་འོང་དང་སྤྱིར་མི་འོང་དང་
དག་བཅོམ་འབྲས་བུ་གནས་གསུམ་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྲུར་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རྒྱུན་ཞུགས་དང་སྤྱིར་འོང་དང་སྤྱིར་མི་འོང་གསུམ་རང་རྒྱལ་དུ་
འགྲུར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པས། མདོ་ལས།
གལ་ཏེ་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་པ་རྒྱུད་དེ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ན།
ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་སྤྱིར་འོང་དང་སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་བུ་
གསུམ་ཡིན་གྱི་དག་བཅོམ་འབྲས་བུ་མིན་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཐབས་མཁས་པ་
ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་འི་ལན་བསམ་པའི་མདོ་ལས། གསོལ་བ། ཐེག་པ་གཉིས་ཉན་རང་
གཉིས་ཤེས་བྱ་གསུམ་ཉེ་བཅས་ཉེ་བཅས་ཉེ་བཅས་ཉེ་བཅས་ཉེ་བཅས་ཉེ་བཅས་ཉེ་བཅས་ཉེ་བཅས་
དུ་བཅོམ་ལྡན་ཞེས་མི་གདགས། བཀའ་སླེལ་བ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གཉིས་ནི་
སྤྱིར་ལྡོག་པ་ཡོད་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྤྱིར་ལྡོག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤྱིར་ལྡོག་པ་ལ་

ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་བུ་སྲིད་ལྡོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལྡོག་པ་
 དང་། ལྡོད་པའི་ལས་སྲིད་ལྡོག་པའོ། །འབྲས་བུ་སྲིད་ལྡོག་ཅེས་བུ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་གསུམ་ །སྲིད་འོང་དང་སྲིད་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ །སྲིད་ལྡོག་
 པར་ཟད་ཀྱི། འབྲས་བུ་ཐ་མ་ །སྲིད་ལྡོག་ལྡོག་མ་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ །སྲིད་མི་ལྡོག་
 པ་དང་། ཐེག་པ་བར་མ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱའི་བར་དུ་རྣམ་འཕྲོར་
 ལྡོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི་འབྲས་བུ་སྲིད་མི་ལྡོག་གོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་མ་ནས་ཐེག་པ་རྒྱང་
 དུའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུང་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་སྲིད་ལྡོག་པར་
 འགྲུང་གི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་སྲིད་མི་ལྡོག་གོ། །ཞེས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 སྲིད་མི་ལྡོག་པ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་གསུམ་སྲིད་ལྡོག་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་རྒྱན་
 ཞུགས་འབྲས་བུ་གནས་ལ་བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་པར་གསལ་ཡོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལོག་ཏུ། གསོལ་བ། ཉན་ཐོས་ལ་ཅིའི་སྲིད་དུ་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་སྲིད་
 ལྡོག་ལ། འབྲས་བུ་ཐ་མ་སྲིད་མི་ལྡོག་པ་ལགས། བཀའ་སྣང་ལ། འབྲས་བུ་གསུམ་ནི་སྲོན་
 ཡང་ཐོབ་པས་ན་སྲིད་ལྡོག་གོ། །འབྲས་བུ་ཐ་མ་ནི་ད་དུང་མ་ཐོབ་པས་ན་སྲིད་མི་ལྡོག་
 གོ། །ཞེས་འབྲས་བུ་གསུམ་སྲོན་དུ་ཡང་ཐོབ་པས་སྲིད་ལྡོག་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཀྱི་འབྲས་
 བུ་ཐ་མའམ་འབྲས་བུ་ལོག་མ་ནི་ད་དུང་སྟེ་སྲིད་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པས་སྲིད་ལྡོག་པའི་རྣམ་
 གཞག་མི་འཐད་པར་གསུངས་པས་སོ། །རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྲིད་ལྡོག་པ་མེད་པ་
 མཛད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལོག་ཏུ། གཞན་ཡང་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་སྲིད་མི་
 ལྡོག་གི། བསམ་པའི་ལམ་ནི་སྲིད་ལྡོག་སྟེ། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་པའི་མདུད་པ་གཅད་པའི་སྲིད་འོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལྷགས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱིར་
 ལྷོག་པ་མེད་པར་ལན་གཅིག་མིན་པར་ནན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ན། མདོར་ཐོག་མ་ནས་ཐོག་
 བ་རྒྱུད་དུའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ན་དེའི་འབྲས་བུ་ནི་ཕྱིར་ལྷོག་
 པར་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ལ་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅེས་པ་ནི་གཞུང་
 རོན་མ་གོ་བའི་བཤད་པ་འབའ་ཞིག་གོ།

རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་པར་
 ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་
 མེད་པར་ནན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་གསེར་མེད་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ནི་དང་པོ་
 གཉིས་གང་རུང་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་མིན་ཏེ། མདོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་
 འདོད་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་མི་སྲིད་པ་འདི་སྤང་བུ་ལྷག་མའི་དབང་གིས་འདོད་
 པར་སྤྱི་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་
 བས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་གོང་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་ལས་ཉན་ཐོས་
 ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་
 གསུངས་ཤིང་།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་བཞད་པའི་དབུ་མ་མཐའ་དཔྱོད་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་རང་རྒྱལ་
 དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་དེ་དེས་པར་དུ་འདོད་ཁམས་སུ་མདོན་དུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་
 གསུགས་ཀྱི་རྟེན་ལའང་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ན་འཐད་མིན་བཏགས་པར་འཆོལ།

རྗེ་བཙུན་པའི་པར་ཕྱིན་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་དང་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་པར་ཕྱིན་

མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ན། དེ་ཚེ་དེ་ལ་
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཚེ་འཕོས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་གཉིས་སུ་
ཁ་ཚོན་ཆད་ཅིང་། དེ་ཚེ་དེ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ན། ཅ་ཤེ་ལས། རྗེས་
སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ནི། །རྟེན་པ་མེད་པར་རབ་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། དེ་ཚེ་འཕོས་
ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ན། །འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་
འཇུག་པ་མེད་པར་བསྐྱབས་སོ། །

ཐུགས་ཅེ་གཏང་སའི་སྤྲིང་པོ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྩལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་
སྡོན་དུ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་དགོས་པ་འོས་མེད་ཀྱིས་སྐྱབ་འདུག་ཅིང་།
མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འཕགས་པ་སློབ་གྲོས་མི་
ཟད་པས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་དང་། །ལེགས་བཤད་གསེར་མེད་སོགས་གཞུང་དུ་མ་
ལས་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་
ཀྱང་གསུགས་གྱི་རྟེན་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྩལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་དགོས།

ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཟེར་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཚེས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཡོད་པར་ཐལ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ལྷགས་ཅིག་ཅར་བའི་རྟོགས་པ་སྡོན་སོང་གི་
རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཚོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་

རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་འདད་ཆེན་མོ།

ཡིན་པར་ཐལ། རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་འབྲིག། ཅེས་
རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་
ཡིན་པས་མ་ལྷན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡོད་ནའང་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་མ་ལྷན་པར་གསུངས་ནས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་གསུངས་སོ། །

བུ་རྒྱ་ལྷ་ལི་ཉ་དང་ཤེས་རབ་སྒོམ་མ་དང་ཚིག་གསལ་སོགས་ལས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་
གྱི་ལམ་དུ་ལྷགས་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཉན་ཐོས་ནི། སྒོམ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་ཉིད་
ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་ནས་པལ་ཆེ་བས་མཐོང་བའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་ལྷང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་ཆེ་འདིར་ལྷང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་
སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེས་ན་རང་བྱུང་ལྷན་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་
ཞེས་གསུངས་པས་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ་ལ། དེ་ལ་མངོན་པ་ཀུན་
བཏུས་ལྷང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ལྷགས་འབྲས་གནས་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་
ཚོགས་སྒྲིང་བ་དང་། ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་
ལྷགས་དང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་པ་ཡོད་མེད་ནི་གསལ་བར་མ་
གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་ལྷགས་པ་ཡོད་ཅེས་
པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་ཉན་ཐོས་རྒྱུན་ལྷགས་ཡོད་པ་ནི་གསལ་བར་
གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་དང་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་དང་
དག་བཅོམ་པ་ཡོད་མེད་ནི་གསལ་བར་མ་གསུངས་སོ། །དབལ་སྤེང་གི་མདོ་དང་མདོ་སྤེ་

རྒྱལ་ཅུ་འགྲེལ་དག་ལས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱང་མངོན་
བ་ཀྱུན་བརྟུས་སྣང་ཡིན་ནོ་སྣམ་མོ། །

མངོད་ལས། གཉིས་སློབ་རིགས་ལས་བརྒྱུ་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སྲུ་འགྱུར་གཞན་
གསུམ་ཡང་། །སློབ་དང་བསེ་དུ་བྱང་ཚུབ་བར། །བསམ་གཏུན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་
ཀུན། །ཞེས་སྲིད་བ་ཐ་མ་པའི་བར་སློབ་དཔོན་ལ་སློབ་པ་ལ་སློབ་པའི་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་ནི་དོད་ཅེ་གཉིས་ཐོབ་བ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལས་བརྒྱུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
སྲུ་འགྱུར་འགྱུར་བ་སྲིད་ཀྱི། བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སྲུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་
དེ། དེ་ཐོབ་ན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་གཞན་དོན་གྱི་ཕྱིར་ངན་
སོང་དུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་དེ་ཉིད་དོད་ཅེ་བཟོད་བ་གསུམ་ཐོབ་ཀྱང་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་བརྒྱུ་ནས་སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་རང་སངས་རྒྱས་སྲུ་འགྱུར་བ་
ཡོད་དེ། དེ་ནི་རང་དོན་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དོན་དུ་ཡང་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

བཟོད་པའང་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་ཡིན་གྱི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ན་ནི་དེ་ནས་
བརྒྱུ་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཚོས་མཚོག་དང་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ཚོས་མཚོག་ཐོབ་ན་རང་སངས་རྒྱས་སྲུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་ནི་རྒྱན་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དེ་མ་ཐག་དུ་མཐོང་ལས་སྐྱེ་བས་མཐོང་ལས་ཐོབ་ན་དེ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
རིགས་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་སློབ་ལས་བོད་ཅེ་བཟོད་གསུམ་ཐོབ་ནས་རང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་ཅམ་
གྱི་རྟོགས་པ་སློབ་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡོད་པའང་ཞུགས་ཀྱིས་ཐོན་པས་ཉན་ཐོས་རང་

རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་ཚོགས་ལམ་བ་དང་ཤོད་ཅེ་བཟོད་གསུམ་བ་
དག་ཡོད་དོ། །

མདོར་ན་རིན་ལན་བསམ་པའི་མདོ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱིར་འོང་དང་སྤྱིར་མི་འོང་དང་
དག་བཅོམ་བ་གསུམ་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
ཉན་ཐོས་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཚོགས་སྐྱོར་བ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའང་བསྟན་
བས་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་བ་དང་སྐྱོར་ལམ་བ་དང་རྒྱན་ཞུགས་དང་སྤྱིར་འོང་དང་སྤྱིར་མི་
འོང་དང་དག་བཅོམ་བ་རྣམས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅིང་།

མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་དང་མདོད་ཅུ་འགྲེལ་དག་ལས་དེ་ལ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
དང་ཉན་ཐོས་ཤོད་ཅེ་བཟོད་གསུམ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་
ཚོགས་ལམ་སའང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་འབྲེལ་ཅིག་ཅར་
པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་མཐོང་ལམ་བ་དང་སྐྱོམ་ལམ་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི་གསལ་ལོ། །

གསུམ་བ་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་གསལ་ཞེ་ན།
དབུ་མ་ཅུ་བཤེས་རབ་ཅུ་འགྲེལ་དང་མདོ་སྤེ་རྒྱན་གྱི་ཅུ་འགྲེལ་དང་མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཅུ་
འགྲེལ་དག་ལས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཉན་ཐོས་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་
ལམ་གང་ནས་འཇུག་པ་ནི། བདེན་པའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་ཅིག་ཅར་
པའི་ཉན་ཐོས་སྐྱོབ་པ་འཕགས་པ་ཕལ་ཆེ་བས་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ཐུང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་ཅིང་།
གལ་ཏེ་རེ་བྱུང་གིས་མཐོང་པའི་ཚོས་དེ་ཉིད་ལ་མདོན་དུ་བྱེད་མི་ལུས་ཤིང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་མ་དེ་
ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྤྱེས་ཀྱང་སྐྱོབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་བཞེན་

བར་ངེས་བར་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་བྱས་ཞེས་གསུངས་པས་རང་རྒྱལ་དགའ་བཙུག་མོའ་
བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཉན་ཐོས་
མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་དེ་ཉན་ཐོས་མིན་པར་གྱུར་པ་དང་རང་རྒྱལ་
དུ་གྱུར་པ་དང་རང་དགའ་བཙུག་མོའ་བ་གསུམ་དུས་མཉམ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རང་རྒྱལ་དགའ་
བཙུག་མོའ་ལོ་འབང་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱལ་པའི་ཡུན་གྱིས་ཚོགས་བསལ་གསལ་པས་ཀྱང་མ་ཁུབ་
ཅིང་། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་དགའ་བཙུག་མོའ་ལས་སྤངས་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏེན་དཔེ་གསལ་བསལ་ཁུང་
བར་འབལ་པའི་འབལ་ཚོས་གཞན་མེད་དམ་སྟུམ་མོ། །

ཀུན་མཁུན་གོ་རམས་པའི་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱེས་བུ་མཚོག་གི་གསལ་
བྱེད་ལས། འདི་ནི། བཟུང་དོན་ཚོགས་སྤོང་སྤྱིར་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྤངས་ཚོགས་
ཀྱི་ཁུང་བར་དང་མི་སྣ་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་ཀྱི་སྤྱིར་པ་ཐ་མ་པའི་རྟེན་ལ་སྦྱོབ་དཔོན་མེད་
བར་རང་བྱུང་གི་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་ན་རང་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི་
ཉན་ཐོས་དང་སྤངས་ཚོགས་ཁུང་བར་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་འབའ་
ཞིག་གོ། །དེའི་སྤྱིར་གདན་སའི་ཡིག་ཆ་ཁ་ཅིག་ལས་འདི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་
པ་ཡིན་ཞེས་པ་མི་འབྲད་དམ་སྟུམ་མོ། །

དེན་ལན་བསལ་པའི་མདོ་ལས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཅེས་པའི་
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། འབྲས་གནས་བཞི་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་
ལམ་དུ་འཇུག་ན་དེ་ཉིད་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་
དུས་མཉམ་སྟེ། དེ་དག་དེའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཉན་ཐོས་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་
ལོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཚོགས་སྤོང་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་ཚོགས་

ལམ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

རྗེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་ལས། འོ་ན། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་
 རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་ལྷགས་པ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། སངས་རྒྱལ་
 འབྲུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཡོད་ན་སྤང་བྱ་
 ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྡོན་མེད་དེ། དེའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་
 བའི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། གཞུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་བཏུགས་དེ།
 དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་སྡོན་མེད་
 རོ། །ཞེས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ལ་
 རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་
 པའམ་ཡང་ན་དེའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཀྱང་གཞུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་
 བཏུགས་དེ་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 ཀྱང་དེའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་སྡོན་མེད་ཅེས་ཞེས་ཆ་མི་འདྲ་བ་གཉེས་གསུངས་
 མོ། །

རང་ལུགས་ནི་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་རང་
 རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ཅེས་
 པའི་ཞེས་ཆ་དེ་ཆེས་ལེགས་ཏེ། དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་ལྷགས་པ་དང་རང་རྒྱལ་དགྲ་བོ་མ་
 ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཤམ་ཉེ་སེམས་ཅམ་སའི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་གྲེད་སའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 གཉིས་འཛེན་ཀུན་བཏགས་དེ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་སའི་རྩལ་གང་ཡིན་
 ཞེ་ན། ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུ་ཞེས་ས་ནི་སྤང་བུ་ལ་བགོ་བཤམ་བྱས་ཉེ་ཐོབ་སའི་ཐོབ་སྐལ་གྱི་
 སྤང་བུའི་དོན་ཡིན་ལ། གཤམ་ཉེ་དེའི་ཚེ་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་
 གོལ་གྱི་ལམ་ཡོད་ན་ཉོན་སྲིབ་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་དང་བཅས་ས་སྤངས་ཟེན་བས་དེ་དེའི་
 ཐོབ་སྐལ་གྱི་སྤང་བུར་འགྱུར་བའི་དོན་མེད་ཅེང་། གཉིས་འཛེན་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་དང་
 བཅས་ས་ལས་གཞན་མཐོང་སྤང་སྤང་རྒྱུར་ལུས་མེད་བས་དེ་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བུར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དེའི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་དེས་སྤོང་བར་མི་བྱེད་
 སའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ་སྐྱམ་སོ། །

མཐོང་ལས་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་བ་ཡོད་ཅེས་སའི་རང་རྒྱལ་ནི་ཉན་
 ཐོས་བཟོན་བ་འབྲིང་མན་ཆད་ཅམ་གྱི་རྟོགས་བ་སྡོན་དུ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་སའ་ཐོག་
 མར་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་བར་མངོན་ཞིང་། འདི་ནི་དང་བོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་
 གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་སའི་བསེ་དུ་ལས་ཀྱང་རྟོགས་བ་བྱལ་བས་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱལ་ལས་མང་
 བར་ཚོགས་གསལ་དགོས་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་ས་བྱང་སེམས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་སྤྱང་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད་བ་ནི། འཕགས་བ་
 ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་བ་ཆེན་སའི་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་བ་
 རྣམས་བྱང་རྩལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྡོན་མང་བོ་མཐོང་བས་སེམས་དེ་
 ལས་ཕྱིར་སྡོག་སྟེ། ལ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར། ལ་ལ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
 རོ། །གཤམ་ཉེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་མདོ་སྟེ་འདི་ཐོས་ན་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་ལས་ཕྱིར་མི་

སྒྲིག་གོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་འགྲུར་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་
 པ་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྒྲོན་མར་པོ་མཐོང་བའི་
 དབང་གིས་སེམས་ཁྱམ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་འགྲུར་ཞེས་པ་དང་། །ཤར་
 ཕྱིན་སྟོང་ཐུག་ཉི་ལུ་ལྡ་བ་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་ཤེས་རབ་ཁྲི་བ་སོགས་ལས། །ཤུ་ར་དུ་
 ཉིདེ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་མཚན་
 མ་མེད་པའམ་སྒྲོན་བ་མེད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་བྲལ་
 ཞིང་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་ན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ཉན་
 ཐོས་སམ། རང་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་འགྲུར་རོ། །ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་
 པ་ཉིད་ལ་སྟོོབ་ཀྱང་ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 སྤྱུ་འགྲུར་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་སོགས་དང་། བར་ཕྱིན་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་སར་ལྟར་
 པ་ཡོད་པ་ལན་བརྒྱ་ཐུག་དུ་མར་གསུངས་སོ། །

ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མདོ་སྤྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་འདོད་ཡོན་ལྡན་
 སྟོན་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་
 འགྲུབ་བྱ་སྐྱམ་དུ་ཀུན་མཁྲེན་ཡིད་བྱེད་ན། །མཁས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་གནས་རིག་
 པར་བྱ། །གལ་ཏེ་བརྟལ་པ་བྱེ་བར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སྟོན་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་རང་
 རྒྱལ་ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། །དེ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོན་བྱང་ཆུབ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་
 ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པམ་པས་ཀྱང་ཤིན་དུ་སྟེ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་
 ལས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་དང་བཤེས་གཉེན་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྐྱེན་

སྲུང་སེམས་ཅན་མ་བཞུལ་བ་རྣམས་བསྐྱེད་བ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བྱས་ནས། སེམས་
 ཅན་གྲངས་མང་ཞིང་བྱེད་ཅན་བཟའ་བསྐྱེད་བ་དུ་མར་འབད་དགོས་པའི་དུས་རིང་བཟའ་
 ཚོགས་གཉིས་མཐའ་ཡས་ཤིང་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་ལ་སློབ་དགོས་པར་མཐོང་བས་ཞུས་པའི་
 རྒྱུན་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱུང་བཞག་ན། སོ་ཐར་གྱི་པམ་བཤམ་གྱང་སྤྲིག་ཆེ་སྟེ།
 སྲུང་བ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བ་བྱེ་བར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ། །སློབ་གྲང་རང་རྒྱལ་དགྲ་
 བཅོམ་¹ །དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ །ཉིད་ལ་འདོད་བསྐྱེད་ན། །དེ་ཆེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སློབ་བྱང་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཉམས་བ་ཡིན། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་བས་པམ་བས་གྱང་ཤིན་ཏུ་སྟེ། །ཞེས་བྱང་
 སེམས་དེའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྤྲོམ་བ་ནི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཚོག་ཡིན་པས་དེ་ཉམས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མ་
 དོར་ན་འདོད་ཡོན་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་སློབ་གྲང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྲུབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤོན་
 སེམས་མ་རལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཉན་རང་གི་ཞི་བདེ་དོན་
 གཉེར་གྱི་སློབ་སྟེ་ན་པམ་པམ་བཤམ་སྟེ་བར་གསུངས་པས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་
 འཇུག་པ་ཡོད་པ་ལྟར་འདིས་བསྟན་ཏོ། །

འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཟེན་གྱང་། གལ་ཏེ་དུས་
 ལྷིང་སྟེང་ཟེའི་ཚུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཅུས་པར་མ་གྱུར་ན། འབྲས་བུའི་ཚོགས་ཡངས་བ་
 མ་བསགས་བ་འདི་དེས་བར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པས་
 འདས་པས་སྤྲོད་པས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཉི་མའི་སྲུང་བ་ལས། སློབ་པའི་
 དུས་སུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྟར་བ་དང་། ཞེས་དང་།
 འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། འོ་ན་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་

¹ དགྲ་བཅོམ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ནི་རང་རྒྱལ་ཡིན་པས། དགྲ་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་དག་གོ།

ལྷ་བ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་མེད་པ་ཞིག་དང་། ཉན་རང་དུ་ལྷུང་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྲིད་
བ་ནི་དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ། ཞེས་དང་།

གསེར་ཐེང་ལས། བར་མ་དོར་མདོན་དུ་བྱས་ན་ཉན་རང་དུ་ལྷུང་བར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་དོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས། དེ་གཉིས་གང་གི་སྒོར་འཇུག་ཀྱང་
འཇུག་སྒོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གཞན་གང་ཡང་
མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དང་ནམ་བུ་བ་ན་སྒོར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྟོགས་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་ལྷུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་
ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་རྟོགས་པས་ཀྱང་
འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བརྒྱ་སྟོན་དུ་མས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རང་རྒྱལ་དུ་ལྷུང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ལས་བཀལ་བའི་
ལུགས་ཁས་སྤོང་བར་མི་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་ལམ་མཐར་མ་བྱིན་པའི་གོང་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་
བ་ཡོད་མེད་དུ་བྱུང་བ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་བྱིན་ལན་བསམ་བ་པའི་མདོའི་
སྲི་ལྷའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་གཉིས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མ་མ་ལ་སྲི་ལྷ་བྱེད་པའི་
ལེའུ་འདི་བསྟན་པའི་ཆེ་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱི་སྟོན་ཉི་ཤུ་
སྟེད་ཀྱིས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་པ་དང་བདེ་བའི་དོན་ལ་མཁས་པའི་ཆོག་གི་སྟོབས་པ་
ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁྱི་སྟོན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་པོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་འདུས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱལ་དུ་ལྷུང་བ་སྟེད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་སྤངས་ཏེ་ཐེག་པ་གཅིག་གིས་

མཐར་ཕྱིན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་པ་མ་ལ་སྲི་ལྷ་བྱེད་པའི་ལེའུ་འདི་
བསྟན་པའི་ཚེ་ཉན་རང་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཞིག་གིས་ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
སེམས་དོར་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ལྷགས་པར་གསུངས་ཤིང་།

འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། ལུས་དེར་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་བཞོན་པའི་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔལ་འཛམས་ལ་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པས་བྱང་སེམས་ལ་
བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཁ་
བྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ལ་བསྐྱེད་པ་གསུངས་པའི་ལུས་དེར་འཁོར་
དུ་ཉེ་བར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷགས་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་ལས་
དེ་དག་གིས་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་ཐོབ་ཐེག་པའི་ལོག་དུ་གཞི་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་བྱང་བའི་ཆེད་
ནི་མིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྗེ་བྱང་དབྱེ་མ་དང་བདེ་ཉིད་དབྱེ་མར་མཐར་ཐུག་ཆེན་ཆེན་དུ་ཁ་བྱང་
བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་སྣ་འཐེན་ནས་ཁར་སྐྱེབས་པར་རེ་བ་དང་མཚུངས་
སོ། །

རིགས་པས་བྱང་བྱུབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་དག་གིས་རང་གི་
སྟོབ་མ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་དག་ལ། འདི་སྤྱིའི་ལེགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་
གཞན་གྱི་དྲིན་ལས་འབྱུང་ལྷགས་དང་། དེ་ཡང་རང་གཞན་མཐའ་དག་སྦྱུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་
ཅིང་བདེ་བར་འདོད་པ་སྟོ་ཀྱང་ནས་མཚུངས་ལྷགས་དང་། ལུས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤང་འདས་
མཛོན་དུ་བྱེད་ན་བསྐྱེད་པའི་ཡུན་དུ་གཞན་དོན་རྒྱུན་འཆད་ལྷགས་དང་། རི་ཅམ་ཉན་རང་
གི་ལས་དུ་སྟོན་ན་དེའི་ཚད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལས་ཉོགས་པ་བྱུལ་ལྷགས་དང་།

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་རང་གི་པ་མར་ལན་གངས་མེད་བྱེད་ལྷོད་ལྷུགས་དང་། པ་མར་
 བྱེད་རེས་བཞིན་དུ་ཆེ་འདིའི་རང་གི་པ་མ་ལྟར་ཤིན་ཆེ་ལྷུགས་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རང་གི་པ་མ་
 རྣམས་ཐོར་ནས་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཅན་སྐྱབ་ན་དེ་ལས་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་ཁྲིལ་མེད་ལྷུགས་
 དང་། མཐའ་ཡས་པའི་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་བཅས་པ་མཐའ་
 དག་བསལ་བའི་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེའི་རིགས་སམ་ཁམས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ཆས་སུ་བྱུང་བ་ལྷུགས་དང་། དེ་འབྲེལ་འབྲས་བུ་མཚོག་དེ་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་ཆེན་རྣམས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འདི་ལ་ཆང་ལྷུགས་དང་། རྒྱ་འབྲས་མན་ངག་
 བདུན་མ་དང་། རྟེན་འབྲུང་གི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 སོགས་གངས་དག་སེམས་ངོར་འཕྲོད་པ་ཞིག་གཞན་ཚོ། འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་
 པས་རྟོག་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ཡིན་ན་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དོར་ནས་སློབ་རྒྱ་བསྐྱེད་
 དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ལྷུང་བ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ་ནི། རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལམ་དུ་ལྷུང་བ་ཡོད་མེད་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལས་གསལ་བར་མ་མཐོང་ཡང་། རིགས་པས་
 དབྱེད་ན་ཡོད་པ་སྲིད་དེ། སྤྱིར་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་སྟོན་ལམ་བཟབ་ཀྱང་སྟོན་པ་
 ལྟར་འབྲུག་པའི་རེས་བཤའ་མེད་ཅིང་། རྟོགས་དང་ལྡན་ཅིག་སྟོན་པའི་ཚོགས་སྟོན་གྱི་རང་
 རྒྱལ་ལ་ལ་རྒྱན་དུ་སྟོགས་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་འཕྲོགས་པའི་འབྲུགས་རྒྱུན་
 ཐེབས་ཏེ། རིམ་བཞིན་རང་བཞིས་འབྱུང་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་བཟང་ནས་ཉན་
 ཐོས་སུ་ལྷུང་བའང་ཡོད་ཚོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བརྩུ་བཞི་བ་ཉམ་རང་དགྲ་བཙམ་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་བ་ཡོད་མེད་བཤད་བ་ནི།
 བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་ལྷུང་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དགྲ་བཙམ་སྤངས་རྟོགས་ལས་
 ཉམས་བ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་། རྗེན་ལན་བསམ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་
 འོང་དང་དགྲ་བཙམ་བའི་འབྲས་བུ་ལས་ལྡོག་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མདོ་སྡེ་
 བས་བྱིར་འོང་དང་བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་འཕགས་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་བའི་
 ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བས་དེ་དག་ལས་ཉམས་བ་སྲིད་ཀྱང་རྒྱུན་ལྷགས་དང་དགྲ་བཙམ་
 བའི་འབྲས་བུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བ་ཡིན་བས་དེ་
 དག་ལས་ཉམས་བ་མི་སྲིད་ཅེས་ཟེར་དོ། །

དབལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་བས་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཉིད་བརྟེན་བ་དང་། །མ་ལུས་
 རྒྱད་པར་མཁྱེན་པར་འགྲུབ། །གཤེགས་བ་རྟོགས་བའི་དོན་བྱིར་ཉེ། །དེ་བྱིར་བྱི་རོལ་བ་
 དང་སློབ། །མི་སློབ་ལས་ལྷག། །ཅེས་རྟོན་བ་ལུབ་བའི་རྟོགས་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁྱེན་བས་
 བྱི་རོལ་བའི་རྟོགས་བ་ལས་འབྲས་བུ་དང་འཕགས་བ་དང་། བདེན་བཞིའི་གནས་ལུགས་བརྟན་
 བ་ལ་སྡེ་བྱི་དང་དངོས་ཤུགས་སོ་སོར་འགལ་བ་མེད་པའམ་ཡང་ན་དེའི་རྟོགས་བ་སྤངས་ལྡོག་
 མི་སྲིད་བས་མཁྱེན་བ་བརྟན་ཅིང་། དེས་ཉམ་རང་སློབ་བ་ལས་འབྲས་བུ་དང་འཕགས་བ་དང་།
 མདོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཐབས་འབྲས་བུ་དང་བཙམ་བ་མ་ལུས་པར་མདོན་སྤྲུལ་དུ་
 མཁྱེན་བས་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་བ་ཡིན་ལ། དེས་ཉམ་རང་མི་སློབ་བ་ལས་རྟོགས་བ་འབྲས་
 བར་འཕགས་བའོ། །

སྤྱག་བསྐྱེད་བརྟེན་མེན་བྱིར་ལེགས་ཡིན། །ཞེས་དང་། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་
 བའི་བྱིར། །སྤངས་མི་གཤེགས་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གོམས་བྱིར་མ་ལུས་སྤངས་བ་

ཡིན། །ཞེས་སྐབ་པའི་སྤངས་པ་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་ཉེན་མིན་པས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་
 ལ། དེས་སྤྱི་རྩོལ་པའི་ཆགས་བྲལ་ལས་སྤངས་པ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་དང་། དེས་བདག་
 ལྷའི་ས་བོན་སྤངས་པས་སྤྲོད་མི་ལྡོག་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཉན་རང་སློབ་པ་ལས་
 སྤངས་པ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་བཅས་པ་
 སྤངས་པས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཉན་རང་མི་སློབ་པ་ལས་སྤངས་པ་བྱུང་
 བར་འཕགས་པ་སྟེ། ཉན་རང་སློབ་པའི་སྤངས་པ་སྤྲོད་མི་ལྡོག་ན་སྤྲོད་མི་ལྡོག་པར་སྤངས་
 པས་སློབ་པ་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་པར་སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དབྱིག་གཉེན་དང་ཚོས་གྲགས་གཉིས་ཀས་འཕགས་པ་
 སློབ་པ་སྤངས་ཉོགས་ལས་ལྡོག་སྲིད་ཀྱང་དག་བཅོམ་སྤངས་ཉོགས་ལས་ལྡོག་མི་སྲིད་པར་
 བཞེད་པར་མཐུན་འོ། །དེ་དག་སྤངས་ཉོགས་ལས་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མཚོན་མི་འདྲ་བ་སོགས་
 འདི་དག་ལ་དོགས་པའི་གནས་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་ལྷགས་གནས་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་མིན་ནི། བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་
 རྒྱལ་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱུད་ཚོགས་བསམགས་ཤིང་། སྲིད་པ་
 བ་མའི་ཆེ་བསམ་གཏན་བཞེ་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་སློབ་ལམ་རྒྱུད་
 བས་མི་སློབ་ལམ་བར་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་བྱས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་འབྲས་
 གཉིས་དང་དག་བཅོམ་ལྷགས་འབྲས་གཉིས་ཏེ་བཞེ་ལས་ཕྱིར་འོང་ལྷགས་འབྲས་གཉིས་
 དང་ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་འབྲས་གཉིས་ནི་མི་འཐད་དོ། །

ཚོགས་སློབ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུན་ལྷགས་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་ལྷག་པ་
 སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་འོང་དང་། དགྲ་བ་སྤངས་པ་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་

དགུ་པ་སྤངས་པ་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་གཉིས་ལ་ལྷགས་འབྲས་བུ་རྒྱུད་ཀའི་
ལྷན་བཞག་འཐད་དོ། །

སྐོ་གསལ་བསྐོད་པའི་ཐེམ་སྐྱེས་ལས། དེའི་སྲིད་སྲིད་མ་གཉིས་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ལ་ནི་
སྲིད་འོང་དང་སྲིད་མི་འོང་ཡང་ཡོད་དེ། ལྷན་ལྷགས་ཅམ་ཐོབ་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ནས་
དེས་འདོད་ཉོན་ལྷག་པ་སྤངས་ནས་སྲིད་འོང། དགུ་པ་སྤངས་ན་སྲིད་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བའི་
སྲིད་དོ། །ཞེས་ཚོགས་སྲོད་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་ལྷན་ལྷགས་དང་དགྲ་བཅོམ་ཡོད་པ་སྐོས་
མེད་ཐོག་དེའི་ཁར་སྲིད་འོང་དང་སྲིད་མི་འོང་ལྷགས་འབྲས་ཀྱང་འཐད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་
ལེགས་བཤད་འབའ་ཞིག་ལོ། །འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལྷན་ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྲོན་དུ་སོང་བའི་
རང་རྒྱལ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི་འཐད་མིན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

མཛོད་ལས། ལྷན་དང་བསེ་རུ་བྱང་རྒྱལ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་
ཀུན། །ཞེས་སྲོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་
ཆེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྲོན་དུ་སྲིད་ཅེའི་ཉེར་བརྟེན་ཐོབ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་
པ་དང་བྲལ་ཞིང་། །བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བསམ་གཏན་བཞི་པས་སེམས་རྟེན་གྲེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མཐོང་སྤང་ནམས་དང་སྲིད་ཅེའི་སྐོས་སྤང་དགུ་སྤངས་ཤིང་སྲོད་ལམ་རྒྱུད་ནས་
མི་སྐོབ་ལམ་གྱི་བར་སྐྱབ་གཅིག་ལ་མཛོད་དུ་བྱེད་དོ། །

འདིས་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐྱོ་རོལ་ནས་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ཟིན་
པས་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཡིན་མོད། །འོན་ཀྱང་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྲོད་ལམ་མ་ཐོབ་
པའི་སྲོན་ནས་སྤངས་ཟིན་པས་འདི་ལ་སྲིད་མི་འོང་ལྷགས་པ་དང་འབྲས་གནས་གང་ཡང་
མི་འཐད་པར་སྤང་དོ། །གསེར་གྲེད་ལས། འདིའི་ལྷན་ན་ཆགས་བྲལ་སྲོན་སོང་ཡིན་ཞིང་།

སྲིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་ཀྱང་འོང་འོ། །ཞེས་མཛོད་ལུགས་ལ་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་ལ་སྲིར་
མི་འོང་ཞུགས་གནས་འོང་ཞེས་པ་ནི་དཔྱོད།

སྒྲ་མ་རྗེ་བཅུན་པའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྤྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་ལས་རང་རྒྱལ་ལ་རྒྱུན་
ཞུགས་དང་དག་བཅོམ་ལས་སྲིར་འོང་དང་སྲིར་མི་འོང་གི་རྣམ་གཞག་མེད་ཅེས་གསུངས་
ཤིང་། རྒྱ་གསལ་བཟོད་པའི་ཐེམ་སྐྱེས་དང་གསེར་སྤོང་ལས་ཉན་ཐོས་ཅམ་མ་ཟད་རང་རྒྱལ་
ལའང་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཅེས་པ་དང་། རྫོགས་སྤྱང་ལས་ཉན་རང་
ཅམ་མ་ཟད་བྱང་སེམས་ལའང་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཅེས་གསུངས་པ་
སོགས་དོགས་པའི་གནས་མང་ཡང་འདྲིར་བཤད་པའི་ངལ་བར་བསྟེན་པར་མི་བྱའོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་སྤྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གང་ཡིན་བཤད་བཞི། གསེར་སྤོང་
ལས། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཅིག་ཅར་བའོ་ཞེས་སྒྲ་བཞི་ཆེས་མི་རིགས་ཉེ། དེ་
ལྟ་ཡིན་ན་སོ་སྤྱི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཁས་ལྷངས་དགོས་ཉེ།
བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་སྤོང་ལས་སྤྱིད་པ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིད་ལ། བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་འདོད་པའི་སྤོང་སྤྱང་དགུ་པ་ཡང་སྤྱང་དགོས་པས་ཁམས་
གསུམ་གའི་དགུ་པ་སྤྱང་དགོས་པས་སོ། །དེས་ཅིག་ཅར་བ་བྱིས་རང་རྒྱལ་དུ་སོང་བ་
གཅིག་སྲིད་ཀྱི་བསེ་རུ་ཡིན་ན་ཅིག་ཅར་བར་ངེས་པར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་ལ་མཐའ་གཅིག་དུ་སྤྱང་བྱ་རིམ་གྱིས་སྤོང་བས་ཁྲུབ་ཅིང་།
ཆོགས་སྤོད་རང་རྒྱལ་གཉིས་ལ་སྤྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་གཉིས་འཐད་
ཅིང་། དེ་ཡང་བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤོང་སྤྱང་རྣམས་སྤོང་བའི་མགོ་
བཅུམས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཅུ་བདུན་པ་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ་ནི། གོ་རམས་པའི་ཡུམ་དོན་རབ་
 གསལ་ལས། རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་མི་སློབ་པ་ཡིན་པར་ལུང་གིས་སྐྱབ། རིགས་པས་སྐྱབ། དང་
 མོ་ནི། ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོ་ལས། རྒྱུན་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་
 འོང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་ཉན་ཐོས་ལ་བཞིར་བྱེ་ནས་རང་
 སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པ་དང་། བཟང་སློབ་ལས། རྩོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་
 སངས་རྒྱས་སྤྲམ། །རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སློབ་དང་མི་སློབ་དང་། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་
 ཐོས་ལ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་རང་རྒྱལ་ལ་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
 རྣམས་ཀྱི་སྒྲེང་གཞི་ལས། འཁོར་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་དང་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཛད་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་
 པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སློབ་དག་ནི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་བཛོད་
 བུའི་སློབ་ལ་འདུལ་བའི་སྡེ་སློབ་སོགས་གསུམ། གཤམ་བུའི་སློབ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སློབ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སློབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡེ་སློབ་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་མ་མཛད་པ་དང་། ཚ་བར། བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་ལོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ལ་
 བཅུ་དགུར་བྱེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པ་དང་། ཚ་ཤེར་ལས་ཀྱང་།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མི་བཞུགས་ཤིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སློབ་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱེ། །ཞེས་དང་། རིགས་གཉེར་ལས།
 འཕགས་པ་གསུམ་ཀྱི་མདོན་སུམ་གསུམ། །སློབ་དང་མི་སློབ་སློབ་ལྔ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་
 དང་ཉན་ཐོས་ལ་སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས། རང་
 སངས་རྒྱས་ལ་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པས་འདི་དག་ནི་རང་སངས་རྒྱས་སློབ་པ་མེད་པའི་ལུང་

ཡིན་ལ།

གཉིས་པ་རིགས་པས་སྐྱབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། བསེ་རུ་ལྷ་
 བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་བསེ་རུའི་རང་རྒྱལ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པས། དེ་ཚོས་ཅན། བསྐྱལ་པ་བརྒྱུ་ཚོགས་བསམགས་པ་ལས་བྱུང་བར་ཐལ། ཁས་བྲལ་ས་
 དེའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། བསེ་རུ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློབ་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་
 དང་། དེ་དག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་སློབ་ལམ་པ་དང་། རང་
 རྒྱལ་སློབ་ལམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་། མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་འཁོར་དུ་
 བྱུང་བའི་བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱི་སློབ་པ་དེ་མཚོག་གི་སྐྱུལ་སྐྱུའི་འཁོར་ན་ཡོད་པའི་
 དགོ་འདུན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་འདུན་དང་ཉན་ཚོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཚེ་
 ཉན་ཚོས་ཀྱི་དགོ་འདུན་ཡིན་ཅིང་། རིགས་ཅན་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་ཚེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་
 ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་ཚེ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་
 གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཚེ་ཐེག་པ་ཚུང་དུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཞེས་ཆ་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་འོང་
 སྟོན་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་ཚིག་དོན་རབ་གསལ་ལས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་ཅེས་
 གསུངས་སོ། །

འདི་དག་ལ་རེ་རེ་བཞེན་ལན་འདེབས་ན།

ལྟར་དང་པོ་དེ་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱིར་
 འོང་ལ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གིས་ལྷན་པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་ལ་ཉན་ཚོས་དག་བཅོམ་པས་

ལྷུང་བར་ཐལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། ལྷུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་།
ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དག་བཙུན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ཞེས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ལས་
ཕྱིར་འོང་གཞན་མ་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དག་བཙུན་པ་ལས་དག་བཙུན་གཞན་མ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལུང་གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་
ཆེན་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་དང་རང་རྒྱལ་མི་སློབ་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། བཟང་སློབ་ལས།
སློབ་པ་བཅུ་ཉེ་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་སངས་རྒྱལ་སྲས། །རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་སློབ་དང་མི་སློབ་
དང་། །ཞེས་ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ལས་ཐེག་ཆེན་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་དང་རང་རྒྱལ་
མི་སློབ་པའི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཉོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་དུ་རང་རྒྱལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བས་མདོ་སྡེ་རྣམས་གྱི་
སྡེར་གཞི་ལས་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་
གྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྡེ་སློབ་དག་གི་གསུམ་མམ་གཉིས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་བརྗོད་བྱའི་
སློ་ནས་འདུལ་བའི་སྡེ་སློབ་སོགས་གསུམ། གདུལ་བྱའི་སློ་ནས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སློབ་དང་།
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སློབ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སློབ་ལས་ལོགས་སུ་རང་
སངས་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སློབ་ཅེས་རྒྱུ་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིན་ནོ། །

རང་སངས་རྒྱལ་སློབ་པ་ཡོད་ན་དེས་ཆེད་དུ་ཐོས་བསམ་བྱ་སའི་སྡེ་སློབ་རྒྱུར་བ་ཞིག་
དགོས་པས་དེ་མེད་པས་རང་སངས་རྒྱལ་སྡེ་སློབ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ན། མ་སྐྱེས་

དབྱའི་འགྲོད་པ་སེལ་བའི་མདོ་དང་སྤྱིང་རྗེ་པད་དཀར་གྱི་མདོ་སོགས་ལས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་
སྡོད་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཅེས་རང་
སངས་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཡོད་ཅེས་ལན་དུ་མར་གསུངས་པས་ལུང་དོན་ཅི་འདྲར་འགྲེལ་ལམ།

ལུང་ལྡ་བ་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱལ་ལ་
བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། ཅ་བར། བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་ལོ། །ཞེས་
བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་ལས་ཚོགས་སྡོད་རང་རྒྱལ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ལུང་བུག་པ་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འཐད་དེ། ཅ་ཤེར་ལས་ཀྱང་།
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་མི་བཞུགས་ཤིང་། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་ན། །རང་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྟེན་པ་མེད་ལས་རབ་དུ་སྟེ། །ཞེས་པས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཚུབ་
མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་དང་གྲོགས་ཉན་ཐོས་སོགས་གཞན་ལ་མི་བསྟེན་
བར་མདོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་པ་ནི་མི་བསྟན་ཏོ། །

ལུང་བདུན་པས་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་པར་བསྟན་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་ཁྱེན་ལན་ཅི་
འདྲ་འདེབས་སམ།

མཛོད་ལས། བསེ་རུ་བསྐལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བསེ་རུ་ལྷ་བུའི་
རང་རྒྱལ་གྱིས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་ནས་
རང་གི་བྱང་ཚུབ་མདོན་དུ་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་བསྐལ་བ་
བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཁྲུབ་པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །

རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་
ལམ་དང་། དེ་དག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་པ་དང་།

རང་རྒྱལ་སློབ་ལམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི། ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལས། བྱེད་
པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འགྲུང་བ་མ་
གཏོགས་པར། །འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ། ཚད་མ་དང་
གཞལ་གྱ། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་སོགས་པན་ཚུན་སློབ་ནས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ལས་
ཡོད་ན་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་མེད་ན་བྱེད་པ་པོ་འང་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱེད་པོར་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཉེ། བྱེད་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་
ཡོད་ཀྱང་བྱེད་པོ་རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་བའི་སྲིད་ངོ་། །

དེའི་སྲིད་རང་རྒྱལ་སློབ་ལམ་ཡོད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་རྣམ་
འཛོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་འགལ་བ་ཞོ་ན་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །

ཤེར་སྲིན་འབྲུམ་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པོ། འཛོལ་པོ། ཐོབ་པར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་རང་སངས་རྒྱས་
ཐེག་པ་བ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ཐེན་པ་དང་། འཛོལ་པར་བྱེད་བཞིན་པ་དང་།
ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་མེད་ན་ཤེར་སྲིན་
གྱི་མདོའི་ཚེག་ཐེན་དང་འགལ་བ་སོགས་ཚེག་གི་ཐེན་ཚོད་ཅམ་དང་འགལ་བའི་ལུང་ནི་
ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

འདི་ལ་སྐྱ་མ་རྗེ་བཙུན་པའི་པར་སྲིན་སྲི་མཐའ་གཉིས་ལས། ཁ་ཅིག །རང་རྒྱལ་སློབ་པ་
མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྟེ། ལྷ་དན་
ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་དོན་དུ་ལྷ་དང་ས་
དོན་དུ་གཉེར་བའི་རང་རྒྱལ་མེད་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། ཉན་ཐོས་བསེ་དུ་སྟོ

བྱ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསེ་
 ཅུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། རང་རྒྱལ་སྐོབ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཞེས་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་ལ་དམིགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཅུ་བའི་དམ་བཅའ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རང་རྒྱལ་སྐོབ་པ་མེད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྐོབ་པ་ཡོད་ཟེར་ན།
 རང་རྒྱལ་གྱི་སྐོབ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་
 རྒྱལ་གྱི་སྐོབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ལས་སྤངས། ཞེས་སོགས་དགག་སྐྱུབ་ཀྱི་
 ཚོད་ལན་མང་དུ་སྤྲང་ངོ་། །

མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
 བུ་འདོད་པའི་རྟེན་ལས་གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མདོན་དུ་བྱེད་ཅེས་མ་
 གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ཏེ། བསེ་ཅུ་དང་ཚོགས་སྦྱོང་
 རང་རྒྱལ་གང་ཡིན་ཡང་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་དུར་ཁྱོད་སོགས་སུ་སོང་
 བས་ཅུས་པ་ཞེས་དམིགས་རྟེན་དུ་བཟུང་སྟེ། རྟེན་འགྲེལ་ལུགས་འབྱུང་སྟེན་གྱི་སྐོབ་པས་
 ལམ་སྟོན་མ་རྣམས་མདོན་དུ་བྱ་དགོས་པས་འདོད་པའི་རྟེན་ལས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་
 སྐོས་ཅི་དགོས་གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལའང་མདོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་ཅེས་པ་དང་།

ཡུམ་དོན་རབ་གསལ་ལས། རང་ལུགས་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་སོགས་པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་མ་བུལ་བས་ཁྱབ་པ་གང་ཞེས། །དེའི་རྟེན་ལ་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་

བུལ་བས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་རྟེན་ལ་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། རྟགས་སྲ་མ་
གྲུབ་ཉེ། བསེ་བུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྟེན་ལ་
སྐྱོར་ལམ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་ཅིང། སོ་སྐྱེ་སྐྱོན་སོང་གི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་
མ་ཐོབ་ལམ་མ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ། ཉན་ཐོས་སྐྱོན་སོང་གི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་དེའི་རྟེན་ལ་
འབྲས་བུ་གོང་མ་གཉིས་མ་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པའི་སྲིད། ཞེས་སོགས་མང་དུ་སྒྲུབ་བས་དབྱུང་
པར་བྱའོ། །

བཙོ་བརྒྱད་པ་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་ཞིང་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྲུད་པར་འཕགས་
ཚུལ་བཤད་པ་ནི། འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་གོང་དུ་
འཕེལ་བའི་ཁྲུད་པར་གྱིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་ཁྲུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྲིད་དང་།
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བླགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁུན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་པས་དམན་
པའི་སྲིད་ན་འབྲིང་ངོ་། །ཞེས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་ཁྲུད་པར་
འཕགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལས་དེ་ལྟར་དམན་པས་ཐེག་པ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
སོ། །

རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གཉིས་
འཛིན་སྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་གཉིས་སྟོང་བསྐྱོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང། ཉན་ཐོས་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་རུས་པས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྐྱོ་
ནས་ཁྲུད་པར་འཕགས་པའི་རྣམ་གཞག་འཕྲད་མོད། འོན་ཀྱང་བྱེ་མདོ་སེམས་གསུམ་དང་
མདོ་སྐྱེ་སྐྱོད་པའི་དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐམ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ནི་ཉན་རང་གཉིས་ལ་སྒྲུབ་

བྱའི་ཉོན་མོངས་དང་བསྐྱོམ་བྱའི་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་
 སློ་ནས་བྱུང་བར་འབགས་པའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པས་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སློ་ནས་བྱུང་བར་འབགས་ཚུལ་གང་ཞེ་ན། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཆེན་
 བརྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་གོམས་བ་སྤིང་བྱས་པས་ཉན་ཐོས་ལས་
 ལྷག་པ་དང་། ཚོགས་གཉིས་གོམས་བ་མཐར་ཕྱིན་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་
 ཉལ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་
 མེད་པས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་འབྲིང་པོ་ཡིན་ཞེས་འཇུག་
 པའི་རྣམ་པ་འདད་ཆེན་མོ་དང་དབྱུ་མའི་སྤྱི་དོན་ལས་འཇུག་པ་རང་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་དོན་དུ་
 གསུངས་སོ། །

འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འདད་ཆེན་མོ་ལས་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ཚོགས་ལ་གོམས་བ་སྤིང་བྱས་པ་དེ་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་བྱུང་བར་དུ་འབགས་པའི་
 འབགས་ཚོས་སུ་གསུངས་པས་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུ་ལམ་ལ་གོམས་བ་སྤིང་
 བྱས་པས་བྱུང་བ་དེ་རྗེ་གཞི་ཆེན་གྱི་དགོངས་བ་ཡིན་ཞེས་བ་དང་། ཉན་རང་གཉིས་ལ་སྤང་
 བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་སྤང་དཀའ་སྤྲའི་བྱུང་བར་མེད་པས་ཉན་ཐོས་འབགས་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་
 དུ་འཇུག་པ་མེད་ཅེས་རྗེ་བརྟུན་པའི་དབྱུ་མའི་སྤྱི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

འོན་ཀྱང་མདོ་སེམས་གསུམ་དང་མདོ་སྤེ་སྤྱོད་པའི་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལའང་རང་རྒྱལ་
 ཡིན་ན་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ལ་གོམས་བ་སྤིང་བྱས་པས་བྱུང་བར་ཐལ། རང་
 རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་བྱུང་བར་འབགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བ་དང་། མ་
 ཟད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལའང་ཉན་ཐོས་འབགས་བ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་

ཐལ། ཉན་རང་གཉིས་ལ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ལ་སྤང་དཀའ་སྤེའི་བྱུང་བར་མེད་པའི་བྱིར་ཟེར་
ན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

འདིར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག །སྤྱིར་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་པ་བྱུང་
བར་འཕགས་ཀྱང་རང་རྒྱལ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ལས་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་སློབ་པ་བྱུང་བར་
འཕགས་པས་མ་བྱེད། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ཉོག་པ་པ་སློབ་དུ་སོང་བའི་
རང་རྒྱལ་དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ཚོགས་གཉིས་བསོག་ཚུལ་བྱུང་བར་མེད་ཅེས་པ་དང་། ལ་ལས་
རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལའང་དམན་མཚོག་གི་བྱུང་བར་མི་འཐད་
པས་དེ་འབྲའི་རང་རྒྱལ་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉན་ཐོས་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་
དམན་མཚོག་གི་བྱུང་བར་མེད་ཅེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ཚོགས་ཀྱི་དུས་ལུན་རིང་
ལུང་གི་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་དེ་འབྲའི་རང་རྒྱལ་དེས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་ལ་མི་
སློབ་པར་བྱང་རྒྱལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་
དང་། སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སློབ་ཀྱིས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སློབ་ལམ་འདེབས་པས་ཉན་ཐོས་
ལས་རྒྱ་སློབ་ལམ་འདེབས་ཚུལ་བྱུང་བར་འཕགས་པས་འབྲས་བུ་ལ་དམན་མཚོག་གི་བྱུང་
བར་ཡོད་པར་མ་ཟད་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལའང་དམན་མཚོག་གི་བྱུང་བར་ཡོད་ཅེས་པ་
སོགས་ཤིན་ཏུ་དཔྱད་དཀའ་བའི་རྣམ་གཞག་མང་ངོ་། །

བྱང་ས་ལས། དབང་པོ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། མཁས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་བྱུང་བར་སྟེ་
བྱུང་བར་བཞིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉན་རང་ལས་བྱུང་བར་འཕགས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣེ་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་དབང་པོ་འབྲིང་དང་།
ཉན་ཐོས་དབང་པོ་བརྒྱལ་བའི་བྱིར། དབང་པོའི་སློབ་པ་བྱུང་བར་འཕགས་པ་དང་།

ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ནི་བདག་ལ་ཕན་པའི་སྲིར་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཆེད་སྐྱབ་པ་ལ་
ཞུགས་པའི་སྲིར། སྐྱབ་པའི་སློན་ནས་ཁྲད་པར་འཕགས་པ་དང་།

ཉན་རང་གཉིས་ནི་ཕྱང་ཕོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཉེན་འབྲེལ་དང་།
གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་དེ་ཅོམ་མ་ཟད་རིག་པའི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཁས་པར་བྱེད་པའི་
སྲིར། མཁས་པའི་སློན་ནས་ཁྲད་པར་འཕགས་པ་དང་།

ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའས་སྐྱེ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་སྲིར། འབྲས་བུའི་སློན་ནས་ཁྲད་པར་འཕགས་
ཞེས་ཁྲད་པར་འཕགས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་གསུངས་སོ། །

ཤེས་སྲིབ་གྱི་མདོ་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་
སྲིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མེད་གོས་ལ། །ཞེས་པས་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་
པ་ཐ་མའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་སྲིར། རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློ་
ནས་ཁྲད་པར་འཕགས་པ་དང་། བསེ་དུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མདོན་པར་
བརྗོད། །ཅེས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྤྲོ་བ་དང་ཟབ་པ་ཡིན་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་སྤྲོ་བ་དང་ཟབ་པའི་སྲིར། རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་
ཁྲད་པར་འཕགས་ཞེས་གསུངས་སོང། འོན་ཀྱང་ལུང་འདི་རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་དབྱེ་མ་རང་
རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལས་ཐལ་འགྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་དེ། ཉན་རང་

གཉིས་ལ་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་དང་བསྐྱོམ་བྱའི་ལྷ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་ཐབ་བ་དང་སྤ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

བཅུ་དགུ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ༡རང་རྒྱལ། ༢རང་སངས་རྒྱལ།
༣རང་བྱང་ཆུབ། ༤རང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ། ༥དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པ་
འབྲིང་། ༦ཐེག་པ་འབྲིང་པོ། ༧ཡེ་ཤེས་རང་འབྱུང་བ། ༨གཞན་གྱི་བྱིང་མི་འཛོག་པའི་ཐེག་
པ་བ། ༩རང་རྒྱལ་བ། ༡༠རྒྱུན་གཅིག་རྫོགས། ༡༡རྒྱུན་གཅིག་གིས་རྫོགས་པའི་གང་
ཐབ། ༡༢རྒྱུན་གཅིག་གིས་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་བ། ༡༣ཉི་ཚེའི་སངས་རྒྱལ། ༡༤རྟེན་འགྲུབ་
སྐོམ། ༡༥རང་ལོ་དོན་གཉེད། ༡༦སངས་རྒྱལ་འབྲིང་པོ། ༡༧རྒྱུན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས།
༡༨རྒྱུན་རྫོགས་ས་པ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་
རྣམས་སུ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་མིང་
འདོགས་ལུགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྤང་བའང་མཆིས་པས་འོག་ཏུ་བཏགས་པར་བྱའོ། །

ཉི་ཤུ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབ་བཤད་ནི། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱད་དོད་ལ་ཤ་ཉེ་ཀ་བུ་ཞེས་
འབྱུང་ཞིང་། ཤ་ཉི་ནི་རྒྱུན་དང་། ཨེ་ཀ་གཅིག་དང་། བུ་ཉི་ནི་རྫོགས་པའམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་
འཇུག་པའི་སྲིད། རྒྱུན་གཅིག་རྫོགས་པ་སྟེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ལྷང་མེད་པར་བདག་
གཅིག་སྲིད་སངས་རྒྱལ་པས་རང་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་། ཉི་ཁྱི་སྤང་བ་ལས།
བདག་ཉིད་གཅིག་སྲིད་དོན་ཉེ། རྒྱ་མཚན་དུ་སྤྱར་པར་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་པས་
རང་སངས་རྒྱལ་སོ། །ཉན་ཐོས་ལའང་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ནི་གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་
པ་ལ་རྟོས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་སོ། །ཞེས་དང་། རྫོགས་གོ་འབར་བ་ལས། དང་པོ་གཅིག་སྲིད་
གནས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་མ་བསྟན་པར་ཡེ་

ཤེས་འབྱུང་ཞིང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་པས་རང་སངས་རྒྱལ་
སོ། །ཞེས་སྒོ་བ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་པ་ལ་སྒྲོ་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་
སངས་རྒྱལ་བ་སྟེ་དེ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པས་ན་རང་སངས་རྒྱལ་ཞེས་པ་དང་། གཞན་ལ་མ་
སྒྲོ་བ་པར་རང་གི་བྱང་ཚུབ་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་མདོན་དུ་བྱེད་པས་ན་རང་བྱང་
ཚུབ་པ་ཞེས་པ་དང་།

སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་
སོགས་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འགོ་བཤོ། །རང་སངས་
རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱུ་ཁོང་དུ་ཚུད་པའོ། །ཞེས་དུར་ཁོང་སོགས་སུ་ཅུས་
གོང་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཚུད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པས་ན་རྒྱུ་རྟོགས་པ་སྟེ་སྐྱའི་སྐྱ་བཤད་པའོ། །

རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་བར་དེས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲིད་པ་
ཐ་མའི་ཆེ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་དང་གོགས་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་
པར་བྱང་ཚུབ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་མིན་ལ།
དེ་བཞིན་དུ་རང་ལམ་མཐར་མ་བྱིན་པར་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་སུ་འགྱུར་བའི་རང་རྒྱལ་
རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་བཤད་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐྱ་བཤད་འཇུག་
གཉིས་ལ་སྐྱ་བཤད་ཡོད་དོ། །

འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འདད་ཆེན་མོ་ལས། སངས་རྒྱལ་འབྲིང་ཞེས་པའི་སངས་རྒྱལ་ནི།
འབྲེལ་བར་སངས་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གསུམ་ཆར་ལ་འཇུག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། ཁ་ཅིག་ཏུ་བྱུང་རྗེས་པའི་སྐྱ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པར་འཆད་པ་ལྟར་

ལེགས་ཏེ། ཉ་རྩ་ཞི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །བྱད་རྩ་ཁོད་དུ་རྒྱད་པ་ལ་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་རྣམ་དེ་
 ཉིད་རྟོགས་པ་བྱད་རྩའི་སྤྱི་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ། དོན་དེ་གང་ཟག་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་པས།
 དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱི་ས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་བསྟན་ཅེས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། སངས་རྒྱས་
 ལུ་བསྐྱུང་རོ། །སྤྱིར་བྱད་རྩའི་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་མི་
 འཚམ་མོ། །བྱད་རྩའི་སྤྱི་ཞི་བད་འདབ་རྒྱས་པ་དང་། གཉིད་སད་པ་ལ་ཡང་འདུག་པར་
 བཤད་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་བསྐྱུང་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱས་
 འབྲིང་ཞེས་བསྐྱུང་བ་མི་འཚམ་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་འབྲིང་ཞེས་བསྐྱུང་ན་རིགས་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག །དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་དང་།
 རང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཉི་ཚེའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱུན་གྱི་སངས་
 རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བསྐྱུང་ན་འདྲ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་འཐད་མིན་དཔྱོད་ཅིག །

རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཚེན་པོས་སྤྱིར་བྱད་རྩའི་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷགས་
 འདིར་མི་འཚམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་མཁས་པ་གོ་རམས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ལྟ་སེལ་དུ་རྒྱ་
 མཚན་བཞིའི་སློ་ནས་དགག་པ་གནང་འདུག་ཅིང་། སྤྱིར་གཞུང་དེར་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་དགག་པ་
 ལྟ་བུ་ར་བརྒྱད་ཅམ་གནང་ཡོད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གོ་རྒྱ་ཞིན་དུ་ཟབ་མོ་རེ་སྤྱང་ཡང་
 ལྷགས་འདིའི་དགག་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་པའི་གོ་ལན་ལྟ་དན་སྤྱན་སེལ་ལས། འདི་ལ་བརྗོད་བྱ་
 གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་སྟེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། དགག་པ་དང་པོ་ནི་རང་ཉིད་གྱི་རྟོགས་མི་འགྲུབ།
 བར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་དུ་དངོས་སུ་ཁས་སྤངས་ཀྱང་རང་ཉིད་གྱིས་མ་གོ་བར། བྱེད་གྱིས་
 འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་ལུལ་ནས། ཁས་སྤངས་ན་གཞོད་བྱེད་བསྟན་རྒྱ་གཅིག་ཀྱང་
 མི་འདུག་པའི་སྤྱིར་དང་། དགག་པ་བཞི་བ་རང་ཉིད་ལ་འཁོར་གསུམ་ལོག་པ་མ་གོ་བར་

འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་སོ་སྣམ་པ་ནི་གྲུས་པའི་སེམས་ཚོར་
རོ་མ་ཡིན།

གཞན་ཡང་རང་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་བརྒྱུར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་
ཐོས་དག་བཅོམ་སངས་རྒྱས་ཚུང་ཏུ་དང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་དང་།
ཐེག་ཚེན་དག་བཅོམ་སངས་རྒྱས་ཚེན་པོར་འགྱུར་བས། སངས་རྒྱས་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཚུང་
གསུམ་འབྲེད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་སློབ་ཀྱིན་ཟད་ཡོན་ཉན་ཀྱང་
རྫོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཚུང་ཏུ་དང་ཐེག་པ་འབྲིང་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཡིན་
དགོས་པར་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཚུང་ཏུ་དང་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཡིན་ན་འང་སངས་རྒྱས་ཡིན་
དགོས་པས་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པ་འབྲིང་ཞེས་བརྒྱུར་ན་ལེགས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་བརྒྱུར་ན་འགྱུར་ཤིན་ཏུ་མི་ལེགས་ཞེས་རྗེ་ཙོང་པའི་རྗེས་འདུག་གི་མཁས་
བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

རིགས་བསལ་དེད་ན་རང་རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་བརྒྱུར་བ་དེ་འགྱུར་དག་ན་
ཉན་ཐོས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཚུང་ཏུར་འགྱུར་བ་ནི་འགོག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་འདོད་བཞིན་
ཏུ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་སངས་རྒྱས་ཚུང་ཏུར་འགྱུར་བ་སོགས་སློབ་ཏུ་མ་འབྱུང་བ་ནི་གདོན་
མི་ཟེའོ། །དེའི་ཕྱིར་བ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་པ་དང་ནག་ཚོ་མོ་རྩ་བ་སོགས་ཆེན་པོ་སྲུས་རང་
རྒྱལ་ལ་སངས་རྒྱས་འབྲིང་ཞེས་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་གང་ཏུ་བརྒྱུར་ཀྱང་བོད་རང་གི་སྐད་
ཀྱི་སློབ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འགྱུར་སློབ་འབའ་ཞིག་གོ།

མོ་རྩ་བ་འདི་དག་ནི་སྤྲ་སྤྲུབ་ལབ་སྲས་སོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྲེས་ཆེན་
ཤ་སྟག་ཡིན་པས་བརྒྱུར་ལུགས་ཚོར་མི་སྲིད་ཅེས་དད་པའི་མིག་ཤེལ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་

སྒོ་རྒྱུང་གཏོང་སྲིད་ཀྱང་དངོས་ཡོད་དང་རིགས་སའི་མདུན་ས་ལ་ཞི་ཆེན་པོ་སྲུ་ལའང་
དམིགས་བསལ་མི་སྲིད་བས་ཚོངས་ན་འཕགས་ཆེན་ཡིན་ཡང་འདོར་དགོས་ལ། འགྲིག་ན་
ཁྱི་པག་ཡིན་ཡང་ལྷང་དགོས་སོ། །

མདོ་སྡེ་བསྐྱས་པ་ལས། བསེ་རུ་བཞིན་དུ་གཅིག་སྲུང་སྲོད་དགོས་ལ། །ཞེས་བ་དང་།
དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་སའི་འཕགས་པ་སྒོ་གྲོས་མི་བད་བས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་
ལས། འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་ཞིང་ཞེས་བྱ་བས་ལུས་དབེན་བ་ལ་དགའ་བ་བསྟན་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་འགོ་བ་མང་པོ་དང་འདྲེ་བར་མ་ཚོས་ཤིང་བསེ་རུ་བཞིན་དུ་གཅིག་སྲུང་གནས་
བར་མོས་སའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་འདད་རྒྱལ་སྐས་མ་ལས། ཇི་ལྟར་བསེ་རུ་དག་
གཉིས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་ཀྱང་བྱིས་བ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲ་བར་གནས་བས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
དང་།

སྒོ་བ་དཔོན་པོ་མ་ལ་མི་ཉུས་མཛད་སའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་སའི་འགྲེལ་བ་
མཚན་དོན་གསལ་བར་བྱེད་སའི་སྒྲོན་མ་ལས། དེ་ལ་འདྲེན་བ་རང་རྒྱལ་ནི་ནི་ཚོ་ལྟར་
ཚོགས་ན་སྲོད་པའོ། །བསེ་རུ་ནི་བསེ་རུ་ལྟར་གཅིག་སྲུང་གནས་པའོ། །ཞེས་རི་དྲགས་
བསེ་རུ་གཅིག་སྲུང་དགའ་ཞིང་གཅིག་སྲུང་གནས་པ་ལྟར། འདི་ཡང་འདུ་འཛི་གཡེང་བས་
འཛིགས་ནས་གོགས་གཞན་དང་མི་འདྲེ་བར་ནགས་སོགས་གནས་དབེན་པར་བསྟེན་ཏེ།
གཅིག་སྲུང་ལམ་ཉམས་ལེན་ལ་འབད་བར་བྱེད་བས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཞེས་བ་
དང་། ཚོས་ཀྱི་ཚོགས་སྲུ་བཅད་པ་ལས། སྤང་ཆེན་སྤང་པོའི་ནགས་བཞིན་གཅིག་སྲུང་
སྲོད། །ཅེས་སྤང་ཆེན་བཞིན་དུ་གཅིག་སྲུང་ནགས་སོགས་གནས་དབེན་པར་བསྟེན་སྟེ།

གནས་པས་ན་སྤང་ཚེན་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཞེས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་སྤང་ཚེན་ལྟ་
བུའི་རང་རྒྱལ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་མོ། །

དཔལ་ཁང་ལོ་རྒྱ་བ་ཀམ་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ཚེན་བཟོད་པའི་
ཤིང་ཉ་དང་། ཏུང་དཀར་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་སོགས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཏུང་འགྲོ་
བསེ་བར་རུ་གཅིག་ལས་མེད་པ་ལྟར་འདི་ཡང་གཅིག་སུང་གནས་ཞེས་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་མི་
འཐད་དེ། བསེ་རུ་གཅིག་སུང་གནས་པ་བཞིན་དུ་འདི་ཡང་གཅིག་སུང་གནས་ཞེས་བསེ་རུ་
རང་ཉིད་དཔེར་བཟུང་བ་ལས་དེའི་རུ་འདིའི་དཔེར་བྱེད་པ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྡན་
གང་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་
འདི་ལ་བསེ་རུའི་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ལས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཞེས་ཟེར་ན་མིང་དོན་
མི་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཚད་རང་བཟོའི་ཉེས་པར་གཟབ་པར་
བྱའོ། །

འཕགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་སྐྱོས་པ་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་ལ་
རབ་བྱུང་ནས། །བསེ་རུ་བཞིན་དུ་ནགས་ཁོད་སྦྱག་པོར་གནས། །ཞེས་བསེ་རུ་བཞིན་དུ་
གཅིག་སུང་ནགས་ཁོད་གནས་པ་ལ་དཔེ་དོན་སྐྱོར་ལུགས་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །སྤང་ཚེན་
དང་བསེ་རུ་པལ་ཆེ་བ་གཅིག་སུང་གནས་ཀྱང་དེ་དག་ཡིན་ན་གཅིག་སུང་གནས་པས་མ་
ཁྲབ་པ་བཞིན་དུ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ནའང་གཅིག་སུང་གནས་པས་ནི་མ་ཁྲབ་
བོ། །

བུ་ནེ་ཚོ་ལྟར་རྒྱ་ཕྲོགས་ཚོགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱོད་པས་ན་ཚོགས་སྐྱོད་པ་སྟེ། ཉོག་གེ་

འབར་བ་ལས། ལྷག་མ་གཉིས། །ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་
དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཚད་ལྷན་གཞན་དག་ལས། ཚོགས་དང་གནས་པ་
ཞེས་པ་དང་། ཚོགས་དང་སྦྱོད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཚོགས་ཤིང་སྦྱོད་པ་ཞེས་པ་དང་། སྦྱོབ་
དཔོན་གྱི་མ་ལ་མེ་ལྷས་མཛད་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་བ་མཚན་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་མ་ལས། དེ་ལ་འདྲེན་པ་རང་རྒྱལ་ཞི་ཞེ་ཚོ་ལྷར་ཚོགས་ན་སྦྱོད་
པའོ། །བསེ་རུ་ནི་བསེ་རུ་ལྷར་གཅིག་ལྷར་གནས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དུལ་སིང་ག་ལའི་
སྦྱོབ་དཔོན་སའི་རྩ་ལག་གིས་མཛད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱོད་ཀྱང་པོའི་འགྲེལ་བ་ལས།
མང་པོ་ལྷས་ལྷིང་བ་ཞེས་ནི་ཚོ་ལྷར་ལྷས་ལྷིང་བ་ལ་གསུངས་སོ། །

རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དང་པོ་ཀུན་འབྱུང་རང་སངས་རྒྱལ། །བསེ་རུ་ལྷ་བྱུང་འདོད་
པ་ཡིན། །ལྷག་མ་དག་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ། །རྐྱེན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་རྒྱལ་
དང་པོ་ལ་བསེ་རུ་ལྷ་བྱུང་དང་། ལྷི་མ་གཉིས་ལ་རྐྱེན་གྱི་རང་རྒྱལ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གཞུང་
གཞན་དང་མི་འདྲའོ། །

དེ་ཡང་ཐུན་རང་པར་ཕྱིན་སྐབས་གཉིས་པའི་འདྲིན་གྱི་ཚོད་གཞུང་གི་སྐབས་སུ་རང་
རྒྱལ་གྱི་སྐོར་ལ་སྦྱོབ་སྦྱོང་རགས་རིམ་ཅམ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་ལོ་རིམ་དང་པོ་
དང་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་འདྲིན་ཚགས་པོའི་ལུགས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་ནས་དབྱུང་
བར་བྱས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་མཛོད་འདུལ་ཚད་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲིན་ལང་ནས་ཡང་དུ་
རང་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་དབྱུང་བར་བྱས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཉིས་སྟོང་ཉེར་གཉིས་ལོར་མི་
རིགས་གཞན་གྱི་སྦྱོབ་མ་ཁག་ཅིག་གི་རེ་སྐུལ་ལྷར། དབུ་མའི་སྦྱི་དོན་དཔེ་ཁྲིད་བྱེད་པའི་ཚེ་
རང་རྒྱལ་དང་འགྲེལ་བའི་དཀའ་གནད་སྐོར་ཞིག་དང་འབྲུག་པ་ན་སྦྱར་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་

ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ལས་ཆེ་བ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཟིན་ཅིང་།

དེར་གྱི་ཆར་གོ་ལའི་ཁྲིན་ཡོངས་ལ་ཉོག་དབྱེ་བས་ནད་དུག་གི་དབང་གིས་སྤུག་སྤོང་
ཚད་མེད་སྤོང་བཞིན་པའི་དུས་སུ་རེ་ཞིག་སློབ་མ་དག་ལ་སློབ་ཁྲིད་སོགས་སྤྲུམ་མི་བདེ་
ཞིང་། མ་བསམ་ས་ནས་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཞེས་པའི་དབེ་ལྟར། ལྷ་བ་གཅིག་ཡས་མས་ཤིག་
ལ་ཆེད་དུ་རང་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་དུ་མ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསྐྱར་སློབ་བྱས་པས་
ཉོག་ཅིམ་རྒྱས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་སྤྲུང་བ་བྱུང་བ་ན། འདི་ཉིད་སྐྱར་ཡང་བརྗེད་ན་པངས་པས་
རང་ཉིད་གོམས་པ་འཕེལ་བ་དང་། མི་བརྗེད་པའི་འཛིན་པ་གསོ་བ་དང་། འོན་ཀའི་ཅན་
གཞན་ལ་འང་ཅུང་ཟད་པན་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་ཉེ་འབྲེ་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་
གཞུང་དོན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་གཉིད་ཟབ་ལ་རྫོག་འཛིང་ཉ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། རང་ཉིད་ཀྱང་གཞུང་
ལུགས་ཀྱི་མཚོང་རྒྱ་རྒྱུང་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དམན་པས་ན་མ་ཞོར་བ་དང་མ་
འཇུག་བར་མད་དུ་བྱུང་བའི་བཤའ་བ་ཞིག་ཏུ་མི་སེམས་བར་མ་ཟད་ཞོར་འཇུག་གྱི་ཆ་ཅི་
མཆིས་མཁས་དབང་རྣམ་པའི་སྤྱན་སྐྱར་འབྱོད་པ་འག་པོས་འཆགས་སོ། །

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་གཞུང་དོན་དཔག་པར་དཀའ། །བདག་ནི་སློབ་སློམ་དམན་ཞིང་བཙོན་པ་
ཞན། །དེ་སྤྱིར་འདི་ལ་ཞོངས་པའི་ཆོགས་སྲིད་ན། །སྤྱིར་ནས་མཁས་པའི་མདུན་སར་བདག་
འཆགས་སོ། །འདིར་འབད་ལས་ཐོབ་དགེ་ཆོགས་ཅི་མཆིས་ན། །རྒྱ་མའི་བཀའ་དང་འགྲོ་
བའི་བྱིན་ཡིན་པས། །དགེ་བ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་དབྱེས་པ་དང་། །འགྲོ་རྣམས་བདེ་བའི་རྒྱ་ཏུ་
ཅིས་ཀྱང་བསྐྱོའོ། །

སྤྱི་ལོ་2023/1/5ཉིན་རྒྱ་ནག་བྱང་སྤོགས་ཉན་ཡང་རྒྱལ་སྤོང་ཆོས་འཁོར་སྤྱིར་གི་རང་
ཤག་ཆོས་སེམས་རང་འཁོར་དུ་མཇུག་རྫོགས་པར་བྱས་པའོ། །།

དབྱུང་གཞི་ཡིག་ཚེ་མཚན་བྱང་།

བཀའ་འགྲུར་མཚན་བྱང་།

- 1 ་འདུལ་བ་ལུང་གཞི།
- 2 ་ལས་བརྒྱ་བ།
- 3 ་མདོ་རྩེ་བསྐྱུས་བ།
- 4 ་ཚོས་ཀྱི་ཚིགས་སྲུ་བཅད་བ།
- 5 ་སྦྱིང་རྩེ་བད་དཀར་ཀྱི་མདོ།
- 6 ་རྒྱལ་པོ་གསེར་མདོག་གི་སྡོན་ཀྱི་སྦྱོར་བ།
- 7 ་མ་སྦྱིས་དགའི་འགྱོད་བ་སེལ་བའི་མདོ།
- 8 ་སྦྱིང་རྩེ་ཚེན་པོ་ངེས་བར་བསྐྱུས་བའི་མདོ།
- 9 ་འཕགས་བ་དཀོན་མཚོག་གི་ཟ་མ་ཉོག་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་བ་ཚེན་པོའི་མདོ།
- 10 ་འཕགས་བ་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་བཀོད་པའི་མདོ།
- 11 ་འཕགས་བ་ཐེག་བ་ཚེན་པོ་ལ་དད་བ་རབ་ཏུ་སྦྱོམ་པའི་མདོ།
- 12 ་དེན་ལན་བསབ་པའི་མདོ།
- 13 ་འཕགས་བ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མཉམ་བ་ཉེད་རྣམ་པར་སྦྱོས་བ་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོ།
- 14 ་ཤེར་སྤྱོད་འབྲུམ་བ།
- 15 ་ཤེར་སྤྱོད་སྦོང་སྐྱེ་ཉི་ལུ་ལྷ་བ།

- 16 ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ།
- 17 ་ཤེས་རབ་ཁྲི་པ།
- 18 ་མདོ་སྟུང་པ།
- 19 ་བཟང་པོ་སྟོད་པའི་སྟོན་ལམ།
- 20 ་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད།
- 21 ་འཕགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ།
- 22 ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་ས།
- 23 ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པའི་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་མདོ།
- 24 ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བར་བྲངས་པའི་དཔལ་སྤེང་གི་མདོ།

བསྟན་འགྲུར་མཚན་བྱང་།

- 25 ་ཅ་བ་ཤེས་རབ།
- 26 ་རིན་ཆེན་སྤེང་བ། སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད།
- 27 ་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱུ་པ། འཕགས་པ་ལྷས་མཛད།
- 28 ་ག་ལས་འཇིགས་མེད། མཛད་པ་པོ་ཐག་མེ་ཆོད།
- 29 ་བྱུང་སྐྱ་ལི་ཉ། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་མཛད།
- 30 ་ཉོག་གི་འབར་བ།
- 31 ་ཤེས་རབ་སྟོན་མ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད།
- 32 ་དབུ་མ་ཆོག་གསལ།

- 33 ་དབྱ་མ་འཇུག་པ།
- 34 ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ།
- 35 ་སློན་གསལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་མཛད།
- 36 ་ཤེས་རབ་སློན་མ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། ལྷན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱིས་མཛད།
- 37 ་མངོན་རྟོགས་རྒྱ།
- 38 ་མངོ་ཕྱེ་རྒྱ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཛད།
- 39 ་ས་ཡི་དངོས་གཞི།
- 40 ་བྱང་ས།
- 41 ་བལྟ་བ།
- 42 ་མངོན་པ་ཀུན་བརྒྱས། འཕགས་པ་ཚོགས་མེད་གྱིས་མཛད།
- 43 ་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད།
- 44 ་མངོད་རང་འགྲེལ།
- 45 ་མངོ་ཕྱེ་རྒྱ་གྱི་འགྲེལ་བ།
- 46 ་འཕགས་པ་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད།
- 47 ་སློབ་དཔོན་འདུས་བཟངས་གྱི་མངོད་འགྲེལ།
- 48 ་སློབ་སྐྱོད་གྱི་མངོད་འགྲེལ་གནད་གྱི་སློན་མ།
- 49 ་སློབ་དཔོན་སློ་གྲོས་བརྟན་པའི་མངོ་ཕྱེ་རྒྱ་གྱི་འགྲེལ་བཤད།
- 50 ་མངོད་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐྱེས་མ།

- 51 ། རྒྱལ་བུམ་གྱི་བཤད་བརྒྱལ་སྲས་མ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་སྲས་གྱིས་མཛད།
- 52 ། གང་སླེལ། སློབ་དཔོན་གང་བ་སླེལ་གྱིས་མཛད།
- 53 ། ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ། དཔལ་ལྷན་ཚོས་གྲགས་གྱིས་མཛད།
- 54 ། ཉི་ཟླ་བ་ལ། འཕགས་བ་མོལ་ལྷན་གྱིས་མཛད།
- 55 ། རྒྱལ་སྤང་།
- 56 ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོས་མཛད།
- 57 ། རྟུམ་འཁོར་འགྲེལ་བཤད་བྱི་མེད་འོད།
- 58 ། རྩོམ་བཞད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་བཤད་པ།
- 59 ། དཔལ་འཕགས་བ་ས་གའི་ལྷས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ཆེག་མེུར་བྱས་པ།
- 60 ། སློབ་དཔོན་བེ་མ་ལ་མི་ཏུས་མཛད་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའི་འགྲེལ་བ་མཚན་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སློབ་མ།
- 61 ། སློབ་དཔོན་འབྲུག་ར་མཚས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་གྱི་དོན་ལ་འདུག་པ་བསྟུས་པ།
- 62 ། ཡུལ་སིང་ག་ལའི་སློབ་དཔོན་སའི་ཅ་ལག་གིས་མཛད་པའི་དམ་པའི་ཚོས་བསྐྱེད་པར་སྤོམ་པའི་འགྲེལ་བ།

བོད་འགྲེལ་མཚན་བྱང་།

- 63 ། ཚོས་མཛོན་པའི་རྒྱལ། མཆིམས་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱིས་མཛད།

- 64 ་ཚོང་མ་རིགས་གཉེར། ཚོས་ཇེ་ས་བཏ་གྲིས་མཛད།
65 ་འབྲུ་རྒྱུ་ལུང་གི་སྟེ་མ།
66 ་ཉ་རྒྱུ་ཡིད་ཀྱི་སྟུན་སེལ།
67 ་ཉི་ཟེར། ཇེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་མཛད།
68 ་ལྗོ་གསལ་བཤོད་པའི་ཐེམ་སྐྱས།
69 ་ལེགས་བཤད་གསེར་མཛད།
70 ་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱུང་གཉིས།
71 ་འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ།
72 ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་སྟོན་མ་གསལ་བའི་ཆོག་དོན་ཇི་བཞིན་འབྲེད་
པའི་མཆན་གྱི་ཡང་འབྲེལ།
73 ་མཁས་གྲུབ་ཚོས་ཇེ་ས་ཇེ་ལ་གསན་དུས་མཛད་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་དཀའ་བའི་
གནས་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་བཟེད་བྱང་། ཇེ་ཚོང་ཁ་བས་མཛད།
74 ་མངོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱི་ཆོག་དོན་རབ་གསལ། གུན་མཁྱེན་རོང་སྟོན་ཆེན་པོས་མཛད།
75 ་རྣམ་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན།
76 ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཚོས་མངོན་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་པོ། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྲིས་
མཛད།
77 ་པར་བྱིན་ཉོགས་དཀའི་སྣང་བ།
78 ་སྟོང་སྟུན་ཆེན་མོ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད།
79 ་ཡུམ་དོན་རབ་གསལ།

- 80 །ཞུགས་གནས་གྱི་རྣམ་པ་ལྟན་སྐྱེས་སུ་མཚོག་གི་གསལ་བྱེད།
- 81 །ལྟ་བ་ངན་སེལ། གུན་མཁྱེན་གོ་རམས་བས་མཛད།
- 82 །པར་བྱིན་སྐྱེ་དོན་རོལ་མཚོ།
- 83 །པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད།
- 84 །དབུ་མའི་སྐྱེ་དོན།
- 85 །གོ་ལན་ལྟ་ངན་སུན་སེལ།
- 86 །རྣམ་འགྲུལ་མཐའ་དཔྱོད། རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།
- 87 །པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་སའི་པར་བྱིན་སྐྱེ་དོན་དང།
- 88 །པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད།
- 89 །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་སའི་དབུ་མ་ཆེན་མོ།
- 90 །ལྷུབ་མཐའ་ཆེན་མོ།
- 91 །པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད།
- 92 །པཎ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མའི་དབུ་མ།
- 93 །རྗེ་བྱང་ཤེས་རབ་དབང་པོའི་དབུ་མ་དགོངས་བ་ཡང་གསལ།
- 94 །ཀམ་བ་མི་བསྐྱོད་རྗེ་རྗེའི་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་གྱི་ལྷོན་བ་རྒྱས་བ།
- 95 །དཔལ་ཁང་ལོ་རྩ་བ་ཀམ་འཕྲིན་ལས་གྱིས་མཛད་སའི་ཐར་སའི་ལམ་ཆེན་བསྐྱོད་སའི་
ཤིང་རྟ།
- 96 །ལྷུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཚན་འགྲུལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ། ཚོས་རྗེ་ངག་དབང་
དཔལ་ལྷན་བས་མཛད།

97 ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་ཐེག་མཆོག་བདུད་རྩི་དགའ་སྟོན། འདྲུ་མི་བམ་བས་མཛད།

98 ་ཁང་དཀར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱལ་བཟང་གི་གསུང་འབྲུམ་པོད་ལྗེ་བ།